

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 86.

Beretning

om

Rigets Strafarbejdsanstalter

for

Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.

Udgiven af

Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet.

*RAPPORT SUR LES ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES
POUR LES CONDAMNÉS AUX TRAVAUX FORCÉS.*

L'ANNÉE 1 JUILLET 1887—30 JUIN 1888.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1889.

Pris: Kr. 0.75.

Norges officielle Statistik, Tredie Række. (Statistique officielle de la Norvège, troisième série.)

- No. 1. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1884. (Rapports consulaires.)
- 2. Den norske Statstelegraf 1884. (Statistique des télégraphes de l'État.)
- 3. Norges Sparebanker 1884. (Statistique des caisses d'épargne.)
- 4. Norges Handel 1884. (Tableaux du commerce.)
- 5. Skiftevæsenet 1882. (Tableaux des successions et faillites.)
- 6. Kriminalstatistiske Tabeller 1882. (Statistique de la justice criminelle.)
- 7. Norges Postvæsen 1884. (Statistique postale.)
- 8. Strafarbejdsanstalter 1883/84. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)
- 9. Sindssygeasylernes Virksomhed 1884. (Statistique des hospices d'aliénés.)
- 10. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1882. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 11. Norges Fiskerier 1884. (Grandes pêches maritimes.)
- 12. Folkemængdens Bevægelse 1883. (Mouvement de la population.)
- 13. Norges Skibsfart 1884. (Tableaux de la navigation.)
- 14. De offentlige Jernbaner 1884/85. (Rapport sur les chemins de fer publics.)
- 15. Rekruteringsstatistik 1884. (Statistique du recrutement.)
- 16. Fattigstatistik 1882 og 1883. (Statistique de l'assistance publique.)
- 17. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1885. (Rapports consulaires.)
- 18. Norges Handel 1885. (Tableaux du commerce.)
- 19. Den norske Statstelegraf 1885. (Statistique des télégraphes de l'État.)
- 20. Norges Sparebanker 1885. (Statistique des caisses d'épargne.)
- 21. Rekruteringsstatistik 1885. (Statistique du recrutement.)
- 22. Skiftevæsenet 1883. (Tableaux des successions et faillites.)
- 23. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1870—1884. (Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.)
- 24. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1883. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 25. Strafarbejdsanstalter 1884/85. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)
- 26. Norges Postvæsen 1885. (Statistique postale.)
- 27. Skolestatistik 1881. (Statistique de l'instruction publique.)
- 28. Sindssygeasylernes Virksomhed 1885. (Statistique des hospices d'aliénés.)
- 29. Norges Fiskerier 1885. (Grandes pêches maritimes.)
- 30. Folkemængdens Bevægelse 1884. (Mouvement de la population.)
- 31. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1884. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 32. Kriminalstatistiske Tabeller 1883. (Statistique de la justice criminelle.)
- 33. De offentlige Jernbaner 1885/86. (Rapport sur les chemins de fer publics.)
- 34. Norges Skibsfart 1885. (Tableaux de la navigation.)
- 35. Skiftevæsenet 1884. (Tableaux des successions et faillites.)
- 36. Norges kommunale Finantser 1881, 1882 og 1883. (Finances des communes.)
- 37. Skolestatistik 1882. (Statistique de l'instruction publique.)
- 38. Den norske Statskasses Finantser 1878—1885. (Finances de l'État.)
- 39. Kriminalstatistiske Tabeller 1884. (Statistique de la justice criminelle.)
- 40. Norges Bergværksdrift 1883—1885. (Statistique des mines et usines.)
- 41. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1886. (Rapports consulaires.)
- 42. Strafarbejdsanstalter 1885/86. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)
- 43. Norges Handel 1886. (Tableaux du commerce.)
- 44. Rekruteringsstatistik 1886. (Statistique du recrutement.)
- 45. Norges Sparebanker 1886. (Statistique des caisses d'épargne.)
- 46. Den norske Statstelegraf 1886. (Statistique des télégraphes de l'État.)
- 47. Norges Postvæsen 1886. (Statistique postale.)
- 48. Sindssygeasylernes Virksomhed 1886. (Statistique des hospices d'aliénés.)
- 49. Norges Fiskerier 1886. (Grandes pêches maritimes.)
- 50. Norges indenrigske Skibsfart 1885. (Mouvements du cabotage.)
- 51. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1885. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 52. Folkemængdens Bevægelse 1885. (Mouvement de la population.)
- 53. Kommunal Folketælling i Norges Byer 1885. (Recensement dans les villes.)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 86.

Beretning

om

Rigets Strafarbejdsanstalter

for

Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.

Udgiven af

Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet.

*RAPPORT SUR LES ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES
POUR LES CONDAMNÉS AUX TRAVAUX FORCÉS.*

L'ANNÉE 1 JUILLET 1887—30 JUIN 1888.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1889.

TRYKT I RINGVOLDS BOGTRYKKERI.

I n d h o l d.

A. Almindelige Bemærkninger	Pag. 3
B. Strafanstaltfunktionærerne	— 6
C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger derom	— 8
D. Disciplinen	— 36
E. Sjølepleien og Undervisningen	— 43
F. Sundhedstilstanden	— 60
G. Arbejdsvirksomheden	— 72
H. Forpleiningen	— 79
I. Bygningerne	— 82
K. Indtægter og Udgifter	— 88
L. Fængselselskaber	— 91

Statistiske Tabeller.

Tabel	1. Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne i 1887—88	Pag. III
—	2. Arten af de begaaede Forbrydelser	— IV
—	3. Fangernes Straffetid	— VI
—	4. Fangernes Alder	— VII
—	5. Fangernes Nationalitet	— VIII
—	6. Fangernes ægteskabelige Stilling	— IX
—	7. Fangernes tidligere Livsstilling	— X
—	8. Fangernes Hjemsted	— XII
—	9. Fangernes ægte eller uægte Fødsel	— XIV
—	10. Fangernes tidligere Straffældelse	— XV
—	11. Oplysning om de i Aaret 1ste Juli 1884—30te Juni 1885 løsladte Fangers Tilbagefald	— XVI
—	12. Sygestatistik	— XVII
—	13. Vægttabel over udgaaede Fanger	— XVIII

Table des matières.

A. Remarques générales	page	3
B. Les fonctionnaires	—	6
C. Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques	—	8
D. Régime disciplinaire	—	36
E. Religion et instruction	—	43
F. État sanitaire	—	60
G. Occupations des prisonniers	—	72
H. Nourriture	—	79
I. Les maisons	—	82
K. Recettes et frais	—	88
L. Sociétés de patronage pour les libérés	—	91

Tableaux statistiques.

Tableau	1. Nombre des prisonniers le 1 Juillet 1887 et le 1 Juillet 1888 et des entrés et des sortis pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888	page	III
—	2. Nature des crimes commis	—	IV
—	3. Durée des peines prononcées par les tribunaux	—	VI
—	4. Age des prisonniers	—	VII
—	5. Nationalité des prisonniers	—	VIII
—	6. État conjugal des prisonniers	—	IX
—	7. Profession antérieure des prisonniers	—	X
—	8. Domicile des prisonniers	—	XII
—	9. Naissance des prisonniers (nombre des légitimes et des naturels)	—	XIV
—	10. Etat des prisonniers classés d'après la nature des condamnations antérieures	—	XV
—	11. Nombre des prisonniers mis en liberté pendant l'année du 1 Juillet 1884 au 30 Juin 1885 et condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1888, nombre des dits prisonniers qui ont été condamnés pour vol ou pour d'autres crimes	—	XVI
—	12. Statistique des maladies	—	XVII
—	13. Le poids des sortis	—	XVIII

Beretning

om

Strafarbejdsanstalterne

for

Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.

- A. Almindelige Bemærkninger.
 - B. Strafanstaltfunktionærerne.
 - C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger derom.
 - D. Disciplinen.
 - E. Sjølepleien og Undervisningen.
 - F. Sundhedstilstanden.
 - G. Arbejdsvirksomheden.
 - H. Forplejningen.
 - I. Bygningerne.
 - K. Indtægter og Udgifter.
 - L. Fængselselskaber.
-

A. Almindelige Bemærkninger.

(Remarques générales.)

Rigets Strafarbeidsanstalter var i Beretningsaaret 1887—88 følgende:

		der kunde optage omkring:	deri optoges:
Bodsfængslet paa Aakeberg i Kristiania.	Cellefængsel for Mandsfanger.	240 Fanger.*)	Mandlige Forbrydere, som tilkjendtes Strafarbeide paa 6 Maaneder eller derover indtil 3 Aar og som, naar Straffen kom til Fuldbyrdelse, var i Alderen fra det fyldte 18de til det fyldte 50de Aar, med Undtagelse af Forbrydere, der tidligere havde udstaaet Strafarbeide i Cellefængsel, og som, naar den senest tilfundne Straf skulde fuldbyrdes, havde fyldt det 25de Aar (Lov af 6te Juni 1884 om Forandring i Lov af 12te Juli 1848 angaaende Bodsfængslet; jfr. Kgl. Resol. af 1ste Juli 1884).
Akershus Strafanstalt.	Fællesanstalt for Mandsfanger.	220 Fanger.	Alle ved Underretterne i Kristiania By, Akershus, Smaalenenes, Kristians, Jarlsberg og Laurviks, Buskeruds, Bratsberg og Nedenæs Amter eller ved Kongsvinger Kjøbstad, Solørs og Vinger og Odalens Sorenskriveriers Jurisdiktioner tiltalte — forsaavidt de ikke efter de ovennævnte Bestemmelser skulde indsættes i Bodsfængslet; jfr. Kgl. Resol. af 6te Juni 1885.

*) Jfr. de nærmere Oplysninger herom i Beretningen for 1884—85 og tidligere Beretninger.

		der kunde optage omkring:	deri optoges:
Trondhjems Strafanstalt.	Fællesanstalt for Mandsfanger.	230 Fanger.	Alle ved Underretterne inden Tromsø Stift, Nordre og Søndre Trondhjems Amter, Romsdals Amt, Nordre og Søndre Bergenhus Amt, Bergens By, Stavanger Amt, Lister og Mandals Amt samt Hedemarkens Amt — med Undtagelse af Kongsvinger Kjøbstad og Solørs og Vinger og Odalens Sorenskriverier — tiltalte, forsaavidt de ikke efter de før citerede Bestemmelser skulde indsættes i Bods-fængslet; jfr. Kgl. Resol. af 6te Juni 1885.
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Fællesanstalt for Kvindefanger.	225 Fanger.	Kvindelige Forbrydere fra hele Riget.

Da der fra Akershus og Trondhjems Strafanstalter var fremkommen Klager over, at de anordnede korte Fangebuxer er for kolde om Vinteren, blev det ved Justits-Departementets Skrivelse af 17de November 1887 tilladt ved de nævnte Anstalter, i Lighed med hvad der allerede før fandt Sted ved Bods-fængslet, at lade Fangerne faa strikkede Strømpeskafter, naar dette af Hensyn til Temperaturen ansees nødvendigt.

Ved Akershus Strafanstalt blev der med Hensyn til Natvagten i Beretningsaarets sidste Halvdel truffet den Forføjning, at de udvendige Natvagtsposter udelukkende besættes med de ældste Betjente, hvem det paa Grund af deres fremrykkede Alder faldt vanskeligt at fyldestgjøre de Krav, der under den nuværende Fangebehandling stilles til Opsynsbetjentene. De fritages som Følge heraf for Dagtjeneste.

Ved Strafanstalten for Kvinder blev der ogsaa i Beretningsaaret truffet en ny og mere betryggende Ordning af Natvagten. Medens denne forhen besørgedes alene af 1 Opsynskvinde i Cellebygningen og 1 i Fabrikbygningen, er der nu i hver af disse Bygninger om Natten 2 Opsynskvinder, der afløser hinanden og saaledes vaager hver den halve Nat, hvorhos til yderligere Betryggelse en af Anstaltens Vagtmestere har sit Natteleie i Fabrikbygningen.

Natvagterne og Vagtmesteren staar derhos i Forbindelse med hinanden gennem elektriske Ringeapparater, ved hvilke de ogsaa har Adgang til naarsomhelst at sætte sig i Forbindelse med Direktør og Underinspektør samt Hovedbrandvagten.

Fra Mands-Fællesanstalterne havde det ved flere Leiligheder været udtalt, dels at de Brødportioner, der efter det gjældende Spisereglement tildeltes Fangerne, var for smaa, dels at det var uheldigt, at Fangerne efter Dagsordenen skulde arbejde 2 Timer, før de fik nogen Næring. Efter Forhandlinger mellem Expeditionschefen og de nævnte Strafanstalters Bestyrere og Læger blev der ved Justits-Departementets Skrivelse af 30te December 1887 forsøgsvis besluttet indført Forandringer saavel i Spisereglementet som i Dagsordenen, sigtende til at afhjælpe de ovenfor nævnte Mangler. Da efter indkomne Erklæringer fra de to Strafanstalters Bestyrere de indførte Forandringer saavel af sanitære som andre Hensyn var befundne at være heldige, bestemte Departementet i Skrivelse af 19de Juni 1888, at den forsøgsvis indførte Ordning for Fremtiden skulde bibeholdes, og udfærdigede som Følge deraf de fornødne Reglementsforandringer. Bl. a. foretoges i § 15 i Fangebehandlingsreglementet (Bilag 7 i Beretningen for 1885---86) den Forandring, at Fangerne herefter staar op Kl. 6 om Hverdagene og gaar til Arbejde Kl. 7 efter at have spist Frokost, medens Middagshvilen blev indskrænket til kun 1 Time, fra Kl. 12 til Kl. 1.

I Henhold til Fangebehandlingsreglementets § 10 udfærdigedes i Beretningsaaret af Justits-Departementet Bestemmelser for Undervisningen i Fællesstrafanstalterne for Mænd (trykt som Bilag No. 2). Om disse Bestemmelser Ikrafttræden vil nærmere Meddelelse blive given i Afsnit E, Sjølepleien og Undervisningen.

B. Strafanstaltfunktionærene.

(Les fonctionnaires.)

Bodsfængslet. Fra Beretningsaarets Begyndelse ansattes en Assistent for Maskinmesteren, hvortil der af Stortinget var bevilget en ny Gage.

Akershus Strafanstalt. Kst. Direktør*) ved Strafanstalten for Kvinder Soelberg, der fra Januar 1887 midlertidigt havde bestyret Akershus Strafanstalt, modtog ved Kgl. Resol. af 23de Juni 1888 Udnævnelse til kst. Direktør ved denne Strafanstalt.

Strafanstaltens tidligere Lærer Pastor Eckhoff blev fra Beretningsaarets Begyndelse ansat som Præst ved Kristiania Distriktsfængsel. Han vedblev dog med Justits-Departementets Samtykke midlertidigt at bestyre Lærerposten indtil 1ste November, da den overtoges af den ansatte nye Lærer, Seminarist P. Reinertsen. Fra sidstnævnte Dato frattraadte Emissær Larsen paa Grund af tiltagende Sygelighed sin Post som Søndagsskolelærer, som derefter overtoges af Stud. theol. Laur. Dahl.

Den 1ste Juni 1888 frattraadte Strafanstaltens gamle Værksmester, Clemmetsen, i hvis Sted fra næste Beretningsaars Begyndelse blev ansat den tidligere Værksassistent Johan Larsen.

Med Justits-Departementets Tilladelse blev der paa Grund af den nordre Bygnings Forlængelse og den derved stedfundne Forøgelse af Arbejdslokalernes Antal fra 1ste December 1887 ansat en midlertidig Opsynsbetjent. -- To midlertidige Betjente blev ligeledes antagne fra 1ste Januar 1888 som Følge af Inddragningen af endel militære Vagtposter ved Akershus Fæstning.

Trondhjems Strafanstalt. Ved Kgl. Resol. af 1ste Juli 1887 blev Kand. med. A. Daae udnævnt til kst. Direktør, en Stilling, som han overtog den 1ste August næsteften.

Emissær Faste Svendsen, der, som i forrige Beretning anført, var meddelt Konstitution i Lærerposten paa et Aar fra 1ste Mai 1887 at regne, vedblev

*) Ved Kgl. Resol. af 28de Oktober 1888 blev det naadigst bestemt, at Overinspektørerne ved Rigets Fællesstrafanstalter herefter bliver at benævne Direktører. I nærværende Beretning benyttes derfor den nye, paa Udgivelsestiden gjældende, Benævnelse.

at fungere lige til Beretningsaarets Udgang, idet dog Posten ved Konstitutions-
tidens Udløb blev averteret ledig. En Del af Aaret har Kand. theol. Esaias
v. Krogh assisteret Læreren ved at øve Virksomhed blandt de lappiske
Fanger paa disses eget Sprog.

Da under 30te April og 1ste Mai en Opsynsbetjent og en Vagtmester efter
egen Opsigelse fratraadte sine Stillinger, blev i deres Sted ingen faste Betjente
ansatte, hvorimod Tjenesten blev udført ved leiet Hjælp i Paavente af den
paatænkte, i det følgende Beretningsaar gennemførte Nedlæggelse af Afdeling B.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Da den ved Strafanstalten konstituerede Direktør, Soelberg, i hele Beretningsaaret bestyrede Akershus Strafanstalt, indtraadte der med Hensyn til den overordnede Bestyrelse af Kvindeanstalten ikke nogen Forandring i Beretningsaaret; Underinspektør Bye fungerede fremdeles som Bestyrer og Kontorbetjent Jensen som Underinspektør. Assistent hos Regnskabsføreren Nordlie fratraadte 1ste Juli 1887 sin Post. I hans Sted blev fra 1ste August næstefter ansat Kontorbetjent hos Strafanstaltens Direktør, A. Jensen, der imidlertid paa Grund af sin Konstitution som Underinspektør ikke i Beretningsaaret kom til at tiltræde Posten, i hvilken indtil videre blev antaget forhenværende Korporal O. B. Olsen.

C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger herom. Tabel I—II.

(Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques.)

Af Tabel I, der viser Tilgang og Afgang af Fanger i Straf-
anstalterne i Aaret 1ste Juli 1887— 30te Juni 1888 sees, at Antallet af
Fanger ved Beretningsaarets Begyndelse — 1ste Juli 1887 — udgjorde:

590 Mandfanger og 184 Kvindefanger, ialt 774.

Efter Dom indsattes i

Aarets Løb	308	—	-	80	—	-	388
--------------------	-----	---	---	----	---	---	-----

Tilsammen 898 Mandfanger og 264 Kvindefanger, ialt 1 162.

I Aaret udgik	373	—	-	83	—	-	456.
-----------------------	-----	---	---	----	---	---	------

Ved Aarets Udgang hen-

sad altsaa 525 Mandfanger og 181 Kvindefanger, ialt 706.

Aarets Middeltal (det gennemsnitlige daglige Belæg) for alle Fanger
underet var 716.96.

Til Sammenligning hid sættes, at Fangeantallet udgjorde:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
30te Juni 1878	857	274	1 131
— — 1879	786	254	1 040
— — 1880	831	261	1 092
— — 1881	816	245	1 061
— — 1882	810	247	1 057
— — 1883	781	241	1 032
— — 1884	739	226	965
— — 1885	602	181	783
— — 1886	594	189	783
— — 1887	590	184	774
— — 1888	525	181	706
31te December —	527	178	705
30te April 1889	519	181	700

I de 10 sidste Beretningsaar har det samlede Antal af de i Strafanstalterne hensiddende Fanger været følgende:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
1878	1 306	386	1 692
1879	1 287	364	1 651
1ste Juli 1880—30te Juni 1881	1 289	359	1 648
1ste Juli 1881—30te Juni 1882	1 281	348	1 629
1ste Juli 1882—30te Juni 1883	1 266	352	1 618
1ste Juli 1883—30te Juni 1884	1 191	330	1 521
1ste Juli 1884—30te Juni 1885	1 091	294	1 385
1ste Juli 1885—30te Juni 1886	960	252	1 212
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	952	270	1 222
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	898	264	1 162

Antallet af de efter Dom i Strafanstalterne indsatte Fanger i de nævnte 10 Beretningsaar var følgende:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
1878	451	99	550
1879	437	104	541
1ste Juli 1880—30te Juni 1881	458	98	556
1ste Juli 1881—30te Juni 1882	465	103	568
1ste Juli 1882—30te Juni 1883	456	105	561
1ste Juli 1883—30te Juni 1884	400	89	489
1ste Juli 1884—30te Juni 1885	352	68	420
1ste Juli 1885—30te Juni 1886	358	71	429
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	358	81	439
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	308	80	388
Tilsammen	4 043	898	4 941

Gjennemsnitlig aarlig ca. 404 90 494

I Beretningsaaret er løsladt efter Benaadning:

52 Mænd og 20 Kvinder, tils. 72 Fanger mod			
57 — - 20 — - 77 —	i	Beretningsaaret	1886—87,
84 — - 14 — - 98 —	-	-	1885—86,
105 — - 27 — - 132 —	-	-	1884—85,
21 — - 7 — - 28 —	-	-	1883—84.

Som det vil sees, er Antallet af Benaadninger fra Strafanstalterne i sidste Beretningsaar omtrent det samme som i foregaaende Beretningsaar og følgelig adskillig lavere end i Aarene 1884—85 og 1885—86. Med Hensyn til den usædvanlig store Mængde af saadanne Løsladelser i disse to Aar henvises til det i de tvende sidste Beretninger anførte.

Antallet af de Fanger, som i Løbet af Aaret 1ste Juli 1887—30te Juni 1888 har hensiddet i Strafanstalterne, forholder sig til Rigets antagne hjemmehørende Folkemængde den 31te December 1885 — 1 959 000 — omtrent som 1 : 1686; Antallet af de i Beretningsaaret efter Dom indsatte omtrent som 1 : 5049 og Antallet af de ved Aarets Udgang hensiddende omtrent som 1 : 2761.

For det foregaaende Beretningsaar forholdt Antallet af de i Aarets Løb hensiddende Fanger sig til Folkemængden den 31te December 1885 omtrent som 1 : 1603, Antallet af de efter Dom indsatte som 1 : 4462 og Antallet af de ved Aarets Udgang hensiddende som 1 : 2531.

Procentvis beregnet var Forholdet mellem Fangerne og Rigets Folke- mængde:

	Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Hensiddende ved Aarets Udgang.		Samlet Antal i Beretningsaaret hensiddende Fanger.	
	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.
1ste Juli 1887—30te Juni 1888 .	388	0,01981	706	0,03604	1 162	0,05932
1ste Juli 1886—30te Juni 1887 .	439	0,02241	774	0,03951	1 222	0,06238
1ste Juli 1885—30te Juni 1886 .	429	0,02190	783	0,03997	1 212	0,06187

I Forbindelse hermed hidsættes følgende Oversigt for Beretningsaaret over det samlede Antal Fangedage, det største og det mindste Fangebelæg samt det gennemsnitlige daglige Fangebelæg ved de forskjellige Strafanstalter, — for sidstnævnte Opgaves vedkommende sammenholdt med de tilsvarende for de to nærmest foregaaende Beretningsaar:

	Det samlede Antal Fangedage.	Det største Fange- belæg.	Det mindste Fange- belæg.	Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.		
				Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.	Aaret 1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.
Bodsfængslet	60 886	196	149	166,36	197,25	182,84
Akershus Strafanstalt	73 582	211	193	201,04	211,99	193,57
Trondhjems Strafanstalt	60 732	186	154	165,93	183,97	223,80
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	67 209	192	171	183,63	183,72	181,43
Samtlige Strafanstalter underet .	262 409			716,96	776,93	781,64

Det gjennemsnittlige daglige Fangebelæg i samtlige Strafanstalter underet forholder sig til Folkemængden den 31te December 1885 omtrent som 1 : 2732. I Aaret 1ste Juli 1886—30te Juni 1887 var Forholdet omtrent som 1 : 2521 og i Aaret 1ste Juli 1885—30te Juni 1886 omtrent som 1 : 2506.

Procentvis beregnet stiller Forholdet mellem Fangernes Gjennemsnittsbelæg og Folkemængden sig saaledes for de nævnte 3 Beretningsaar:

	Gjennem- snitligt dagligt Fangebelæg.	Procent af Folkemængden 31te Decbr. 1885.
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	716,96	0,03660
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	776,93	0,03966
1ste Juli 1885—30te Juni 1886	781,64	0,03990

Til Sammenligning hidsættes, at ifølge „Beretning om Rigets Distriktsfængsler for Aaret 1887“ hensad der i disse Fængsler til Udholdelse af idømt Fængselsstraf 2060 Personer idethele i 35 024 Dage eller gjennemsnitlig daglig ca. 95.96. Sammenlægges sidstnævnte Tal med Beretningsaarets Gjennemsnittsbelæg af Straf- arbeidsfanger, fremkommer som samlet Antal af Personer, der gjennemsnitlig paa hver Dag i Aaret 1887—88 har hensiddet til Udholdelse af idømt Strafarbeide eller Fængsel 812.92, et Resultat, hvorved imidlertid maa bemærkes, at Tidsberegningen ikke falder sammen, idet Fængselsberetningen — modsat nærværende Beretning — udgives for Kalenderaaret.

Lægges sidstnævnte Tal til Grund for Beregningen, findes Gjennemsnittsbelægget af de paa idømt Strafarbeide eller Fængsel i Beretningsaaret hensiddende Fanger at forholde sig til Folkemængden den 31te December 1885 omtrent som 1 : 2410. Procentvis beregnet udgjorde det 0,04150 % af samme Folkemængde.

Om Fangebelægget i Bods-fængslet hidsættes følgende i Direktørens Indberetning indeholdte specielle Oplysninger (se ogsaa Bilag 1: Inspektionens Beretning):

„De Forbrydelser, hvorfor de indkomne Fanger — 177 direkte fra Jurisdiktionerne og 9 fra andre Strafanstalter — var dømt:

Forbrydelser mod den offentlige Myndighed	1		
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter	1		
Drab	2		
Delagtighed i Foster mord	1		
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	8		
Løssægtig- hedsfor- brydelser.	{	Voldtægt	2
		Blodskam	1
		Omgjængelse mod Naturen	4
		Ulovligt Samliv	1
		Forførelse eller Rufferi	1
		9	

Tyvsforbrydelser.	Tyveri før opnaaet 18 Aars Alder	4
	1ste Gangs Tyveri efter do.	12
	2den — — do.	6
	3die — — do.	13
	4de — — do.	3
	1ste Gangs Tyveri	50
	2den —	26
	3die —	18
	4de —	7
	5te —	1
	140	
Ulovlig Bemægtigelse efter Straffelovens Kap. 22 § 14 jfr. L. $\frac{6}{6}$ 84 .	2	
Røveri	1	
Bedrageri og anden Svig	6	
Falsk	12	
Anden Ildspasættelse end Mordbrand	2	
Forbrydelse mod Søfartsloven	1	
	186	

Disse Fangers Straffetid:

Under 6 Maaneder	2
Mellem 6 Maaneder og 1 Aar	135
— 1 Aar og 2 Aar	37
— 2 - - 3 -	8
— 3 - - 4 -	4
	186

41 eller 22,04 % havde straffede Slægtninger i sin Familie, 55 eller 29,56 % havde mistet en af sine Forældre eller begge før Konfirmationen eller 15 Aars Alderen, 53 eller 28,49 % havde før denne Alder været udsatte eller paa anden Maade borte fra Hjemmet, af hvilke 4 paa Opdragelsesanstalten „Toftes Gave.“

Af samtlige 381 Fanger, som i Beretningsaaret 1887—88 hensad i Fængslet, havde 56 eller 14,70 % forhen hensiddet her.

Den med en Straffetid af 4 Aar ved Begyndelsen af Beretningsaaret hensiddende Fange hensidder fremdeles i Fængslet og ingen Fange med saa lang Straffetid indbragtes.

Af de med en Straffetid af 3 Aar eller derover, men ikke fulde 4 Aar, ved Beretningsaarets Begyndelse hensiddende 11 Fanger løslodes 3, hvoraf 2 ifølge kongelig Benaadning, efterat have hensiddet her, FNo. 525 i 3 Aar

og 4 Maaneder, FNo. 597 i 2 Aar, 11 Maaneder og 27 Dage og FNo. 785 i 2 Aar, 4 Maaneder og 27 Dage. 2 Fanger overførtes til Akershus Strafanstalt som uskikkede for fortsat Cellebehandling. I Beretningsaaret indbragtes med saadan Straffetid 4 Fanger. Ved Udgangen af Juni Maaned hensad saaledes 10 Fanger paa 3 Aar eller derover, men ikke fulde 4 Aar.

Af de med en Straffetid af over 2 Aar, men ikke fulde 3 Aar ved Begyndelsen af Beretningsaaret hensiddende 8 Fanger løslodes efter udholdt Straf 4, hvoraf 2 ifølge kongelig Benaadning, efterat have udholdt, FNo. 803 2 Aar og FNo. 914 1 Aar 9 Maaneder, FNo. 850 og 858 henholdsvis 2½ Aar og 2 Aar og 4 Maaneder. En Fange, No. 938, blev som sindssyg indlagt paa Gaustad Asyl efter en udholdt Straffetid af 1 Aar, 9 Maaneder og 20 Dage; 28 Dage efter Overførelsen til Asylet blev han benaadet for den resterende Straffetid. — I Beretningsaaret indbragtes med saadan Straffetid 4 Fanger. Ved Udgangen af Juni hensad saaledes 7 Fanger paa over 2 Aar, men ikke fuldt 3 Aar.

5 Fanger, No. 95, 189, 255, 277 og 297, blev paa Grund af Uskikkethed for fortsat Cellebehandling i Beretningsaaret overførte til Fællesanstalt; 2, No. 263 og 294, blev ifølge eget Ønske overførte til Fællesanstalt, fordi de havde erholdt ny Dom, hvorved deres samlede Straffetid oversteg 3 Aars Strafarbejde; 1 Fange (No. 324) overførtes ifølge eget Ønske, da han som over 25 Aar gammel tidligere havde udholdt Strafarbejde i svensk Cellefængsel; 1 Fange (No. 938) henbragtes til Gaustad Asyl som sindsforvirret og 2 Fanger (No. 150 og 296) afgik ved Døden = tilsammen 11 Fanger. Da som oven bemærket 214 Fanger i Beretningsaaret er udgaaede af Fængslet, blev altsaa i samme Tidsrum efter udstaaet Straf løsladt 203, hvoraf 11 ifølge kongelig Benaadning.

De efter udholdt Straf løsladte have hensiddet i Fængslet en Tid af:

Under 6 Maaneder.	Mellem 6 Maaneder og 1 Aar.	Mellem 1 Aar og 2 Aar.	Mellem 2 Aar og 3 Aar.	Mellem 3 Aar og 4 Aar.	Sum.
3	151	44	4	1	203.

Af Tabel 2, der viser Arten af de af Fangerne begaaede Forbrydelser, hidsættes følgende Uddrag:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed	2	-	2	-	4	-
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. v.	4	-	1	-	5	-
Mened	-	1	-	-	-	1
Mord	18	10	-	1	18	11
Drab	18	-	1	-	19	-
Fostermord, Barnefødsel i Dølgemaal, Fosterfordrivelse samt Delagtighed deri	1	107	1	24	2	131
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	9	-	12	-	21	-
Trudsler (Straffelovens Kap. 16 § 11)	2	-	1	-	3	-
Ærekrænkelse	1	-	-	-	1	-
Voldtægt	14	-	3	-	17	-
Blodskam	29	6	3	1	32	7
Omgjængelse mod Naturen	2	-	5	-	7	-
Bigami	-	-	-	-	-	-
Hor	-	-	-	-	-	-
Leiermaalsforseelse	-	4	-	12	-	16
Ulovligt Samlevnet	3	-	4	7	7	7
Fortørelse og Rufferi	-	3	1	-	1	3
Anden Løsagtighedsforbrydelse	1	1	1	3	2	4
Tyvsforbrydelse	387	39	231	26	618	65
Ulovlig Bemægtigelse af Gjenstande, hvis Værdi ikke overstiger 5 Kroner; Straffel. Kap. 22 § 14 b (jfr. Lov af 6/6 1884)	14	-	7	2	21	2
Røveri	8	1	2	-	10	1
Ulovlig Omgang med Hittegods	-	-	-	-	-	-
Bedrageri og anden Svig	8	1	10	1	18	2
Falsk	40	1	16	2	56	3
Mordbrand	17	8	1	-	18	8
Anden Ildspaesættelse	10	1	3	1	13	2
Beskadigelse af Eiendom eller Gods	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse mod Søfartsloven	-	-	1	-	1	-
Andre Forbrydelser	2	1	-	-	2	1
Tilsammen	590	184	306	80	896	264

Af Tabel 3, der viser Længden af den Fangerne tilfundne Straffetid, sees, at Strafarbejde var tilfunden:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Paa Livstid	17	5	-	1	17	6
over 15 Aar	5	-	1	-	6	-
— 12 til og med 15 Aar	25	2	1	-	26	2
— 9 — — 12 —	32	16	4	2	36	18
— 6 — — 9 —	52	68	6	15	58	83
— 5 — — 6 —	36	5	2	2	38	7
— 4 — — 5 —	32	9	9	-	41	9
— 3 — — 4 —	100	30	21	5	121	35
— 2 — — 3 —	65	4	21	2	86	6
— 1 — — 2 —	79	15	64	10	143	25
fra 6 Maaneder til 1 Aar	147	29	179	43	326	72
under 6 Maaneder	-	1	-	-	-	1
Tilsammen	590	184	308	80	898	264

Procentvis beregnet stiller Forholdet sig — sammenlignet med de to foregaaende Beretningsaar — saaledes:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Paa Livstid	2,9	2,7	2,5	3,7	2,3	3,9	-	1,3	0,5	-	0,6	1,4
over 15 Aar	0,9	-	0,8	-	1,7	-	0,3	-	-	-	-	-
— 12 til og med 15 Aar	4,2	1,1	5,1	1,0	4,8	1,1	0,3	-	0,3	-	0,8	-
— 9 - - - 12 —	5,4	8,7	5,2	6,9	5,8	6,1	1,3	2,5	1,1	2,5	1,7	2,8
— 6 - - - 9 —	8,8	37,0	9,6	39,7	11,1	44,8	2,0	18,8	2,2	9,9	3,3	11,3
— 5 - - - 6 —	6,1	2,7	6,4	3,7	6,8	3,3	0,7	2,5	1,7	-	1,7	-
— 4 - - - 5 —	5,4	5,0	7,2	5,3	7,0	7,2	2,9	-	1,7	2,5	4,2	-
— 3 - - - 4 —	17,0	16,3	16,7	13,8	16,1	14,9	6,8	6,2	7,3	17,3	9,2	12,7
— 2 - - - 3 —	11,0	2,2	9,8	2,6	11,3	1,6	6,8	2,5	8,1	1,2	7,8	2,8
— 1 - - - 2 —	13,4	8,1	14,1	9,0	14,5	7,2	20,8	12,5	15,1	6,1	16,5	19,7
fra 6 Mdr. til 1 Aar	24,9	15,7	22,6	14,3	18,4	9,9	58,1	53,7	60,6	56,8	54,2	49,3
under 6 Maaneder	-	0,5	-	-	0,2	-	-	-	1,4	3,7	-	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ligesom i begge de foregaaende Beretningsaar var af de hensiddende Mandfanger det største Antal — 24,9 % — tilfundne en Straffetid af 6 Maaneder til 1 Aar og af de hensiddende Kvindefanger det største Antal — 37,0 % — (for Fostermord og lignende Forbrydelser) en Straffetid af over 6 indtil 9 Aar. Af de i Aarets Løb efter Dom indsatte var ligeledes som i de 2de foregaaende Aar det største Antal saavel af Mands- som af Kvindefangerne — henholdsvis 58,1 % og 53,7 % — tilfundne Strafarbejde fra 6 Maaneder til 1 Aar.

Af Tabel 4, der viser Fangernes Alder, sees Aldersforholdet at være følgende:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Over 10 til 15 Aar	-	-	-	-	-	-
— 15 — 18 —	4	-	4	-	8	-
— 18 — 20 —	25	-	33	2	58	2
— 20 — 25 —	95	31	63	19	158	50
— 25 — 30 —	72	55	52	14	124	69
— 30 — 40 —	145	59	51	29	196	88
— 40 — 50 —	105	25	53	10	158	35
— 50 — 60 —	85	10	33	6	118	16
— 60 — 70 —	51	3	16	-	67	3
— 70 Aar	8	1	3	-	11	1
Tilsammen	590	184	308	80	898	264

Det procentvise Forhold for dette og de 2de foregaaende Beretningsaar var følgende:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Over 10 til 15 Aar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— 15 — 18 —	0,7	-	0,2	-	0,7	-	1,3	-	3,6	-	2,5	-
— 18 — 20 —	4,2	-	3,0	1,6	2,5	0,6	10,7	2,5	8,7	3,7	8,4	2,8
— 20 — 25 —	16,0	16,9	17,0	13,2	12,3	14,3	20,4	23,7	24,9	25,9	24,9	21,1
— 25 — 30 —	12,2	29,9	14,6	28,1	17,1	27,0	16,9	17,5	13,7	27,2	14,8	19,7
— 30 — 40 —	24,6	32,1	23,2	34,9	26,9	37,6	16,6	36,3	20,4	23,5	22,0	32,4
— 40 — 50 —	17,8	13,6	18,7	16,4	17,9	13,3	17,2	12,5	15,1	8,6	13,7	24,0
— 50 — 60 —	14,4	5,4	14,1	3,7	13,0	4,4	10,7	7,5	8,9	8,6	9,8	-
— 60 — 70 —	8,7	1,6	7,8	1,6	8,1	2,2	5,2	-	3,6	2,5	3,9	-
— 70 Aar	1,4	0,5	1,4	0,5	1,5	0,6	1,0	-	1,1	-	-	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

*2

Tabel 6 viser Fangernes ægteskabelige Stilling. Af Fangerne var:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ugifte	397	147	202	59	599	206
Gifte med Børn	133	16	77	13	210	29
Gifte uden Børn	23	7	14	3	37	10
Enkemænd og Enker med Børn	33	12	13	5	46	17
Enkemænd og Enker uden Børn	4	2	2	-	6	2
Tilsammen	590	184	308	80	898	264
samt						
Gifte med og uden Børn	156	23	91	16	247	39
Enkemænd og Enker med og uden Børn	37	14	15	5	52	19

Procentvis beregnet stillede dette Forhold sig saaledes for Beretningsaaret og de to foregaaende Aar:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ugifte	67,3	79,9	64,5	83,1	64,3	83,4	65,6	73,8	69,8	70,4	67,9	80,3
Gifte med Børn	22,5	8,7	25,2	8,5	25,7	8,8	25,0	16,2	21,2	16,0	24,9	9,9
Gifte uden Børn	3,9	3,8	4,9	2,6	3,7	2,8	4,5	3,8	3,9	6,2	4,7	2,8
Enkemænd og Enker med Børn	5,6	6,5	4,9	4,8	5,6	4,4	4,2	6,2	4,5	6,2	2,5	4,2
Enkemænd og Enker uden Børn	0,7	1,1	0,5	1,0	0,7	0,6	0,7	-	0,6	1,2	-	2,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
samt												
Gifte med og uden Børn	26,4	12,5	30,1	11,1	29,4	11,6	29,5	20,0	25,1	22,2	29,6	12,7
Enkemænd og Enker med og uden Børn	6,3	7,6	5,4	5,8	6,3	5,0	4,9	6,2	5,1	7,4	2,5	7,0

Efter Tabel 7, der viser Fangernes tidligere Livsstilling, var af Fangerne:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	2	-	2	-	4	-
Handelsmænd og Fabrikanter	13	-	8	1	21	1
Haandværkere	10	1	4	-	14	1
Gaardbrugere og Føderaadfolk	25	8	15	4	40	12
Handelsbetjente og Kontorister	8	-	5	-	13	-
Haandværksarbeidere og Læredrenge	179	17	75	5	254	22
Tjenestetyende	13	88	8	30	21	118
Fabrik- og Værksarbeidere	17	1	12	-	29	1
Husmænd og Inderster	16	1	6	5	22	6
Fiskere	24	1	22	-	46	1
Søfarende	41	2	23	-	64	2
Dagarbeidere	195	47	92	22	287	69
Løsgjængere og Omstreifere	24	9	18	12	42	21
Betlere og Fattiglemmer	1	1	-	-	1	1
Personer i andre Stillinger	22	8	18	1	40	9
Tilsammen	590	184	308	80	898	264

Procentvis beregnet stiller Forholdet sig — sammenlignet med de to foregaaende Aar — saaledes:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	0,3	-	1,3	-	1,2	-	0,7	-	-	-	1,1	-
Handelsmænd og Fabrikanter	2,2	-	1,7	1,1	1,0	1,1	2,6	1,3	1,7	2,5	3,1	-
Haandværkere	1,7	0,5	0,3	0,5	1,3	0,6	1,3	-	0,3	-	-	1,4
Gaardbrugere og Føderaadfolk	4,2	4,4	4,4	3,2	3,5	3,3	4,9	5,0	5,6	2,5	4,7	1,4
Handelsbetjente og Kontorister	1,4	-	1,5	0,5	1,2	0,6	1,6	-	2,0	-	2,5	-
Haandværksarbeidere og Læredrenge	30,3	9,3	28,8	1,6	26,7	2,2	24,4	6,2	27,1	2,5	24,6	5,6
Tjenestetyende	2,2	47,8	2,5	48,7	2,8	49,7	2,6	37,5	2,2	27,2	3,9	35,2
Fabrik- og Værksarbeidere	2,9	0,5	1,7	0,5	1,2	0,6	3,9	-	2,5	7,4	2,0	1,4
Husmænd og Inderster	2,7	0,5	3,5	2,1	3,5	2,2	1,9	6,2	1,7	2,5	2,0	1,4
Fiskere	4,1	0,5	2,9	-	3,6	0,6	7,1	-	5,8	1,2	4,2	-
Søfarende	6,9	1,1	6,7	-	6,3	-	7,5	-	10,9	2,5	7,5	-
Dagarbeidere	33,1	25,6	36,2	37,0	38,2	33,7	29,9	27,5	30,2	34,5	35,8	43,7
Løsgjængere og Omstreifere	4,1	4,9	4,4	3,2	6,0	4,4	5,8	15,0	4,2	12,3	3,9	9,9
Betlere og Fattiglemmer	0,2	0,5	0,2	0,5	0,2	0,5	-	-	-	1,2	-	-
Personer i andre Stillinger	3,7	4,4	3,9	1,1	3,3	0,5	5,8	1,3	5,8	3,7	4,7	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I samtlige tre Beretningsaar sees saaledes de fleste Mandfanger -- saavel hensiddende som indkomne -- at tilhøre Klasserne Dagarbeidere samt Haandværksarbeidere og Læredrengene. Kvinderne hørte for det meste til Klasserne Tjenestetyende eller Dagarbeidere.

Af Tabel 8, der viser Fangernes Hjemsted, sees, at efternævnte Antal Fanger var hjemmehørende i:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.			I alt.			
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	
Smaalene	B.	24	6	30	3	4	7	27	10	37
	L.	24	5	29	5	3	8	29	8	37
Åkershus	B.	-	1	1	-	-	-	-	1	1
	L.	19	13	32	11	7	18	30	20	50
Kristiania	B.	165	39	204	92	13	105	257	52	309
Hedemarken	B.	-	1	1	-	-	-	-	1	1
	L.	20	8	28	6	4	10	26	12	38
Kristians	B.	1	-	1	-	-	-	1	-	1
	L.	14	7	21	6	7	13	20	14	34
Buskerud	B.	12	3	15	2	2	4	14	5	19
	L.	13	5	18	8	1	9	21	6	27
Jarlsberg og Laurvik	B.	11	5	16	4	1	5	15	6	21
	L.	8	4	12	6	2	8	14	6	20
Bratsberg	B.	3	4	7	-	-	-	3	4	7
	L.	10	1	11	4	-	4	14	1	15
Nedenæs	B.	1	-	1	3	1	4	4	1	5
	L.	13	1	14	5	2	7	18	3	21
Lister og Mandal	B.	17	1	18	5	2	7	22	3	25
	L.	15	1	16	4	-	4	19	1	20
Stavanger	B.	17	7	24	4	-	4	21	7	28
	L.	11	2	13	3	2	5	14	4	18
Søndre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L.	22	7	29	10	2	12	32	9	41
Bergen	B.	29	5	34	23	3	26	52	8	60
Nordre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L.	6	1	7	3	-	3	9	1	10
Romsdal	B.	2	3	5	5	2	7	7	5	12
	L.	8	6	14	5	2	7	13	8	21
Søndre Trondhjem	B.	17	5	22	9	5	14	26	10	36
	L.	8	5	13	12	4	16	20	9	29

		Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.			I alt.		
		M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Nordre Trondhjem	B.	3	2	5	1	-	1	4	2	6
	L.	11	6	17	5	4	9	16	10	26
Nordland	B.	4	-	4	-	1	1	4	1	5
	L.	15	13	28	13	3	16	28	16	44
Tromsø	B.	9	4	13	3	-	3	12	4	16
	L.	12	6	18	4	3	7	16	9	25
Finmarken	B.	3	-	3	5	-	5	8	-	8
	L.	15	4	19	12	-	12	27	4	31
Byerne		318	86	404	159	34	193	477	120	597
Landdistrikterne		244	95	339	122	46	168	366	141	507
Hele Riget		562	181	743	281	80	361	843	261	1 104
Sverige		22	3	25	17	-	17	39	3	42
Andre Lande		5	-	5	7	-	7	12	-	12
Ikke oplyst		1	-	1	3	-	3	4	-	4
Tilsammen		590	184	774	308	80	388	898	264	1 162

Procentvis beregnet var Forholdet følgende:

		Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
		M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Smaalenene	B.	4,1	3,3	3,9	1,0	5,0	1,8
	L.	4,1	2,7	3,7	1,6	3,8	2,1
Akershus	B.	-	0,5	0,1	-	-	-
	L.	3,2	7,1	4,1	3,6	8,7	4,6
Kristiania	B.	28,0	21,1	26,4	29,9	16,3	27,0
Hedemarken	B.	-	0,5	0,1	-	-	-
	L.	3,4	4,3	3,6	1,9	5,0	2,6
Kristians	B.	0,2	-	0,1	-	-	-
	L.	2,4	3,8	2,7	1,9	8,7	3,4
Buskerud	B.	2,0	1,7	1,9	0,7	2,5	1,0
	L.	2,2	2,7	2,3	2,6	1,2	2,3
Jarlsberg og Laurvik	B.	1,9	2,7	2,1	1,3	1,2	1,3
	L.	1,4	2,2	1,6	1,9	2,5	2,1

		Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
		M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
		%	%	%	%	%	%
Bratsberg	B.	0,5	2,2	0,9	-	-	-
	L.	1,7	0,5	1,4	1,3	-	1,0
Nedenæs	B.	0,2	-	0,1	1,0	1,2	1,0
	L.	2,2	0,5	1,8	1,6	2,5	1,8
Lister og Mandal	B.	2,9	0,5	2,3	1,6	2,5	1,8
	L.	2,5	0,5	2,1	1,3	-	1,0
Stavanger	B.	2,9	3,8	3,1	1,3	-	1,0
	L.	1,9	1,1	1,7	1,0	2,5	1,3
Søndre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-
	L.	3,7	3,8	3,7	3,3	2,5	3,1
Bergen	B.	4,9	2,7	4,4	7,4	3,8	6,7
Nordre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-
	L.	1,0	0,5	0,9	1,0	-	0,8
Romsdal	B.	0,3	1,7	0,7	1,6	2,5	1,8
	L.	1,4	3,3	1,8	1,6	2,5	1,8
Søndre Trondhjem	B.	2,8	2,7	2,8	2,9	6,3	3,6
	L.	1,4	2,7	1,7	3,9	5,0	4,1
Nordre Trondhjem	B.	0,5	1,1	0,7	0,3	-	0,3
	L.	1,9	3,3	2,3	1,6	5,0	2,3
Nordland	B.	0,7	-	0,5	-	1,2	0,3
	L.	2,5	7,1	3,6	4,3	3,8	4,1
Tromsø	B.	1,5	2,2	1,7	1,0	-	0,8
	L.	2,0	3,3	2,3	1,3	3,8	1,8
Finmarken	B.	0,5	-	0,4	1,6	-	1,3
	L.	2,5	2,2	2,5	3,9	-	3,1
Byerne		53,9	46,7	52,2	51,6	42,5	49,7
Landdistrikterne		41,4	51,6	43,8	39,6	57,5	43,3
Hele Riget		95,3	98,3	96,0	91,2	100,0	93,0
Sverige		3,7	1,7	3,2	5,5	-	4,4
Andre Lande		0,8	-	0,7	2,3	-	1,8
Ikke oplyst		0,2	-	0,1	1,0	-	0,8
		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Efter ovenstaaende Tabel er det betydeligste Procentantal fra Kristiania, nemlig af de ved Aarets Begyndelse hensiddende 28,0 % Mandfanger og 21,1 % Kvindefanger og af de i Aarets Løb indkomne 29,9 % Mandfanger og

16,3 % Kvindefanger. I de to foregaaende Beretningsaar var Forholdet saaledes, at af de hensiddende Fanger henholdsvis 25,9 % og 26,7 % Mandfanger samt 21,2 % og 18,5 % Kvindefanger og af de indkomne henholdsvis 23,8 % og 29,6 % Mandfanger samt 21,1 % og 30,9 % Kvindefanger var hjemmehørende i Kristiania.

Det sees videre af Procenttabellen, at af det ved Aarets Begyndelse hensiddende samlede Fangebelæg var 52,2 % hjemmehørende i Byerne og 43,8 % i Landdistrikterne. Af Mandfangerne var fra Byerne 53,9 % og fra Landdistrikterne 41,4 %, medens af Kvindefangerne Forholdet var 46,7 % mod 51,6 %.

Af de i Aarets Løb efter Dom indsatte var 49,7 % fra Byerne og 43,3 % fra Landdistrikterne, — af Mandfanger henholdsvis 51,6 % og 39,6 %, af Kvindefanger 42,5 % og 57,5 %.

I det foregaaende Beretningsaar var af de hensiddende Fanger et omtrent lige Antal — mellem 47 og 48 % — hjemmehørende i Byerne og i Landdistrikterne, medens af de indkomne Forholdet var omtrent 55 % mod 41 %.

4,5 % Mandfanger og 1,7 % Kvindefanger af de hensiddende samt 7,8 % Mandfanger af de indkomne var i dette Beretningsaar hjemmehørende i Udlandet, medens Oplysning om Hjemstavn savnedes for 1 hensiddende og 3 indkomne Mandfangers vedkommende.

Nedenstaaende Opgave viser, hvor mange Fanger der hensad i Strafanstalterne ved Beretningsaarets Begyndelse, og hvormange der indkom efter Dom i Aarets Løb — særskilt for Byerne og Landdistrikterne — for hvert 1 000 Indvaanere, beregnet efter Folkemængden den 31te December 1885, der for hele Riget er anslaaet til 1 959 000, og som efter de kommunale Folketællinger i Byerne udgjorde 201 094 Mænd og 231 311 Kvinder, til sammen 432 405:

For hvert 1 000 Indvaanere af hvert Kjøen var:	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Fra Byerne	1,58	0,37	0,93	0,79	0,15	0,45
Fra Landdistrikterne	-	-	0,22	-	-	0,11
Fra hele Riget	-	-	0,38	-	-	0,18

Nogen Fordeling efter Kjøen af Anslagssummen for Landdistrikternes hjemmehørende Folkemængde har ikke kunnet afgives, hvorfor alene Totalsummerne er anførte saavel for disses som for hele Rigets vedkommende.

Beregnet efter Folkemængden ved sidste almindelige Folketælling den 31te December 1875 var Forholdet følgende:

Af Tabel 10, der viser, hvor mange af Fangerne der ikke tidligere har været straffede, og hvor mange der før har været straffede — og med hvilken Straf, fremgaar, at af Fangerne var :

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ikke tidligere straffede	145	127	82	33	227	160
Tidligere straffede	445	57	226	47	671	104
Tilsammen	590	184	308	80	898	264
og af de sidstnævnte:						
1. Straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	94	23	88	21	182	44
2. Straffede med Strafarbeide	351	34	138	26	489	60

Procentforholdet i dette og de to foregaaende Beretningsaar var følgende :

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ikke tidligere straffede	24,6	69,0	23,6	69,8	22,8	71,3	26,6	41,3	28,8	39,5	29,1	45,1
Tidligere straffede .	75,4	31,0	76,4	30,2	77,2	28,7	73,4	58,7	71,2	60,5	70,9	54,9
og af de sidstnævnte:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1. straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide .	15,9	12,5	17,3	9,0	15,8	9,9	23,6	26,2	24,3	19,7	27,8	35,3
2. straffede med Strafarbeide	59,5	18,5	59,1	21,2	61,4	18,8	44,8	32,5	46,6	35,2	44,6	19,1

Tabel 11, der giver Oplysning om Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885, viser at:

	i a l t			deraf dømte for Tyveri			og for anden Forbrydelse		
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Af de i Aaret 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885 løsladte	432	109	541	312	43	355	110	66	176
var inden 1ste Juli 1888 — o: inden 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse — tilbagefaldne	108	15	123	103	13	116	5	2	7
eller procentvis beregnet	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	25,59	13,76	23,14	33,01	30,23	32,68	4,55	3,03	3,98
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1883—84 .	25,56	15,84	23,60	31,12	25,64	30,46	11,50	9,68	10,86
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1882—83 .	28,29	14,41	25,34	35,02	25,64	33,93	7,08	8,33	7,57

I Forbindelse hermed hid sættes følgende sammenlignende Opgaver over Tilbagefaldsprocenten for de enkelte Strafanstalter for de 3 Aar 1882—83, 1883—84 og 1884—85:

	Af de i Aaret 1882—1883 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1886:						Af de i Aaret 1883—1884 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1887:						Af de i Aaret 1884—1885 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1888:					
	ialt		deraf dømte for Tyveri		og for anden Forbrydelse		ialt		deraf dømte for Tyveri		og for anden Forbrydelse		ialt		deraf dømte for Tyveri		og for anden Forbrydelse	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet*)	28,76	-	36,21	-	6,78	-	29,47	-	36,99	-	11,48	-	24,88	-	33,11	-	4,92	-
Akershus Strafanstalt . .	32,26	-	40,30	-	11,54	-	23,08	-	30,77	-	3,85	-	26,53	-	32,00	-	8,70	-
Trondhjems Strafanstalt .	17,86	-	25,60	-	3,57	-	19,80	-	20,00	-	19,23	-	26,09	-	33,71	-	-	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	14,41	-	25,64	-	8,33	-	15,84	-	25,64	-	9,68	-	13,76	-	30,23	-	3,03
Samtlige Strafanstalter	28,29	14,41	35,02	25,64	7,08	8,33	25,56	15,84	31,12	25,64	11,50	9,68	25,59	13,76	33,01	30,23	4,55	3,03
	25,34		33,93		7,57		23,60		30,46		10,86		23,16		32,68		3,98	

*) Se for Bodsfængslets vedkommende Note *) til Tabel 11.

For Bodsfængslets vedkommende indtages her følgende i Direktørens Beretning indeholdte mere detaillerede Oplysninger angaaende Tilbagefaldet :

Tilbagefaldsprocenten for Tidsrummet 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885, hvortil Opgaverne er samlede ved Udgangen af Juni Maaned d. A., altsaa 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse :

Tid.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	209	52	24,88

Af de 209 løsladte er altsaa 157 ikke tilbagefaldne 3 Aar efter Løsladelsen.

De tilbagefaldne har hensiddet i Fængslet en Tid af:

Tid.	Fra 2 Mdr. 20 Dage til og med 1 Aar.			Fra 1 Aar til og med 2 Aar.			Fra 2 Aar til og med 3 Aar.			Fra 3 Aar til og med 4 Aar.		
	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	151	40	26,49	41	9	21,95	14	2	14,29	3	1	33,33

Fangernes Alder ved Indsættelsen :

Tid.	Løsladte.	Fra 18 til 30 Aar.	Af disse Tilbagefaldne.	Procent.	Over 30 Aar.	Af disse Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	209	162	46	28,40	47	6	12,77

Fangernes Brøde (Tyveri eller ikke Tyveri):

Tid.	Løsladte.	Dømte for Tyveri.	Tilbagefaldne.	Procent.	Dømte for anden Brøde.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	209	148	49	33,11	61	3	4,92

Opgave over dem, som ikke er dømte for Tyveri:

Forbrydelsens Art.	Løsladte.	Ikke Tilbagefaldne.	Tilbagefaldne.
Forfalskning af offentlige Dokumenter m. m.	2	2	-
Drabsforbrydelser	2	2	-
Legemsfor nærmelser	3	3	-
Sædelighedsforbrydelser	6	6	-
Røveri	1	1	-
Bedrageri og anden Svig	9	9	-
Falsk	28	26	2
Straff.'s Kap. 22 § 14.	1	-	1
Anden Ildspaesættelse end Mordbrand . . .	3	3	-
Søfartsloven	4	4	-
Lov om Jernveie	2	2	-
	61	58	3

Opgave over de tilbagefaldnes nye Brøde:

Før dømte for Tyveri.	Tyveri.	Anden Brøde.	Før dømte for anden Brøde.	Tyveri.	Anden Brøde.
49	45	4	3	3	-

Direkte indkomne eller overflyttede fra Fællesanstalterne:

Tid.	Løsladte.	Direkte fra Jurisdiktionerne.	Tilbagefaldne.	Procent.	Overflyttede fra Fællesanstalterne.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	209	190	48	25,26	19	4	21,05

De Løsladte har taget Ophold i Kristiania eller udenfor samme:

Tid.	Kristiania.	Tilbagefaldne.	Procent.	Andre Byer.	Tilbagefaldne.	Procent.	Landdistrikterne.	Tilbagefaldne.	Procent.	Sverige og Udlandet.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	68	22	32,35	44	9	20,45	87	18	20,70	10	3	30,00

Tilbagefaldet indtraadte:

Tid.	Tilbagefaldne.	Inden 1 Aar.	Procent.	Inden 2 Aar.	Procent.	Inden 3 Aar.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅	52	37	71,15	7	13,46	8	15,39

Af de 209 løsladte var :

Tid.	Gifte.	Procent.	Enkemænd.	Procent.	Ugifte.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅ . .	49	23,44	3	1,44	157	75,12

Af de 52 tilbagefaldne var:

Tid.	Gifte.	Procent.	Enkemænd.	Procent.	Ugifte.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅ . .	1	1,923	1	1,923	50	96,164

Af de 157 ikke tilbagefaldne var :

Tid.	Gifte.	Procent.	Enkemænd.	Procent.	Ugifte.	Procent.
18 ⁸⁴ / ₈₅ . .	48	30,58	2	1,27	107	68,15

Af de 52 tilbagefaldne er 27 indsatte i Bodsfængslet, 18 i Akershus Strafanstalt, 2 i Bergens Strafanstalt og 5 i Trondhjems Strafanstalt.

Af de 52 tilbagefaldne er 15 eller 28,85 % før tilbagefaldne herfra. Sættes disse ud af Betragtning baade som løsladte og tilbagefaldne, bliver Tilbagefaldsprocenten 20,11.

Af de 209 løsladte har 13 paany gjort sig skyldige til Fængselsstraf eller Bøder for kriminelle Forseelser. Regner man disse med som tilbagefaldne, bliver Tilbagefaldsprocenten i Tidsrummet 18⁸⁴/₈₅ 31,10.

Bestemmelserne i Lov om Bodsfængslet m. V. af 12te Juli 1848 §§ 14 og 15 om Hensættelse i Celle en Tid af Fangerne i Fællesanstalterne ved Indkomsten og før Løsladelsen samt om Fangernes Hensættelse i Celle efter eget Ønske, har i dette Beretningsaar som før været bragt i Anvendelse i saa stor Udstrækning, som Antallet af Celler ved de forskjellige Anstalter har tilladt.

D. Disciplinen.

(Regime disciplinaire.)

I Beretningsaaret er ikke forefaldt noget Brud paa Disciplinen, der har havt justitiel Tiltale til Følge.

Heller ikke har nogen Undvigelse eller Forsøg derpaa fundet Sted fra nogen af Strafanstalterne.

Tvende henholdsvis i Bods-fængslet og Trondhjems Strafanstalt hensiddende Fanger har begaaet større Brud paa Disciplinen. Direktørerne meddeler herom følgende:

Den ene var en svensk født, ung Fange, der indkom i Bods-fængslet i November 1887 for grovt Tyveri og voldsom Modstand mod Politiet. Da han den 10de Januar næstefter ikke vilde arbeide, idet han var misfornøiet med Kosten, blev han beordret ført ind i Direktørens Kontor, idet han dog først skulde tilendebringe sin Tur i Luftegaarden. Han krøb imidlertid strax over Luftegaardens Gitter og løb rundt Bygningerne til nordre Gaard, forfulgt af 3 Betjente, mod hvem han trak en Kniv, der var ham overladt til Brug ved hans Arbeide som Stolmager, og truede med at stikke dem, der nærmede sig. Imidlertid kom Fængslets Underinspektør og Vagtmesteren til med Vaaben og bød ham overgive sig, hvorpaa han strax puttede Kniven i Lommen og blev overmandet. For sin Optræden blev han afstraffet med 5 Dages mørk Strafcelle paa almindelig Fangekost, ligesom han indtil den 22de Februar maatte bære Haandjern under Luftningen. Han blev derhos efter Afstraffelsen ikke mere anvendt til Arbeide, hvortil der udfordredes Kniv. Direktøren udtaler forøvrigt om denne Fange, at der senere ikke var noget at udsætte paa hans ydre Forhold, og at hans Klatren over Gitteret ikke korrekt kan betegnes som et Rømningsforsøg, hvorfor det heller ikke er opført som saadant, men væsentlig skrev sig fra Lyst til at gjøre Kvalm. Fangen vilde vistnok efter sit eget Udsagn have rømt, hvis han havde fundet en af Fængselsportene aabne, men Direktøren mener, at han neppe løb rundt Bygningerne i den Tro, at Porten skulde staa aaben.

Den i Trondhjems Strafanstalt for grovere Brud paa Disciplinen nævnte Fange var en 20aarig for Tyveri og Ildspaaættelse med en Straffetid af 10 Aar og 8 Maaneder inddømt Mand af et overmaade pirreligt og ustyrligt Sind. I forrige Beretningsaar havde han saaledes en Gang sluppet sig løs i Voldsomhed og derunder ødelagt omtrent alt, som fandtes i hans Celle, saasom Inventar, Gasledning, Ruder o. s. v. Denne Gang blev han paa Arbeidslokalet pludselig ude af sig selv af Raseri over en Besked, han fik af en af Betjentene, og slog til denne to Gange med knyttet Haand i Ansigtet, saa at Blodet flød af Næse og Mund. Derefter greb Angjældende et Træstykke, hvormed

han rettede et Slag mod Betjentens Hoved, idet han dog kun ramte hans Skulder, da Betjenten veg tilside. Da Angjældende paany løftede Træstykket til Slag, fik Betjenten endelig grebet ham og holdt ham fast, indtil der kom Hjælp fra det tilstødende Lokale. Da Fangen synes at have handlet uden Overlæg samt i Betragtning af hans Ungdom og lange Straffetid og til sine Tider neppe normale Tilstand blev Angjældende efter Stiftamtmandens Bestemmelse ikke undergivet Tiltale for sin Forgaelse, hvorom der heller ikke var fremsat Begjæring fra vedkommende Opsynsbetjent, der ingen Skade havde faaet af det passerede. Angjældende blev derimod disciplinært afstraffet med 20 Slag Rotting samt Hensættelse i Enrum i lys Celle paa hel Kost med Sysselsættelse i 8 Uger.

Foruden den ovenfor nævnte Fange, der i Bodsfængslet en Tid bar Jern under Luftningen, har to Fanger i Akershus og en i Trondhjems Strafanstalt i Beretningsaaret været belagte med Jern.

Af de to førstnævnte var den ene den i de 3 sidste Beretninger omtalte Morder, der fremdeles gennem hele Beretningsaaret har siddet i Celle belagt med Jern. Hos denne Fange — udtaler Direktøren — er der vistnok i den senere Tid sporet et enkelt Lysglimt en Gang imellem, som har givet lidt Haab, dog hidtil kun forbigaaende. Under en af Direktørens mange Samtaler med Angjældende var han saaledes i Begyndelsen nok saa venlig; men paa Spørgsmaal om, hvad han nærmest vilde gjøre, om Direktøren befriede ham for Jern og Celle, svarede han: „Først stikke Dem og dernæst saa mange af de andre Blodhunde, som jeg kan faa fat paa“. Den anden Fange er den i Beretning om Rigets Distriktsfængsler i Aaret 1887 S. 17 for sin Rømning fra Drammens Distriktsfængsel og sine Rømningsforberedelser i Skiens Fængsel omtalte Fange. Han var belagt med Jern i 70 Dage og hensad i Celle i 66 Dage af Beretningsaaret. Direktøren anfører om ham, at da han ved sin Indbringelse formanedes til nu at lade sine Rømningstanker fare, svarede han meget overlegen, at man fik passe paa ham, og at Hensigten med hans Rømning og Forsøg herpaa havde været at vise Vedkommende, at de ikke duede noget som Fængselsmænd, idet han navnlig fandt det daarligt, at man ikke havde „klinket“ Jernene paa ham, men alene laaset dem. Angjældende blev da strax belagt med Jern, der blev klinkede paa ham. Han erkjendte efter nogen Tids Forløb, at han nu havde truffet rigtige Fængselsmænd, ligesom han, træt af Jernene, aflagde sit Blæveri.

Den i Trondhjems Strafanstalt i Beretningsaaret med Jern belagte Fange var den samme, der i forrige Beretningsaar 2de Gange var funden i Besiddelse af falske Nøgler, og som i den Anledning fremdeles bar Jern i de første 43 Dage af nærværende Beretningsaar.

Det har i Beretningsaaret været nødvendigt at holde ni Fanger i Celle for kortere eller længere Tid, nemlig sex i Akershus og tre i Trondhjems Strafanstalt.

Blandt de sex i førstnævnte Anstalt var de to ovenfor omhandlede med Jern belagte Fanger. Foruden dem hensad i Celle sammesteds for Voldsomhed

og Trudslers en Fange i 81 Dage, en i 8 Dage, en i 15 Dage samt en i 96 Dage, samtlige hele Døgnet. Sidstnævnte Fange sad derhos i Celle alene for Natten og Hviletiderne i 78 Dage.

I Trondhjems Strafanstalt hensad to Fanger for Trudslers mod Opsynet i Celle henholdsvis i 39 og 92 Dage. Den tredje Fange var den i begge foregaaende Beretninger omtalte, i Celle hensiddende Fange, der fremdeles ogsaa hele dette Beretningsaar igjennem var Gjenstand for lignende Sikkerhedsforanstaltning, naar undtages, at han i de sidste ca. 4 Maaneder var en Del af Dagen paa fælles Arbeidslokale. Direktøren har om denne Fange anført, at han under sit Ophold i Cellen i over 1½ Aar intet andet Arbeide fik end lidt Drevplukning af og til, naar han dertil havde Lyst, idet man ikke turde betro ham nogetsomhelst Værktøi, men at han i September sattes til Notbinding, til hvilket Arbeide han overlodes en Kniv med et kun ¼ Tomme langt Blad. I Marts blev Angjældende sat til Arbeide paa Malerværkstedet sammen med Medfanger, først i 3, senere i 5 Timer daglig. Han har herunder arbeidet noksaa flittig, været snil og idethale føielig, naar han kun behandlede med Forsigtighed. Han klager midlertid — udtaler Direktøren — jævnlig over Hovedpine, der gjør, at han ikke taaler at tænke, siger han; og man mærker snart ved Samtale med Angjældende, at der skal lidet til, før han bliver heftig.

Den i forrige Beretning omtalte Fange, der paa Grund af Tegn til Sindsforvirring var fra Trondhjems Strafanstalt bleven indlagt paa Rotvolds Sindsygeasyl, har ogsaa den største Del af nærværende Beretningsaar henligget til Observation i Asylet, hvis Direktør i Erklæring af 28de December 1888 nu har udtalt, at der endnu intet kan udtales med Bestemthed om Angjældendes Tilstand, men at det paa den anden Side rimeligvis blot vil føre til ny Forværelse og til den forrige Tilstand at føre Angjældende tilbage til Strafanstalten.

Til nærmere Oplysning om de i Beretningsaaet inden Strafanstalterne begaaede Disciplinærforseelser og de for samme anvendte Revselsers hidsættes:

- a) Opgave over Antallet og Arten af de i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 begaaede Disciplinærforseelser (se Side 39).

De Forseelser af denne Art, hvori Fangerne i nærværende Beretningsaar har gjort sig skyldige, har ved Bods fængslet væsentlig været Meddelelse til Medfange eller Forsøg herpaa, ved Fællesanstalterne Opsætsighed, Ulydighed m. v. samt upassende Opførsel og uanstændigt Forhold, hvortil dog i Trondhjems Strafanstalt kommer et betydeligt Antal Forgaaelser bestaaende i Besiddelse af utilladte Gjenstande, særlig af Redskaber samt af mere Tobak end Reglementet tillader.

- b) Opgave over Antallet og Arten af de i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 for begaaede Disciplinærforseelser anvendte Revselsers (se Side 40).

a) Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.	Opsætsig- hed, Uly- dighed og upassende Opførsel mod Opsynet.		Undvigelse eller Forsøg derpaa.		Slagsmaal, Klammeri eller ufredeligt Forhold til Medfanger.		Upassende Opførsel og unan- stændigt Forhold.		Dovenskab og slet Arbeide.		Beskadi- gelse af Inven- tarium m. m.		Rapseri og Uredelig- hed.		Besiddelse af utilladte Gjenstande.		Meddelelse til Medfange eller Forsøg derpaa.		Andre Forsøelser.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Akershus Strafanstalt .	6	-	-	-	4	-	9	-	6	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	27	-
Trondhjems Strafanstalt	58	-	-	-	11	-	19	-	4	-	2	-	-	-	27	-	-	-	-	-	121	-
Strafanstalten i Kristi- ania for Kvinder . .	-	7	-	-	-	6	-	6	-	1	-	1	-	2	-	3	-	1	-	-	-	27
Tils. Fællesanstalterne .	64	7	-	-	15	6	28	6	10	1	2	1	-	2	29	3	-	1	-	-	148	27
Bodsfængslet	5	-	-	-	-	-	6	-	8	-	2	-	-	-	-	-	17	-	-	-	38	-
Ialt	69	7	-	-	15	6	34	6	18	1	4	1	-	2	29	3	17	1	-	-	186	27
	76				21		40		19		5		2		32		18				213	

b)

Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.	Nedsættelse i en lavere Klasse.		Bergvelse af et af Dagens Maaltider.		Hensættelse i Enrum i lys Celle paa hel Kost.				Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Syssel- sættelse.		Hensættelse i Enrum i mørk Celle paa halv Kost.		Legemlig Revselse.		Ialt.	
					Med Syssel- sættelse.		Uden Syssel- sættelse.									
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Akershus Strafanstalt . . .	13	-	13	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	-
Trondhjems Strafanstalt . .	12	-	63	-	2	-	2	-	31	-	10	-	1	-	121	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	12	-	2	-	-	-	-	-	12	-	1	-	-	-	27
Tils. Fællesanstalterne	25	12	76	2	3	-	2	-	31	12	10	1	1	-	148	27
	37		78		3		2		43		11		1		175	
	Nedsættelse i en lavere Klasse.		Bergvelse af Tilsyn — med Undtagelse af det nødven- dige af Betjentene — forbundet med Nedsættelse i Klasse.		Vand og Brød i ordinar Fangecele.		Vand og Brød i lys Strafcelle.		Vand og Brød i mørk Strafcelle.		Almindelig Fangekost i mørk Strafcelle.					
Bodsfængslet	1		12		1		8		2		14				38	-
Ialt															186	27
															213	

De i Bodsfængslet hyppigst anvendte Revselse sees at have været Hensættelse i mørk Strafcelle paa almindelig Fangekost samt Berøvelse af Tilsyn — med Undtagelse af det nødvendige fra Betjentenes Side — i Forbindelse med Nedsættelse i Klasse. Direktøren anfører i denne Henseende, at han i Beretningsaaret, for at komme i Overensstemmelse med Fællesanstalterne, har gjort et Forsøg med at afskaffe Vand og Brødstraffen, idet han har tænkt, at den mørke Strafcelle i og for sig er det væsentlige, og at Straffens Øiemed, naar der altid sættes mørk istedetfor lys Strafcelle, om end almindelig Fangekost bibeholdes, derved skulde være naaet. Direktøren udtaler imidlertid, at han tvivler paa, at denne Forandring gennemført vil være heldig, idet der, foruden Individider, for hvem Mindskelse i Kosten, navnlig til det tørre Brød og det kjedelige Vand, er det største af de Onder, der i Fængslet kan paalægges dem, tillige gives Fanger, som man maa betænke sig paa at indsætte i en mørk Celle.

I Fællesanstalterne har for Mandfangernes vedkommende som Revselse hyppigst været anvendt Nedsættelse i lavere Klasse samt Berøvelse af et af Dagens Maaltider; i Trondhjems Strafanstalt desuden Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Sysselsættelse.

Legemlig Refselse har i Beretningsaaret ikke været anvendt i Akershus Strafanstalt og i Trondhjems kun i det ene ovenfor omhandlede Tilfælde.

For Kvindefangernes vedkommende har ligesom i forrige Beretningsaar Nedsættelse i Klasse samt Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Sysselsættelse været de hyppigst anvendte Revselsesmidler.

Procentforholdet af de i Beretningsaaret for Disciplinærforsøelser straffede Fanger fremgaar af følgende Opgave:

1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.	Antal disciplinært afstraffede Fanger.		Samlet Fangebelæg.*)		Procent af det samlede Fangebelæg.		Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.		Procent af det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	32	-	381	-	8,39	-	166,36	-	19,24	-
Akershus Strafanstalt .	21	-	294	-	7,14	-	201,04	-	10,45	-
Trondhjems Strafanstalt	66	-	240	-	27,50	-	165,93	-	39,78	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	23	-	264	-	8,71	-	183,63	-	12,53
Tilsammen	119	23	915	264	13,01	8,71	533,33	183,63	26,63	12,53
	142		1179		12,04		716,96		19,81	

*) Antallet af de fra forrige Aar hensiddende og de i Aarets Løb indkomne samt fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

Af det samlede Antal disciplinært afstraffede Fanger blev ved Bods-fængslet 4 Fanger straffede 2 Gange og 1 Fange 3 Gange; i Akershus Strafanstalt 6 Fanger 2 Gange; i Trondhjems Strafanstalt 16 Fanger 2 Gange, 4 Fanger 3 Gange, 2 Fanger 4 Gange, 2 Fanger 6 Gange, 1 Fange 8 Gange og 1 Fange 9 Gange; i Strafanstalten for Kvinder 1 Fange 2 Gange og 1 Fange 4 Gange. Direktøren ved Trondhjems Strafanstalt har om det der stedfundne betydelige Antal Afstraffelser bemærket, at dette væsentlig beror paa, at man i Beretningsaaet har taget det strengere med Smaaforseelser end tidligere.

Om Fangernes Forhold i sin Almindelighed har Direktøren ved Akershus Strafanstalt udtalt, at den samme Behandlingsmaade som han omtalte i sin forrige Beretning, ogsaa i det sidst forløbne Beretningsaar har været befulgt, og at han tror at kunne udtale, at den har baaret Frugt, idet saavel de enkelte Fangers som den hele Fangefloks Optræden er bleven en helt anden. Den tidligere Frækhed er for en væsentlig Del forsvunden. Uagtet Aaret ikke har været heldigt for Disciplinen og Ordenen, idet de udførte Byggearbejder med en Flerhed af fri Arbeidere inde blandt Fangerne har medført megen Uro, er dog indvundet glædelige Resultater, der tør borge for større Fremskridt, naar Byggearbejdet er over og Fangerne er komne fuldt tilro i de nyindrettede Lokaler. Direktøren nævner blandt ydre Forføininger, der er trufne til en bedre Ordens Opretholdelse, Ophør med at benytte Fanger til at udføre Kontorarbejde for Funktionærer samt Sløifning af Høvle- og Boremaskinerne, hvis Benyttelse jævnlig foranledigede utilbørlig Sammenflokken af Fangerne. Ligeledes har, bemærker Direktøren, den Omstændighed, at Fangernes Samtale med Paarørende, der før foregik ved Hovedportens Jerngitter, nu er henlagt til Underinspektørens nyindrettede Kontor, gjort et godt Indtryk saavel paa Fanger som paa Besøgende.

Begge Mandsfællesanstalters Direktører har udtalt sin Tilfredshed med den gode Indflydelse paa Anstalternes Orden og Fangernes ydre Forhold, som den i Beretningsaaets sidste Halvdel forsøgsvis benyttede nye Dagsorden har medført.

Hvad Reglementet for progressiv Klasseinddeling angaar, foreligger der nu fra Direktørerne ved Akershus Strafanstalt og Strafanstalten for Kvinder Udtalelser om dets Virkning i disciplinær Henseende, medens Direktøren ved Trondhjems Strafanstalt intet væsentligt har tilføjet til det i hans forrige Beretning anførte.

Direktøren ved Akershus Strafanstalt har udtalt, at Fangernes Interesse synes at være vakt for Klasseinddelingen og Arbejdspenge. Der har saaledes jævnlig været rettet Henvendelser til Direktøren om Aarsagerne til Negtelse af Opflytning i Klasse eller til Arbejdspengenes Ansættelse. Nedflyttelse i Klasse er formentlig — anfører Direktøren sluttelig — i Regelen den Revselse, som en Fange mindst af alle ønsker at blive gjort til Gjenstand for.

Direktøren ved Kvindeanstalten udtaler, at Klasseinddelingen i disciplinær Henseende har vist sig at have øvet god Virkning.

E. Sjælepleien og Undervisningen.

(Religion et instruction.)

Af de af Strafanstalternes Præster og Lærere for Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 afgivne Indberetninger meddeles følgende Uddrag:

Bodsfængslet.

Gudstjeneste har i Aarets Løb været regelmæssig afholdt med Undtagelse af 6te, 7de og 17de Søndag efter Trefoldighed, da der maltes i Kirken.

Den 23de September indviedes den nye Kirke, af hvilken nærmere Beskrivelse vil blive meddelt i Afsnit I nedenfor. Præsten giver om Høitideligheden og dens Indtryk paa Fangerne en detailleret Fremstilling, hvoraf hidsættes følgende:

Indvielsen forrettedes af Stiftsprovsten i Biskopens Forfald i Forening med Præsterne ved de herværende tre Strafanstalter. Allerede længe iforveien havde Fangerne vist en levende Interesse for den nye Kirke, og man hørte jævnlig Spørgsmaal, om den ikke snart var færdig. Det begyndte nemlig at blive høstkoldt, og en af de føleligste Mangler ved det gamle Kirkelokale var netop, at Fangerne frøs i de trækfulde Korridorer. I Anledning af Dagen havde alle Fanger faaet fri for Arbeide fra Morgenen af. Kl. 9 begyndte Fyldingen af Kirken, og alle Fanger var paa sin Plads Kl. 9,20. Gudstjenesten begyndte derpaa Kl. 9 $\frac{1}{2}$ ved Ringning med Fængslets Klokke. Ved Kongelig Resolution af 10de Juni var Biskopen bleven bemyndiget til med Fravigelse af de reglements-mæssige Forskrifter at lade Kirken indvie med de Høitideligheder, som af ham for Tilfældet anordnedes, og i Henhold hertil foregik Indvielsen paa følgende Maade: Under Præludium fra Orglet traadte Stiftsprovsten og de assisterende Præster ind i Kirken. Stiftsprovsten gik derpaa frem for Alteret og blev af Bodsfængslets Præst overrakt Kirkens Bibel, af Præsten ved Strafanstalten for Kvinder Kalken og af Præsten ved Akershus Strafanstalt Patenen. Derefter holdt Fængslets Præst fra Altertrinene Bøn, hvorpaa der blev afsunget et Salmevers. Efterat derpaa Stiftsprovsten havde messet Kollekten paa Søndag Sexagesima, blev en Salme afsunget, mellem hvis Vers de tre Præster læste anordnede Bibelsprog. Under 4de Vers traadte Stiftsprovsten fra Alteret og besteg Prædikestolen under Afsyngelsen af en ny Salme. Efter Prækenen, hvortil var valgt til Text Efes. 4, 17.—24, sang man igjen en Salme, hvorefter kom Slutningskollekten. Man afsang derefter et Vers og den opbyggelige Handling afsluttedes med Slutningsbøn af Klokkeren.

Under hele Tjenesten, der varede til Kl. 11 $\frac{1}{2}$, havde der hersket den største Stilhed og Orden; og det var nu bleven vitterligt, at det nye Gudshus udmærker sig ved en fortrinlig Akustik, saa Prædikanten høres over den hele Kirke, selv om han taler med sædvanlig Røst.

Det var — fortsætter Præsten — rørende at høre, hvorledes Indvielsen havde grebet Fangerne. Der var Feststemning over det hele Fængsel, hvilket ogsaa viste sig noksom i de Breve, der afsendtes den paafølgende Søndag, hvilke alle handlede om Festen og navnlig om selve Kirkehuset. Allerede ved selve Indtrædelsen var de blevne slagne ved dets lyse, hyggelige Udseende, og endnu mere, da de fra Stolene fik se Alteret og dets Omgivelser. Det hele Ensemble med friske Farver i rødt og blaat afvexlende med Guld giver et rigt Indtryk, og det var ikke at undres over, at mangen Fange, især de fra Landsbygderne, følte sig bevægede ved Synet. Til det stærke Indtryk af Høitideligheden bidrog vistnok ogsaa en liden Udsmykning, hvis Virkning fortjener at noteres som karakteristisk. Paa Begjæring af Funktionærernes Damer havde nemlig Direktøren tilladt, at hver Stol blev prydet med en liden Blomsterbuket, som Fangen havde Lov til at tage med sig til sin Celle. Denne lille Opmærksomhed blev af alle opfattet som et Tegn paa Deltagelse og Velvilje, og den rørte mange, endog Fanger af den bedre Klasse, til Taarer. Hver eneste Buket blev ophængt paa Cellevæggen til Erindring; mange har ved Løsladelsen taget de visne Rester med hjem, og adskillige har den paa Cellen den Dag idag. Den festlige Stemning, Kirkeindvielsen havde fremkaldt, holdt sig — skriver Præsten videre — temmelig længe, noget hvortil ogsaa den Omstændighed bidrog, at de følgende Søndage var Præstens og Førstelærerens første Forretningsdage i det nye Gudshus, og at der den 4de Søndag efter Indvielsen holdtes Konfirmation og den paafølgende Søndag Altergang i Kirken. Tidligere var begge de sidstnævnte Handlinger forrettede i et dertil indrettet særskilt Lokale, og det var for Fangerne noget ganske nyt at være tilstede ved dem. Begge viste sig ogsaa at gjøre et stærkt Indtryk; „det gnager Hjerte og Samvittighed, at jeg aldrig har været til Alters“, skrev en Fange.

Fangerne har efter Præstens og Førstelærerens Beretninger hele Aaret opført sig særdeles godt i Kirken. Der har vistnok været banket („telegraferet“) en og anden Gang og en enkelt Gang sendt en Seddel, men ellers kan det trygt siges, at Stilheden og Ordenen er større under disse Guds-tjenester end i de almindelige Kirker. Hertil bidrager vel naturligvis, at endel af Betjeningen har faaet Plads i selve Kirkestolene, saa Fangerne aldrig ved sig sikre for at iagttages, hvortil kommer, at hver Fange bringer med sig ind i Stolen en Mærkelap med hans Cellenummer paa, hvilken Lap han efterlader paa sin Plads, saa man altid kan kontrollere, hvem der har indtaget hver enkelt Plads i Kirken. En Følge heraf er det da ogsaa, at Kirken ved Beretningens Afgivelse fremdeles var ligesaa fri for Skriblerier og Mærker i Stolene, som den var fra Begyndelsen.

Kommunion har i Aarets Løb været forrettet 9 Gange, deraf 6 Gange i den nye Kirke, hvorhos Sygekommunion har været forrettet 2 Gange. Kommunikanternes samlede Antal var 64. I den nye Kirke kan 9 Fanger kommunikere hver Gang, men herfra blev dog Skjærtorsdag gjort Undtagelse, idet de samtlige 15 Nadverdgjæster, der havde meldt sig, blev skaffet Plads.

Konfirmation er afholdt to Gange, sidste Gang for 2 Fanger. Den først konfirmerede var en 24 Aar gammel Søn af en Inderst fra Hallingdal, der havde liden boglig Lærdom, men læste noksaa godt indenad og gav meget gode og forstandige Svar. Han gav ved sin Opførsel godt Løfte om at blive et andet Menneske. Man har intet hørt fra ham, siden han 8 Dage efter Konfirmationen blev løsladt. Af de to andre var den ene en 22 Aar gammel Gut fra Ringeriget, efter Præstens Beretning en meget elskelig Gut, med dyb Erkjendelse af Synden, navnlig af sin Utaknemmelighed mod Gud og Forældrene, til hvilke han skrev rørende Breve. Saavel hans Kundskaber som særlig hans Forstaaelse var gode, ligesom hans Opførsel var udmærket. Man har heller ikke hørt fra ham siden hans Løsladelse 11 Dage efter Konfirmationen. Den anden var en 20aarig Kristianiagut indsat paa 14 Maaneder, som under Straffetiden fik en Tillægsdom paa 10 Maaneder, fordi han „stangede“ en Betjent. Hans Opførsel forandrede sig under Straffetiden ganske mærkværdigt, og han gav ved sin Mildhed, Aabenhed og sit angerfulde Væsen det bedste Haab, ligesom han var Præsten en kjær Konfirmand. Han blev Smed og kom efter Løsladelsen til en Broder her i Byen, der ligeledes var Smed; men en tidligere Kammerat fik fat i ham, og han kom paa Afveie. I sin Nød henvendte han sig til Fængslet om Hjælp til at komme til Antwerpen for at faa Hyre, idet det allerede under Straffetiden havde været hans Ønske at komme tilsøs. Man hjalp ham over; men efter Brev fra Sømandspræsten i Antwerpen ser det ud til, at han er en forloren Søn. Bods-fængslets Præst tror dog ikke, han er tabt.

Tre Fanger har i Aarets Løb forladt Fængslet ukonfirmerede. Den ene var en ung Fange, der efter et Selvmordsforsøg (se herom nærmere under Afsnit F nedenfor) paa Grund af sygelig Forstemthed blev overført til Akershus Strafanstalt, den anden en Lap, som ikke forstod Norsk, og om hvem Læreren udtalte, at han var en upaavirket, lei Gut med smaa Evner og meget forsømt, og som desuden kun var 6 Maaneder i Fængslet. Den tredie var en 26 Aar gammel Tatergut, som før havde været i Bods-fængslet, men som ikke kan og ikke vil lære noget, hvortil kommer, at han var en raa og upaavirket Vildmand, der efter Præstens Mening vel ikke bliver længe fri.

To Dødsfald fandt Sted. Jordfæstelsen foregik begge Gange fra Anatomikammeret. Af de afdøde var den ene en 22aarig Kristianiagut, der modtog Sakramentet med Glæde og Tak og var snil og troskyldig om end lidet oplyst. Den anden var en 45aarig Enkemand fra Jarlsberg, hvis aandelige Tilstand efter Præstens Beretning var Umyndighedens og som syntes at ligge nær det idiotiske. „Han vilde gjerne komme til Gud.“

I sine Skoletimer har Præsten afvexlende med Førstelæreren holdt ugentlige Foredrag, der begyndes og sluttes med Salmesang. Præstens Foredrag har ogsaa i nærværende Beretningsaar været af opbyggelig Karakter.

I Slutningen af Februar Maaned begyndte man med at samle Betjeningen til en ugentlig Andagt Mandag Aften. Denne Andagt, der blev iværksat paa Anmodning fra næsten samtlige Betjente, idet disse klagede over, at de havde saa lidet godt af Gudstjeneste om Søndagen, naar de skal sidde speidende efter Fangernes Opførsel, holdes af Præsten og tildels ogsaa af Førstelæreren og Tredielæreren. Den varer i Regelen en halv Time og bestaar af en kort Bibeludlægning begyndt og afsluttet med Salmesang. Ogsaa Betjentenes Hustruer har Adgang, og Møderne har efter Præstens Meddelelse hidtil været godt besøgte.

Af Præstens Beretning skal man endvidere hidsætte følgende:

„Skulde man i det Hele dømme fra Fangernes Opførsel i dette Aar til Fængslets Betydning for deres Forbedring, da maatte man faa store Tanker om dets heldbringende Indflydelse. Men saa taknemlig man maa være for den gode Opførsel, forsaavidt som den i høi Grad letter Funktionærernes Gjerning, saa langt er den vistnok fra at være nogen paalidelig Maalestok for Fangens virkelige Forbedring. Det er overhovedet temmelig let endog for et dybt fordærvet Gemyt at opføre sig godt i Fængslet, især naar der som her er et Opsyn og en Betjening, der omfatter Fangerne med hensynsfuld Menneskekjærlighed. Paa den ene Side afskjærer jo Fængslet Anledningen til at fortsætte i Synden og hemmer ved sin Magtfuldkommenhed de onde Lidenskabers Udbrud; og paa den anden Side giver det ogsaa idelig gode Impulser, der ikke kan undlade at udøve nogen Virkning i al Fald for Øieblikket. Men naar saa den Støtte tages bort, hvortil den skrøbelige Plante saaledes er bundet og har faaet Udseende af en sund Væxt, da spørges der, om Støtten virkelig har tilført nogen indre, egen Fasthed og Styrke, der kan gjøre Modstand mod Vind og Veir. Det eneste som i saa Henseende kan siges med Sandhed om Fængslets Indflydelse, er vistnok kun dette, at næsten hver eneste Fange, som i Aarets Løb har forladt Fængslet, har havt et mere eller mindre alvorligt Forsæt om at begynde et nyt Liv, og at det altsaa har hørt til Undtagelserne, at Fangen er gaaet bort med den Tanke at kaste sig ind i Synden paany. Enkelte har forladt os med et Kristenliv saa styrket og udviklet, at man med stort Haab har tænkt paa deres Færd i Friheden. Andre er under Straffetiden komne til en alvorlig Vækkelse og har forladt os seiersikre men uprøvede og ubefæstede. Men de Allerfleste kom ikke længere end til det naturlige Menneskes Anger over et forspildt Liv og deraf følgende Beslutning om at forbedre sig. Kun Enkelte af disse har været aldeles vantro og aldeles fremmede for at styrke sit Forsæt med Guds Ord og Bøn; i Regelen har de hørt og læst Ordet gjerne og for en Del endog med Begjærlighed søgt at udvide sine Kundskaber; men fordi det blev med denne Kundskabssøgen og ikke kom til nogen Søgen efter Herren selv, kunde

det ikke være anderledes, end at Forsættet manglede den rette Styrke. Et mere eller mindre hurtigt Tilbagefald er ikke andet end det Naturlige under saadanne Omstændigheder. Man hører ofte udtalt, at Fængselsgjerningen maa være saa trættende og nedslaaende paa Grund af de idelige Skuffelser ved Tilbagefald; men skulde der være noget paafaldende i at nogle og tredive Procent af Fangerne falder tilbage, da maatte i Sandhed disse være af et andet og bedre Stof end Menneskene i Almindelighed. Thi hvor findes den Menighed, hvor Sjælesørgeren ikke idelig lider Skuffelse, idet han i Sygdoms og Trængsels Tilfælde hører saa mange gode Forsætter og Løfter, at han maa tro paa den alvorligste Omvendelse, og dog, naar Trængselen er over, faar se, at der ud af Ildovnen ikke er gaaet et nyt Menneske, men det gamle velkjendte, som gik ind i den. Nei, jo mere man sætter sig ind i, hvilke Mennesker man i det hele og store har at gjøre med i Fængslet, under hvilke sørgelige Forholde de er opdragne, og hvor liden Støtte de ofte har havt ikke alene fra Skole og Kirke men ogsaa fra Hjemmet, — og jo mere man betænker den korte Tid, de gennemsnitlig første Gang sidder her, og til hvilke Fristelser de atter kommer ud, især naar de hører hjemme i Byerne, — des mere beskeden bliver man i sine Forventninger om, hvad Fængslet kan formaa at udrette til deres Forbedring. Det Mærkelige, og som Gud maa takkes saa inderlig for, er snarere dette, at de løsladtes Forsætter kan holde Prøve, saavidt som de gjør. Og dette opnuntret ogsaa enhver Fængselsfunktionær, som har Hjerte for Fangerne, til efter yderste Evne at befytte sig paa at tilføre Fangernes Forsæt al mulig Kraft. Jeg er inderlig overbevist om, at dette Maal ikke naaes ved Loven alene. Dens haarde: „du skal“ egger det fordærvede, stolte Menneskehjerte til Modstand og Trods. Jeg tror intet er mere vigtigt for Funktionæren at iagttage, end at vogte sig for det, som kan egge og irritere Fangen. Det er først naar Loven bliver rettelig blandet med Evangelium, at den faar sin opdragende Kraft for Hjertet; thi det er kun Evangeliet, som kan forandre Villien; og først naar den er forandret, kommer Lovens Bud til sin Ret. Dette gjælder alle Mennesker, men især Fangen, der unegtelig som saadan staar i et eiendommeligt Forhold til Loven og ofte har mere end nok af den. Uvilkaarlig hungrer og tørster han efter Evangeliets Kjærlighed og Barmhertighed, for hvilken han ofte er ligesom ganske fremmed; thi ofte har han jo fra Barnsben været kastet hid og did som et Skumpelskud og været betragtet som et skadeligt eller i al Fald besværligt Kryb, som man helst saa at blive af med. Hvor velgjørende det da virker, naar han i Fængslet, midt i sin Skjændsel og Fornedrelse, træffer Mennesker, der viser ham Deltagelse og Kjærlighed, det er let at forstaa; og ligesaa forstaaeligt er det, at han gennem saadan Menneskenes Kjærlighed lettest drages til at søge og finde Guds Kjærlighed.“

Med Hensyn til Undervisningen er der i Beretningsaaret foretaget den væsentlige Forandring, at man efter den nye Kirkes Indvielse har benyttet denne til de ugentlige Skoletimer, hvorved man har opnaaet den Fordel at

faa samlet hele Belægget paa en Gang og saaledes indvinder omtrent en Time mere for Cellebesøg. Man begyndte med to Timer ugentlig, men forandrede efter en Maanedes Tid dette til kun en Time, baade af Hensyn til den Tid, der toges bort fra Arbeidet, og især fordi man ikke vilde, at den Nimbus, hvori den nye og smukke Kirke var omgivet i den overveiende Del af Fangernes Øine, skulde tabes ved en altfor hyppig Afbenyttelse af Gudshuset.

Bortset herfra er der i Beretningsaaet ingen Forandring foretaget med Hensyn til Undervisningen, der har foregaaet i det væsentlige overensstemmende med det i forrige Beretning meddelte. Fængselslærer Jørgensen har ligesom i den sidste Del af forrige Beretningsaar overtaget Undervisningen af de finske og lappiske Fanger.

Af de i Beretningsaaet udgaaede Fanger er 201 examinerede i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning ved Indkomsten og Løsladelsen. Der løslodes idethele 214 Fanger; men af disse blev 8 overførte til Fællesanstalt, 2 afgik ved Døden, 1 indlagdes paa Sindssygeasy, 1 finsk Fange blev ved Løsladelsen ikke examineret, da Læreren var syg, og 1 tilhørte en anden Troesbekjendelse.

Udfaldet af Examinationen var følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Meget godt	12	36
Næsten meget godt	24	36
Godt.	63	75
Næsten godt	27	21
Temmelig godt	42	27
Næsten temmelig godt	18	3
Maadeligt	15	3
Næsten maadeligt.	-	-
Slet	-	-
2. Læsning.		
Meget godt	30	51
Næsten meget godt	42	53
Godt.	69	72
Næsten godt	35	13
Temmelig godt.	14	7
Næsten temmelig godt	5	4
Maadeligt	6	1
Næsten maadeligt.	-	-
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Meget godt	17	22
Næsten meget godt	13	19
Godt.	53	61
Næsten godt	28	29
Temmelig godt.	37	29
Næsten temmelig godt	19	18
Maadeligt	12	13
Næsten maadeligt.	5	2
Slet	17	8

Blandt de examinerede var 12 Lapper og Finner, af hvilke 10 saagodt-som ikke havde noget og 2 kun et ufuldkomment Kjendskab til Norsk. Af de 8, der sees løsladte med Karakteren „slet“ i Skrivning, var de 5 Lapper eller Finner; med 2 af de øvrige — mindre begavede Fanger med kort Straffetid — kom man ikke saa langt, at der egentlig kunde tales om nogen Skrivefærdighed, og en ældre, forresten snil og lærvillig Fange ytrede afgjort Ulyst til Undervisningen.

Bibliotheket blev ogsaa i dette Beretningsaar betydelig forøget. Det har været benyttet saa flittig, som Reglementet tilsteder, ligesom Fangernes Behandling af Bøgerne har været rosværdig.

Akershus Strafanstalt.

Gudstjeneste har været afholdt paa alle Søn- og Helligdage.

Kommunion har været forrettet 5 Gange for ialt 76 Personer, Sygekommunion 5 Gange for 6 Personer.

To Fanger er i Beretningsaaet bleven konfirmerede; den ene af disse modtog tillige Daab i Strafanstalten. Begge havde i længere Tid nydt fælles Konfirmationsundervisning i Strafanstalten, og Præsten udtaler Haab om, at de hellige Handlinger vil blive dem til varig Velsignelse. Af disse to Fanger, der begge var Omstreifere, var den ene indkommen i 1883 paa 12 Aar for Røveri og er nu i en Alder af 21 Aar, den anden, der blev døbt i Strafanstalten, indkom i 1886 paa 4 Aar for gjentaget grovt og simpelt Tyveri, og var nu 34 Aar gammel.

Der fandt i Beretningsaaet ikke færre end 6 Dødsfald med derpaa følgende Jordfæstelser Sted. Den første af de afdøde var en 75 Aar gammel, ugift Stenhugger, dømt til 7 Aars Strafarbeide for 8de Gangs Tyveri. No. 2 var en for Drab paa Slutten til Strafarbeide paa Livstid dømt 36 Aar gammel Dagarbeider. (Se om ham „Beretning om Rigets Distriktsfængsler“ for Aarene 1885 og 1886 S. 22—23.) Han hensov stille og taalmodig efter langvarige Brystlidelser og gik — meddeler Præsten —, saavidt Mennesker kunde se, herfra som en bodfærdig og troende Synder med Herrens Fred i sit Hjerte. No. 3 var en 74aarig ugift Snedker, indkommen paa 5 Aar for Tyveri. Han viste stor Taalmodighed og et gudhengivent Sind under et langt, smertefuldt Sygeleie. No. 4, en ugift Finlænder, der havde flakket meget omkring i forskellige Lande og nærmest maatte betragtes som søfarende, indkom paa 8 Maaneder for grovt Tyveri. Han døde meget uventet, siddende paa Kanten af sin Seng, af Hjerneslag, ikke 14 Dage efter sin Indkomst i Anstalten, hvor han som sygelig strax var bleven indlagt paa Sygestuen. No. 5 var en svensk født, 64 Aar gammel Bager, indkommen paa 3 Aar for Forsøg paa Indbrud og Overtrædelse af Plakaten af 19de April 1805. Endelig var No. 6 en knapt 18 Aar gammel Gut, Dagarbeider her fra Byen, indkommen paa 6 Maaneder for grovt Tyveri. Han døde af heftig Lungebetændelse og led meget, om end ikke længe. Han bad inderlig og vakkert til Gud den Naadestund, han havde igjen, og mange af hans Kammerater viste sig dybt bevægede ved hans Bortgang.

De i forrige Beretning omtalte Opbyggelsesmøder Søndag Eftermiddag er i Beretningsaaet bleven opgivne paa Grund af Lokalets Ombygning.

En Fange blev i Beretningsaaets sidste Del fritagen for Kirkegang, idet han nærede fritænkernes Anskuelse. Han opførte sig forøvrigt meget godt og er nu løsladt efter Benaadning.

Præsten har om Fangernes Forhold i det hele anført, at han ogsaa i dette Bæretningsaar synes at spore Fremgang. Han har en bestemt Følelse af, at Strafanstalten er hævet i disciplinær Henseende, og at Klasseordningen, Fangernes Fordeling paa de nyindrettede Lokaler tilligemed mange andre Faktorer i Anstaltens Styrelsessæt og Fangernes Behandlingsmaade har vist sig skikkede til at bringe et godt og varigt Resultat. Det forekommer Præsten, at Fangerne ogsaa har vundet frem i Forstaaelsen af det rette Forhold til sine Foresatte, og at deres Optræden, saavidt Præsten har kunnet iagttage og lære den at kjende, er præget af en Respekt, der ingenlunde blot vidner om tvungen Lydighedspligt.

I religiøs Henseende tør derimod Præsten ikke udtale nogen bestemt Forvisning i saadan Henseende. Han har imidlertid mødt færre Tilfælde af Gudsfornægtelse, selvbeholdelig Hang til Tvivl og fritænkerneske Anskuelser end før, ligesom han har faaet det Indtryk, at aandelig paavirkede Fanger ikke har været saa udsatte for Chikanerier af ugudelige Kammerater som tidligere. Imidlertid dølges jo, udtaler Præsten, mangt og meget i denne Henseende og kommer ikke til Præstens Kundskab af Frygt for Mistanke om Sladreløst fra Medfangernes Side. Flere af de i Aarets Løb indtrufne Dødsfald, af hvilke et Par var pludselige og uventede, synes efter Præstens Udtalelse at have gjort et dybt Indtryk paa Fangerne i det hele. Navnlig synes dette at have været Tilfælde ved Jordfæstelsen af den ovenfor nævnte Drabsmand.

Præsten har særlig om den ogsaa af Direktøren i Beretningens Afsnit om Ordenen og Disciplinen omtalte Morder, der ligeoverfor Direktøren havde udvist et noget mer imødekommende Forhold, udtalt, at Angjældende i den senere Tid kjendelig er forbedret, idet hans stygge og mørke Luner ikke længer saa stadig har Magten over ham. Han er forholdsvis nogenlunde medgjærlig, viser større Høflighed, ja Tilløb til Taknemlighed under Præstens Besøg. Medens han før paa ingen Maade vilde modtage et Guds Ord, bad han nylig om at faa laane Apokryfernes Bog. Præsten udtaler, at om han end ingen synderlig Tillid kan have til nogen varig Bedring hos denne Fange, maa man kun glæde sig over det lille Fremskridt, som nu, trods mulige, ja endog sandsynlige Tilbagefald, med Guds Hjælp tør være vundet for dette saa samfundsiendske og bitre Gemyt. --

Skolevirksomheden har været drevet væsentlig paa samme Maade som før, idet den af Strafanstaltens Præst i Henhold til § 3 i Justits-Departementets Bestemmelser for Undervisningen i Mandfællesanstalterne udarbejdede Læseplan af Hensyn til Byggearbejder i søndre Fløi med Indredning af nyt Skolelokale m. v. med Departementets Samtykke først traadte i Kraft efter Beretningsaarets Udløb. De skolepligtige Fanger har været underviste i 3 Klasser efter en af Præsten i Henhold til ovennævnte Skoleplan udarbejdet midlertidig Timetabel.

De i forrige Beretning omtalte, af Læreren hver Torsdags Eftermiddag afholdte Religionstimer for samtlige Fanger har været anvendte til Bibellæsning over Søndagsepistlerne samt en Gang til Afholdsforedrag.

Paa Timetabellen findes opført 4 ugentlige Timer til Celleundervisning. Disse har været anvendte, foruden til Prøve af indkommende og udgaaende Fanger, til særskilt Undervisning i Kristendomskundskab og Læsning for Fanger, der stod meget tilbage. Tre Fanger har været meddelt særskilt Undervisning i Staveøvelser.

Den afholdte Examination i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning ved Indbringelsen og Løsladelsen har havt følgende Udfald:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	-
Meget godt	18	18
Næsten meget godt	23	34
Godt	30	23
Næsten godt	15	4
Temmelig godt	4	-
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	2	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	1	-
Næsten udmærket godt	-	1
Meget godt	18	26
Næsten meget godt	27	31
Godt	25	13
Næsten godt	8	4
Temmelig godt	7	2
Næsten temmelig godt	2	-
Maadeligt	1	1
Slet	1	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	1	-
Næsten udmærket godt	-	1
Meget godt	9	11
Næsten meget godt	14	23
Godt	32	21
Næsten godt	8	4
Temmelig godt	7	8
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	2	2

Af de i Beretningsaaret udgaaede 92 blev 13 ikke prøvede i noget Fag ved Udgangen, idet 6 af dem døde, 2 blev overførte til Bodsfængslet og 5 benaadede. Desuden blev 2 Fanger ved Indkomsten og 1 ved Løsladelsen ikke prøvede i Læsning paa Grund af svagt Syn. 18 Fanger kunde ved Indkomsten ingen Karakter meddeles for Skrivning; ved Udgangen var dette Tilfælde med 9.

Læreren udtaler, at Fangernes Opførsel i det hele har været god, skjønt der har været en og anden, der har vist nogen Næsvished eller Vrantenhed. Ligeledes har Fangerne i det store og hele omfattet Undervisningen med megen Interesse, hvilket i Forbindelse med den gode Opførsel har gjort, at Fangerne er blevne Læreren kjær.

Søndagsskolen er ligeledes i alt væsentligt bleven drevet paa den i forrige Beretning omtalte Maade, og Lærerne udtaler sig ogsaa nu med Tilfredshed om den ved forrige Beretningsaars Begyndelse indtraadte nye Skoleplan. Blandt Emner, som Lærerne har behandlet i Aaret, nævner de: Afholdssagen, tildels belyst gennem Fortællinger fra det virkelige Liv, Amerikas Land og Folk, Norge i 1814, Aarhundredets Krige, elementær Botanik og Zoologi, praktisk Fysik, om Sømandsmissionen o. s. v. Samtidig er meddelt Undervisning i Regning, Skrivning og Norsk, stundom Øvelse i Oplæsning og Diktatskrivning. Lærerne har altid været mødte med Høflighed og Venlighed og har det bestemte Indtryk, at de altid er velkomne, ligesom de stadig hilses med, at det ikke maa vare for længe, inden de kommer igjen.

Bibliotheeket, der ogsaa i dette Beretningsaar har faaet betydelig Tilvæxt, havde i længere Tid trængt en radikal Revision, Udsortering og Reparation. Saadan har da ogsaa været foretagen i Beretningsaaret, idet den fornødne Reparation er udført af en i Bogbinderiet dygtig Fange, og Ordningen idethele af Læreren med Bistand af flere Fanger under Præstens Tilsyn og Kontrol. Bibliotheeket, der efter Præstens Udtalelse har vundet overmaade meget ved det langvarige og møiefulde Arbejde, er nu i god Stand og fuld Orden. Bogudlaanet er i Beretningsaaret foregaaet som tidligere, og Begjæret efter Bøger har været stort.

Trondhjems Strafanstalt.

Høimessegudstjeneste har været afholdt hver Søn- og Helligdag, som før vekselsvis af Præsten og Læreren i Afdeling B. Kirkesangen i Afdeling A har gjort Fremskridt, efterat Adgangen til at optage Fanger i Sangkoret er bleven udvidet.

Bibellæsning har regelmæssig været afholdt hver Onsdag Aften, vekselsvis af Præsten og Afdelingernes Lærere.

Kommunion har været forrettet 3 Gange for ialt 42 Nadverdgjæster, idet 12 Fanger har nydt Sakramentet 3 Gange, 10 Fanger 2 Gange og 20 Fanger 1 Gang. Derhos har 3 Fanger nydt Sakramentet paa Sygestuen. Anmeldelse til og Afholdelse fra Nadveren er foregaaet som i forrige Beretningsaar.

Konfirmation har heller ikke i dette Beretningsaar været afholdt. De i forrige Beretning omtalte 4 ukonfirmerede Fanger hensad vistnok fremdeles i Strafanstalten, men deres Forhold var endnu af den Art, at der ikke har kunnet være Tale om deres Konfirmation. Den ene er udgaet i Beretningsaaet.

To Dødsfald fandt Sted. Den ene Afdøde var en Fisker fra Lenvik, 44 Aar gammel og indkommen paa 9 Maaneder for 4de Gangs Tyveri. Han havde unddraget sig denne Dom, indtil der opstod Spørgsmaal om hans Hjemstavnret, da han som syg var bleven indlagt paa Vardø Sygehus. I Strafanstalten var han hele Tiden arbejdsdygtig og henlaa paa Sygelokalet, hvor han 6 Maaneder efter Indkomsten afgik ved Døden. Den anden var fra det trondhjemske, en 63 Aar gammel Tyv, der havde tilbragt idethele 19 Aar af sit Liv i Strafanstalter og nu var indkommen paa 4 Aar for 5te Gangs Tyveri. Han var tidligere en vrang og yderst ubehagelig Person; men under den langvarige og smertefulde Sygdom (Mavekræft), hvoraf han led, blev han snil, medgørlig og taalmodig og hørte gjerne Guds Ord. Jordfæstelserne fandt Sted i Overvær af Fangerne i vedkommende Afdeling.

Med den private Sjølesorg er der i Beretningsaaet ikke foregaaet nogen Forandring.

Om Fangernes moralske og religiøse Forhold har Præsten ytret, at han deri ikke egentlig har iagttaget nogen synderlig Forandring. Han udtaler imidlertid, at det forholdsvis store Antal af Benaadninger for recidive Tyvsforbrydere ikke just kan antages at styrke Fangernes moralske Bevidsthed. De gjør mere Regning paa Benaadning end paa moralsk Forbedring, og det viser sig, at disse benaadede i ikke saa ganske ringe Antal snart igjen indsættes i Strafanstalten, Denne Kjendsgjerning har, efter Præstens Formening, saameget større Betydning, som Fællesanstaltens Belæg, efter hvad Præsten paaviste i sin forrige Beretning, væsentlig rekruteres af Recidivister.

De af Justits-Departementet udfærdigede nye Bestemmelser for Undervisningen traadte i Kraft i Afdeling A den 27de Februar og i Afdeling B den 3die Marts, ligesom en af Strafanstaltens Præst i Henhold til Bestemmelsernes § 3 udarbejdet ny Læseplan approberedes under 31te Mai.

I Afdeling A, hvor Skolevirksomheden i Skoleaarets 1ste Del blev drevet paa samme Maade som i forrige Beretning meddelt, har Undervisningen omfattet Fagene Religion, hvori fra 27de Februar 4de og 5te Klasse blev slaede sammen, Norsk for 3die, 4de og 5te Klasse, Skrivning, Regning samt for 4de og 5te Klasse Historie og Geografi.

Ogsaa for dette Aar har Læreren meddelt Oversigt over de skolesøgende Fangers Fordeling paa Klasserne. Oversigten viser følgende:

	Ved Skoleaarets Begyndelse.	Optagne i Aarets Løb.	Udgaaede i Aarets Løb.	Antal den 30te Juni 1888.
1ste Klasse	11	18	23	6
2den —	9	22	20	11
3die —	10	9	13	6
4de —	15	11	14	12
5te —	7	13	6	14

Samtlige Fanger har ifølge Lærerens Beretning opført sig pent paa Skolen og paa faa Undtagelser nær lagt Flid og Interesse for Dagen.

Det af Lapper bestaaende Parti har ogsaa i dette Beretningsaar havt sin regelmæssige Andagtstime, der har været henlagt til Lørdagen og været ledet dels af Læreren, der har sunget en Salme med Fangerne eller forelæst af en lappisk Andagtsbog, dels af Kand. theol. v. Krogh, der har holdt virkelig Prædiken for dem paa deres eget Sprog. Skoletimerne har mest været benyttede til Læsning og lidt til Skrivning.

Andagtstimen i Kirken hver anden Onsdag har fremdeles været anvendt til Bibellæsning.

En enkelt i Strafanstalten hensiddende Fin har hele Aaret søgt Skolen sammen med de norske Fanger og arbeidet med saadan Interesse, at Læreren var vel tilfreds med hans Fremgang.

I Afdeling B foregik Undervisningen i Aarets første Halvdel idethele overensstemmende med det i forrige Beretning anførte. Fra Nytaar indførtes Halvttimeundervisning for samtlige Fags vedkommende og i alle Klasser. Endelig traadte fra 3die Marts — som ovenfor nævnt — den nye Skoleplan i Virksomhed, hvorved forskellige Forandringer foretoges i den tidligere benyttede Timetabel, idet bl. a. Undervisningen i Historie og Geografi sløifedes for 4de og 5te Klasse. Halvttimeundervisningen bibeholdtes dog for alle Fag undtagen Religion, hvorhos 12 ugentlige Timer afholdtes til Celleundervisning.

Ialt har 19 Elever deltaget i Undervisningen, deraf 4 ikke skolepligtige. Ved Aarets Slutning var der 7 Fanger i 1ste, 1 i 2den, 4 i 3die samt 2 til sammen i 4de og 5te Klasse, — ialt 14 skolesøgende Fanger.

Læreren udtaler, at Fangernes Opførsel idethele har været tilfredsstillende.

I Beretningsaaret udgik af Strafanstaltens 2 Afdelinger ialt 84 Fanger. Deraf døde 2, 3 udgik fra Sygehus eller Sindssygeasyl og 4 udgik uexaminede. Udfaldet af Examinationen for de tilbageværende 75 var følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	2	2
Næsten udmærket godt	1	2
Meget godt	11	21
Næsten meget godt	7	9
Godt	28	25
Næsten godt	2	-
Temmelig godt	14	12
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	9	4
Slet	-	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	1	2
Næsten udmærket godt	1	2
Meget godt	16	19
Næsten meget godt	11	10
Godt	26	25
Næsten godt	7	7
Temmelig godt	6	5
Næsten temmelig godt	-	1
Maadeligt	5	3
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	1	2
Næsten udmærket godt	-	1
Meget godt	4	9
Næsten meget godt	2	2
Godt	8	13
Næsten godt	5	5
Temmelig godt	16	18
Næsten temmelig godt	3	2
Maadeligt	10	7
Slet	3	1

1 Fange manglede ved Indsættelsen Karakterer for alle Fag; det samme var for Læsningens vedkommende Tilfælde for 1 Fange saavel ved Indbringelsen som ved Løsladelsen. Ved Indbringelsen kunde 22 Fanger ingen Karakter erholde for Skrivning; dette var ved Løsladelsen Tilfældet med 15 Fanger.

Strafanstaltens Bibliothek, der ved Udgangen af forrige Beretningsaar udgjorde 3504 Bind, har i Aarets Løb modtaget en Tilvæxt af 560 Bind, deraf 259 Skolebøger og 222 Evangelietexter. Bogsamlingen har været godt benyttet af begge Afdelingers Fanger, saaledes i Afdeling B af 70 Fanger.

Paa alle Sovelokaler, hvor der er skolepligtige Fanger, findes nu udlagt Religionsbøger, for de fire øverste Klasser desuden Regnebog, hvortil videre for 3die Klasse kommer norsk Grammatik og for 4de og 5te Lærebøger i Historie og Geografi. Fangerne har saaledes i den Udstrækning, som Klasse-reglementet og Undervisningsbestemmelserne tilsteder, Adgang til at forberede sig til Skoletimerne og til Selvstudium.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.

Gudstjeneste har været afholdt som i foregaaende Aar. Ved Gudstjenesten er de nye Texter bleven indførte, og Fangerne er paa Forhaand bleven underrettede om, hvilke disse er, ved Omdeling af endel af Lutherstiftelsens Øreprædikener til vedkommende Søndag, af hvilke hver af dem, som vil, kan se Texten og forberede sig til at høre den udlagt, ligesom Texten følges i Kirken, hvor det nye Testamente medtages. Præsten udtaler, at for de ældre Fanger med deres uafbrudte Kirkegang, saavel som for Præsten selv har de nye Texter været en stor Velgjerning.

Ugentlig Bibellæsning har været afholdt i Kirken. I Sommertiden afholdtes denne om Middagen ude paa Gaardtrummet under aaben Himmel, hvorfra ogsaa den i Aarets Løb afdøde Fanges Jordfæstelse foregik. Ved denne Ordning kunde ogsaa Sygehusets Belæg blive istand til at overvære Forkyndelsen, forsaavidt de ikke var bundne til sine Senge. Mindst en ugentlig Andagt har derhos været afholdt paa Sygestuen.

7 Fødsler forefaldt i Aarets Løb i Strafanstalten, og 5 af Børnene blev hjemmedøbte.

Kommunion har været afholdt 2 Gange med henholdsvis 61 og 66 Nadverdgjæster. Desuden har Sygekommunion været afholdt 3 Gange.

Den i Strafanstalten i Beretningsaaret afdøde Fange var en 25 Aar gammel Tjenestepige fra Nordland, indkommen i Juli 1887 paa 6 Aar for Fostermord. Hun døde den 10de April 1888 af en akut forløbende Lungebetændelse.

Præsten udtaler i sin Beretning, at han ligesom tidligere har en glædelig Følelse af at staa ligeoverfor et i flere Henseender taknemmeligt Arbeidsfelt. En hel Række af Breve fra udgaaede Fanger vilde kunne fremlægges som Beviser for positiv kristelig Paavirkning, gjenoprettet timelig Lykke og stor Taknemlighed for Strafanstaltens Forhold og de mange Goder, som i enhver Henseende har været budt Fangen.

Skolegjerningen har i Beretningsaaret været fortsat væsentlig paa samme Maade som i det forrige, idet Bestemmelser for Undervisningen svarende til de for Mandfællesanstalterne udfærdigede ved Aarets Udgang endnu ikke var givne.

De skolesøgende Fangers Antal var ved Aarets Begyndelse 158, hvoraf de 46 over 35 Aar gamle. Ved Udgangen af Aaret deltog i Undervisningen 133, hvoraf 5 over 35 Aar, fordelte saaledes paa Klasserne, at der

i 1ste Klasse var	19 Fanger,
i 2den — -	33 —
i 3die — -	16 —
i 4de — -	56 —
og i 5te — -	9 —

Hertil kommer imidlertid Partiet for Lapper og Finner, der ved Aarets Begyndelse talte 4 Fanger (3 Lapper og 1 Fin) og ved dets Slutning 3 (2 Lapper og 1 Fin).

Undervisning har været meddelt i Religion, Læsning (Norsk), Skrivning, Regning og Kirkehistorie.

I Religion er med 1ste Klasse gennemgaaet Vogts lille Bibelhistorie, med 2den og 3die Klasse Forklaringens 2den Part og med 4de Klasse Dele af det nye Testamente. Udenfor denne af Læreren meddelte Religionsundervisning har desuden Præsten læst med 5te Klasse og nogle Fanger af 4de Klasse underet 1 ugentlig Time, ligesom han ogsaa har undervist de nyindkomne Fanger. Religionstimerne har altid været indledede og afsluttede med Salmesang og Bøn.

I Læsning har 1ste og 2den Klasse været underviste ved Hørtlæsning af det nye Testamente, hvortil har været knyttet Redegjørelse for det læste. Med 3die, 4de og 5te Klasse har istedetfor Læsning været meddelt Undervisning i Norsk, hvorved er gennemgaaet Retskrivningsreglerne i Forbindelse med Diktat. De mindre vidtkomne Fanger har været sysselsatte med Afskrivning efter Bog.

Ved Skriveundervisningen har Sandbergs Forskrifter været anvendte.

I Regning har Læreren, ligesom i forrige Beretningsaar, sysselsat de forskjellige Fanger efter deres Kundskaber i dette Fag.

Endelig er i Kirkehistorie, hvori alene de to øverste Klasser har modtaget Undervisning, Foredrag blevne afholdte for alle Fanger i Kirken. Foredragene har i Beretningsaaret behandlet Oldkirkens Historie.

De lappiske og finske Fanger har havt 2 Undervisningstimer ugentlig, en Læsetime og en Religionstime, idet den ene Fin, som hensad i Strafanstalten, forstod lappisk godt, saa man lod hende læse sammen med de lappiske Fanger.

Læreren udtaler, at han tror, hans Arbeide har baaret Frugt til Velsignelse.

I Beretningsaaret udgik ialt 83 Fanger, hvoraf 1 afgik ved Døden og 10 manglede Karakter ved Indbringelsen. For de øvrige 72 havde Examinationen i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning ved Indbringelsen og Løsladelsen følgende Resultat:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	2
Næsten udmærket godt	1	3
Meget godt	13	25
Næsten meget godt	5	7
Godt	12	24
Næsten godt	5	2
Temmelig godt	20	8
Næsten temmelig godt	10	-
Maadeligt	5	1
Slet	1	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	-	1
Næsten udmærket godt	2	-
Meget godt	17	29
Næsten meget godt	7	6
Godt	23	25
Næsten godt	8	3
Temmelig godt	12	7
Næsten temmelig godt	2	-
Maadeligt	1	1
3. Skrivning.		
Næsten udmærket godt	-	2
Meget godt	2	6
Næsten meget godt	3	3
Godt	11	14
Næsten godt	6	3
Temmelig godt	12	15
Næsten temmelig godt	2	3
Maadeligt	8	8
Næsten maadeligt	2	1
Slet	10	6

16 Fanger kunde ved Indbringelsen slet ikke skrive. Ved Løsladelsen var dette Tilfælde med et Antal af 11.

Strafanstaltens Bibliothek er i Beretningsaaret forøget med 49 Bind og udgjør nu 2 296 Bind. Læreren, der forestaar Bogudlaanet, har i dette Beretningsaar gjort den samme glædelige Erfaring med Hensyn til Fangernes Trang til Læsning som i det foregaaende.

F. Sundhedstilstanden.

(Etat sanitaire.)

Af Tabel 12 sees, at Antallet af samtlige Sygdomstilfælde — og særskilt af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede — samt af Døde i Beretningsaaet har været:

	Samlet Antal Fanger. *)		Antal behandlede Sygdomstilfælde.		Deraf behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.		Døde.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	381	-	55	-	10	-	2	-
Akershus Strafanstalt	294	-	329	-	50	-	6	-
Trondhjems Strafanstalt . . .	240	-	79	-	37	-	2	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	264	-	219	-	52	-	1
Tilsammen	915	264	463	219	97	52	10	1
	1179		682		149		11	

For at opnaa en større Ensartethed ved Afgjørelsen af, hvilke Tilfælde der bør medtages i den egentlige Sygeliste og ved den statistiske Sammenstilling, er der ved nærværende Beretnings Affattelse efter forudgaaende Konferance med Strafanstaltens Læger taget Hensyn til, hvorvidt vedkommende Fange som Følge af Sygdommen har været helt eller delvis fritaget for Arbeide. Som det fremgaar af Tabellen, har det dog formentlig endnu ikke fuldt ud lykkedes at opnaa den forønskede Overensstemmelse i Resultaterne. Særlig synes dette at have sin Grund i, at der ved Akershus Strafanstalt og muligens ogsaa ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder har raadet en noget mild Bedømmelse ved Afgjørelsen af, hvilke Sygdomstilfælde der paakræver Fangens ialfald delvise Fritagelse for Arbeide. Lægens kort Tid efter Beretningens Afgivelse indtrufne Død har imidlertid hindret al videre Konferance om de for disse Anstalter affattede Sygelister. Man haaber fra næste Beretningsaar at kunne afhjælpe den endnu muligens tilbagestaaende Uoverensstemmelse i Sygestatistiken.

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hensiddende og i Aarets Løb efter Dom indkomne eller fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

Til nærmere Oplysning hid sættes, at der af Lægerne ved Bodsfængslet og Trondhjems Strafanstalt er opgivet Antal af henholdsvis 238 og 326 Tilfælde, der ikke er opførte paa Sygelisterne, men som dog har foranlediget Lægebehandling. Medtages disse Tilfælde ved Sammenstillingen, viser denne følgende Resultat:

	Samlet Antal Fanger.		Antal behandlede Sygdomstilfælde.		Deraf behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	381	-	293	-	10	-
Akershus Strafanstalt	294	-	329	-	50	-
Trondhjems Strafanstalt	240	-	405	-	37	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	264	-	219	-	52
Tilsammen	915	264	1 027	219	97	52

De paa Sygelisterne opførte Sygdomstilfælde er klassificerede i følgende Grupper:

	Epidemiske og smitsomme Sygdomme.		Andre indvortes Sygdomme.		Andre chirurgiske Sygdomme og Hudsygdomme.		Sindsygdomme.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	23	-	16	-	13	-	3	-	55	-
Akershus Strafanstalt	236	-	67	-	25	-	1	-	329	-
Trondhjems Strafanstalt	21	-	30	-	25	-	3	-	79	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	94	-	114	-	10	-	1	-	219
Tilsammen	280	94	113	114	63	10	7	1	463	219
	374		227		73		8		682	

Det samlede Antal Sygedage, hvori samtlige de paa Sygelisterne opførte Tilfælde har været behandlede (i eller udenfor Sygeafdeling eller Sygecelle) var følgende:

I Bodsfængslet	735
- Akershus Strafanstalt	3 610
- Trondhjems Strafanstalt	1 253
- Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	4 992

Sygedagenes Antal i Sygecelle eller paa Sygeafdeling og Gjennemsnittsantallet af disse paa hver syg har udgjort:

	Antallet af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede.		Sygedage i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.			
			Det hele Antal.		I Gjennemsnit paa hver syg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	10	-	507	-	50,7	-
Akershus Strafanstalt	50	-	2 550	-	51,0	-
Trondhjems Strafanstalt	37	-	1 125	-	30,4	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	52	-	3 898	-	75,0
Tilsammen	97	52	4 182	3 898	43,1	75,0

Antallet af de i Aarets Løb i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede i Forhold til det samlede Fangetal, det daglige Gjennemsnit antal af saadanne syge samt dettes Procent af Fangebelægget var følgende:

	Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdeling					
	Procent af det samlede Fangetal.		Det daglige Gjennemsnit antal.		Procent af det gjennemsnitlige daglige Fangebelæg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	2,62	-	1,39	-	0,84	-
Akershus Strafanstalt	17,01	-	6,97	-	3,47	-
Trondhjems Strafanstalt	15,42	-	3,07	-	1,85	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	19,70	-	10,65	-	8,98
Tilsammen	10,60	19,70	11,43	10,65	2,14	8,98

Dødsprocenten af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede og af det samlede Fangebelæg har været:

	Dø d e .			
	Procent af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede.		Procent af det samlede Fangebelæg.	
	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	20,00	-	0,52	-
Akershus Strafanstalt	12,00	-	2,04	-
Trondhjems Strafanstalt	5,40	-	0,83	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	1,92	-	0,38
Tilsammen	10,31	1,92	1,09	0,38

For alle Strafanstalter underet udgjorde — beregnet efter det samlede Fangeantal —:

Procenten af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede:

for Mandfanger	10,60 %
- Kvindefanger	19,70 -
- det samlede Antal af begge Kjøen	12,64 -
og Dødsprocenten:	
for Mandfanger	1,09 %
- Kvindefanger	0,38 -
- det samlede Antal	0,93 -

Ifølge Beretningerne for de to foregaaende Aar udgjorde i disse:

	1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.
	%	%
Sygeprocenten:		
for Mandfanger	9,36	12,14
- Kvindefanger	15,18	13,07
- det samlede Antal af begge Kjøen	10,63	12,39
og Dødsprocenten:		
for Mandfanger	0,52	0,41
- Kvindefanger	-	-
- det samlede Antal af begge Kjøen	0,41	0,30

De i Beretningsaaret afdøde Fangers Alder saavel som Dødsarsagerne vil sees af nedenstaaende Oversigt:

	Antal.	Alder.	Dødsarsag.
Bodsfængslet	1	22	Phthisis.
	1	48	Pneumonia crouposa.
	1	70	} Pneumonia.
	1	17	
Akershus Strafanstalt	1	62	Paralysis cordis.
	1	72	Epithelioma.
	1	54	Apoplexia cerebri.
	1	34	Tuberculosis.
Trondhjems Strafanstalt	1	43	Empyema.
	1	68	Cancer ventriculi.
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	1	25	Pneumonia tuberculosis.

Følgende Sygdomstilfælde er antagne at være forårsagede af Fængselslivet:

	Sygdommenes Art.					I alt.
	Pneumonia.	Dyspepsia.	Cardialgia.	Chlorosis et Anæmia.	Psychosis.	
Bodsfængslet	-	3	3	2	2	10
Akershus Strafanstalt	2	8		-	-	10
Trondhjems Strafanstalt	-	-		-	-	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	14		6	-	20
Tilsammen	2	28		8	2	40

Afvigelse fra den sædvanlige Fangekost med Tilstaaelse af Sygekost eller Diæt har fundet Sted i efternævnte Antal Dage:

	Antal Dage.		
	Sygekost.	Diæt.	Ialt.
Bodsfængslet	796	270	1 066
Akershus Strafanstalt	2 207	343	2 550
Trondhjems Strafanstalt	863	70	933
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	2 387	1 511	3 898
Tilsammen	6 253	2 194	8 447

Sygeudgifterne (=: Totalbeløbet af Udgifter ved Sygebehandlingen) har i Beretningsaaret udgjort:

	Sygeudgifter.	Deraf særskilt for Medikamenter.
	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	1) 1 307,07	1 054,80
Akershus Strafanstalt	2) 2 948,24	2 466,70
Trondhjems Strafanstalt	3) 1 629,86	445,56
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	4) 1 512,28	985,25
Tilsammen	7 397,45	4 952,31

1) Heraf Kr. 52,47 til sindssyge Fangers Transport og Forpleining i Sindssygeasyl, Kr. 76,80 til Bandager og andre Sygerekvisita samt henholdsvis Kr. 3,00 og Kr. 120,00 til Sygevin og til Vagt over Syge.

2) Heraf Kr. 161,14 til Bandager og Bind samt andre Sygerekvisita og Kr. 5,40 for en Fanges Behandling paa Rigshospitalet.

3) Heraf Kr. 597,80 for sindssyge Fangers Forpleining paa Sindssygeasyl samt Kr. 79,50 for Forpleining paa Sygehus.

4) Heraf Kr. 225,96 for Sygerekvisita.

Til nærmere Oplysning om Sundhedstilstanden i Bodsfængslet hid sættes følgende i Direktørens Beretning indtagne Tabel vedkommende Fængslets Sygestatistik for Beretningsaaret:

M a a n e d .	Tilgang af Fanger.	Fangedage for hver Maaned.	Dagligt Gjennemsnit af Fangedage for hver Maaned.	Sygdomme.		Dage paa Sygesafdelingen.	Fuldstændig Arbeidsfrihed.	Delvis Arbeidsfrihed.	Sygelig Forstemning.	Sindssygd.	Dødsfald.	Selvmord.	Overflyttede til Fællesanstalt i Henhold til Lov $\frac{w}{l}$ 1848 § 10.	Afriste ved Indbringelsen.	
				Betydelige.	Mindre betydelige.										
Juli	1887	15	5 984	193,03	1	30	63	60	4	-	-	-	-	-	1
August	-	10	5 617	181,19	2	28	20	53	2	-	1	1	-	-	1
September	-	13	5 228	174,27	-	23	30	50	-	-	-	-	-	1	-
Oktober	-	15	5 204	167,87	5	18	42	71	1	-	-	-	-	-	1
November	-	20	4 876	162,53	1	18	54	48	-	-	-	-	-	1	-
December	-	22	5 175	166,77	4	24	50	32	-	-	-	-	-	-	-
Januar	1888	9	5 136	165,68	1	18	51	17	26	-	-	-	-	1	-
Februar	-	15	4 521	155,90	2	26	2	4	-	-	1	-	-	1	-
Marts	-	13	4 782	154,26	3	16	2	4	-	-	-	-	-	-	-
April	-	17	4 567	152,23	1	19	36	41	6	-	-	1	-	-	1
Mai	-	20	4 792	154,58	3	23	79	86	4	1	-	-	-	1	1
Juni	-	17	5 004	166,80	1	15	78	63	31	-	-	-	-	-	1
		186	60 886	166,36	24	258	507	529	74	1	2	2	-	5	6

Af Sindssygdomme eller sygelige Forstemninger forekom i dette Beretningsaar ialt 8 Tilfælde, hvoraf 3 i Bodsfængslet, 1 i Akershus Strafanstalt, 3 i Trondhjems Strafanstalt og 1 i Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.

I Bodsfængslet er opført 2 Tilfælde af udviklet Sindssygd og 1 af sygelig Forstemthed.

Om de to førstnævnte anfører Lægen:

„Den ene syge var en $22\frac{10}{12}$ Aar gammel Fisker fra Alstahaug i Helgeland, der indkom 12te Juli 1887 for Tyveri med en Straffetid af 8 Maaneder. Han havde i den sidste Tid lidt meget af Bylder, hvorefter saaes Tomter især paa nates og i Lumbarregionen, men forøvrigt angav han sig at være frisk ved Indkomsten. I Panden, lige over glabella, havde han et vinklet Ar; hvorfra det skrev sig, vidste han imidlertid ikke; lidt træg og faamælt var han. Hans Slægt var frisk, og han havde ikke været hengiven til Drik.

Uden at man havde mærket nogen Forandring hos ham — hverken i hans Væsen eller Opførsel — blev han, efterat have taget et almindeligt Styrtebad, den 27de August 1887 greben af Angst, udstødte Skrig og viste sig urolig og agiteret; han var kongestioneret, og der var spastiske Kontraktioner i Ansigts- og Øienmusklerne. Disse Kramper afløstes efter et Par Dage af en paretisk Tilstand, hvorunder Urin og Exkrementer afgik involuntært, for igjen efter et Par Dage at gaa over i en Depressionstilstand, hvorunder han stadig udgjød Suk og Klager over sin store Syndeskyld og følte sig stærkt betyngt — „hans Sjæl jagedes mellem Himmel og Jord“. Han søgtes indlagt paa Gaustad, men der var ingen Plads ledig. Under den paa Sygeafdelingen anvendte Behandling — Sengeleie, Opium og Chloral — bedredes hurtig hans Tilstand og efter en 8 Dages Forløb kunde han allerede sysselsættes med lidt Arbeide. Han havde under den skete Raptus faaet en Medfange til Vagt, og til denne, der viste sig som en duelig og meget omhyggelig Sygepleier, sluttede han sig med Tillid og Hengivenhed, hvilken han efter denne Fanges Løsladelse overførte paa en ældre Medfange, som han — efter gammel patriarkalsk Skik — kaldte for „Far“. Da hans Tilstand vedblev at gaa fremad — kun et Par Gange afbrødes Fremgangen ved kortvarige Forværrelser — og da hans Kræfter under Brugen af styrkende Diæt og Blands Piller tiltog, ansaa jeg det ikke nødvendigt at fjerne ham. Efterat han i November Maaned havde nydt Alterens Sakramente, følte han sig styrket og lettet, men hans deprimerede Sindstilstand dukkede ofte frem som Prækordialangst og Samvittighedskvaler; han nævnte ogsaa et Par Gange, at han plagedes af Hjemve. Paa derom indsendt Ansøgning erholdt han Benaadning den 19de Januar 1888, og, da hans mentale Tilstand fremdeles var utryk, indlagdes han paa Gaustads Sindssygeasyl. Hans Almenbefindende var ved Løsladelsen godt; han havde vundet Kg. 0,5 i Vægt. Jeg har anseet Tilfældet opstaaet som Følge af Opholdet i Fængslet; det var nærmest en Følge af Straffen, men der laa tillige Hjemve til Grund derfor.

Den anden sindssyge var en Handelskarl, 20⁵/₁₂ Aar gl., fra Aalesund, indkom 19de April 1886, med en Straffetid af 2 Aar 1 Maaned og 15 Dage for Drab. Han var af finsk Slægt, frisk ved Indkomsten, men henfalden til Drik. Det er muligens lidt at lægge Mærke til, at han havde nogle eienommelige bitte smaa, gule, i Randen finkornede Tænder, som ogsaa to af hans Brødre skal have. Uden at man tidligere havde havt noget at bemærke ved hans Opførsel, blev han henimod Slutningen af sin Straffetid — i Begyndelsen af Februar 1888 — noget forandret i sit Væsen, viste sig vrang og pirrelig, og var af og til opfarende. Saa skrev han en Del usammenhængende Tøieri i sin Skrivebog, talte derhos ofte kun i ufuldførte Sætninger, viste i det hele taget et forvirret Tanke- og Forestillingsliv, der ogsaa gav sig Udslag i forkjerte Handlinger; saaledes havde han engang om Formiddagen, da jeg kom ind til ham, redet op sin Seng under Snedkerbænken, for — som han sagde — „at kunne tænke bedre over sit Arbeide“; han undervistes paa

den Tid i Snedkeri. Jeg lod ham faa sit tidligere Arbeide, Æskeklistring, igjen og gav ham et varmt Bad og Chloral om Aften, da han led af Søvnløshed. Hans Excitationstilstand vedblev imidlertid, han var hallucineret, hans Uro og Agitation i Tiltagende, og jeg ansaa det derfor ikke rigtig at beholde ham længere i Ensomheden; han blev indlagt paa Gaustad den 8de Marts 1888 som lidende af akut Mani. Ogsaa i dette Tilfælde ansees Sygdommen væsentlig fremkaldt ved Opholdet i Fængslet“.

Den for sygelig Forstemthed opførte Fange var en 21aarig Handelskarl fra Vanelven, der den 23de November 1887 indkom paa 11 Maaneder og 10 Dage for grovt Tyveri og uforsigtig Omgang med Ild. Lige fra sin Indkomst havde han forekommet Præsten underlig, idet han var meget flirende og undertiden brast i en Skoggerlatter. Efter 4 à 5 Maaneders Forløb indtraadte Hallucinationer; han fortalte, at Præsten drev „Aperi“ med ham og klippede Traaden over for ham, naar han spoled. Han blev nu sat til Arbeide i Kjøkkenet og var en Tid fri for Hallucinationerne, som imidlertid indfandt sig igjen i stærkere Grad, da han paa Grund af en Værkefinger ikke kunde arbeide. Det befandtes derfor tilraadeligst at overføre ham til Fællesanstalt, hvilket ogsaa fandt Sted den 29de Mai 1888. Lægen bemærker om denne Fange, at hans Sygdomsform, der var fremkaldt ved Drik og sexuel Excitation, Aarsager, der havde gjort sig gjældende før Indsættelsen i Fængslet, ikke er opført blandt de Tilfælde, der antoges forårsagede ved Opholdet i Fængslet.

Den i Akershus Strafanstalt som sindssyg opførte Fange var en 30 Aar gammel, svenskfødt Dreiersvend, der indkom i Bods-fængslet 15de December 1887 paa 7 Maaneder og 10 Dage for grovt Tyveri. Under en tidligere Sag var det fra Gøteborg oplyst om ham, at han var besynderlig af sig og havde Udseendet af at være sindssyg. Bods-fængslets Direktør anfører om ham, at han strax ved Indkomsten indstændig bad om, at Direktøren vilde lade ham gaa. Den 4de Januar skulde Underinspektøren visitere hans Køje, men Angjældende vilde ikke tage den ned fra Hylden. Direktøren kom netop selv til, men heller ikke paa hans Bud vilde han tage Køien ned, idet han trak sig tilbage til en Krog af Cellen og tilsyneladende i en ængstelig Tone bemærkede: „hvorfor skal jeg gjøre det, hvorfor skal jeg straffes?“ Han saa daarlig ud. Lægen fandt ham den næste Dag daarligere end ved Indkomsten og ikke fri for Hallucinationer, hvorfor han samme Dag blev overflyttet til Akershus Strafanstalt, hvis Læge i sin Beretning har anført om Angjældende, at han var sløv, med svækket Hukommelse og usammenhængende Tale, nedstemt og udygtig til Arbeide.

Af de 3 i Trondhjems Strafanstalt forekomne Tilfælde af Sindsygd om angik det ene den i forrige Beretning omtalte Person, der i det forløbne Beretningsaar tre Gange var bleven indlagt paa Sygestuen for Hypokondri. Lægen har om ham anført følgende:

„Angjældende overflyttedes i 1885 hertil fra Bergens Strafanstalt, hvorfra han af Lægen karakteriseredes som „en gammel Hypokondrist med tusinde underlige Klager og Indfald, slu og visselig ikke sanddru.“ Jeg nærede længe Formening om Simulation for denne Fanges vedkommende, men maatte senere anse ham for sindsforvirret, hvorfor han den 20de Juli 1887 blev overflyttet til Rotvold Sindssygeasyl. Min sidste Anførsel om ham 22de Juni 1887 lyder saa: Angjældende er siden mine forhen afgivne Erklæringer af 26de August 1886 og 13de November s. A., hvortil jeg først maa henvise, bleven vanskeligere og vanskeligere at behandle. Han vil ikke arbeide, men staar og skraber med Fødderne for at ødelægge de smaa Dyr, som han ser foran sig, hvorsomhelst han træder, for at de ikke skal fortære ham. Ligeledes fremviser han forskjellige Dele af sit Legeme, som han forinden har tilsølet med, hvad han kan finde, f. Ex. Fedt, Sildaffald og deslige, for at vise, hvorledes han forsøger paa at hytte sig imod disse Dyr, som han dog ikke kan forhindre fra at trænge ind i hans Hoved og Krop og som, naar de har sat sig fast i Senerne paa ham, fremkalder Krampetrækninger. Naar han ser sig i Speilet, kan han se, hvorledes Dyrene yrer omkring ham; de er af forskellig Farve og Størrelse, nærmest som smaa Fugle. Han fører Samtale med dem, „thi de er, hvad de kalder sig for, selve Helvede eller Satan.“ Nattesøvn er bleven høist ubetydelig, og han er urolig Nat som Dag, i høi Grad urenlig, lader ofte sin Urin i Buxene. Appetit og Afføring i Orden. Puls rolig. Hans Vægt har aftaget 2 Kilo i de sidste 3 Maaneder. Pupillerne normale. Paa Anbefaling af Asylets Direktør blev Angjældende benaadet og hjemsendt“.

Den anden sindssyge Fange var den i forrige Beretningsaar udførlig omhandlede Person, der i Begyndelsen af Beretningsaaret kom tilbage fra Rotvolds Sindssygeasyl, og hvis Tilstand strax efter igjen forværredes. Han blev den 9de November igjen sendt til Sindssygeasylet, hvor han ved Beretningsaarets Udgang fremdeles henlaa. (Se den i nærværende Beretnings Afsnit om Ordenen og Disciplinen anførte Erklæring vedkommende denne Fange).

Den tredie var den i Beretningen for 1885—86 Side 59 omtalte Fange No. 37, som den 28de December 1885 udskreves fra Sygestuen, hvor han da havde været behandlet for et Anfald af Sindssygdøm. Da Angjældende flere Gange hvert Aar havde haft Anfald af sin periodisk indtræffende epileptiforme Sindssygdøm, og Lægen som Følge heraf ansaa en fortsat Udholdelse af Straffen for skadelig for hans Helbred, blev han den 22de Juni 1888 indlagt paa Rotvolds Sindssygeasyl, hvor han senere har henligget.

Det i Strafanstalten i Kristiania for Kvinder anførte Tilfælde af Sindssygdøm, angik en 29aarig, i 1883 paa 8 Aar indkommen Fange, der tidligere under sin Straffetid havde lidt af Hovedpine og hysterisk Krampe. Den 30te Juni 1887 blev hun indlagt paa Sygestuen for et Anfald af Melankoli, der imidlertid viste sig forbigaaende, saa hun efter nogle Ugers Forløb igjen kunde gaa til sit Arbeide.

Sundhedstilstanden i Bodsfængslet har efter Lægens Beretning været meget god. Af epidemiske Sygdomme optraadte et mindre Antal end i forrige Beretningsaar. Der optraadte ikke noget nyt Tilfælde af Tæring; en Fange indkom dog med denne Sygdom i fremskredet Stadium, men han bedredes under sit 2 Maaneders Ophold i Fængslet og udskreves med en øget Legemsvægt af 1.5 Kg. Af de to fra forrige Aar tilbageliggende tærings-syge bedredes den ene, Sygdomsprocessen standsede, de lokale Symptomer svandt paa det nærmeste, og hans Almenbefindende var tilfredsstillende ved Løsladelsen den 10de Juli 1888. Den andens Sygdom, der som i forrige Beretning nævnt allerede før Beretningsaarets Begyndelse havde antaget en akut Karakter, døde allerede den 15de August.

Der viste sig hos en Fange fra Vaagen i Lofoten i August Maaned de første Tegn til Spedalskhed. Han havde et Aar iforveien sandsynligvis ogsaa havt et Anfald af Sygdommen, men siden været frisk, ligesom Lægen heller ikke ved sin Visitation af ham ved Indkomsten 31te Mai 1887 kunde opdage noget Tegn til Sygdommen. Efter et Feberanfald udviklede der sig nu hos Angjældende det for Sygdommen eiendommelige Udslet forbundet med Følesløshed. Tilfældet blev anmeldt for Sundhedskommissionen og for Distriktslægen i Vaagen. Efter Angjældendes Løsladelse den 31te Januar 1888 blev hans Celle udrøget og grundigt vasket samt hans Gang- og Køiklæder desinficerede.

Lægen anfører, at Værkefingre og deraf følgende mere udbredte Betændelsesprocesser (Panaritium og Phlegmone) ligesom Lungetæring optræder sjældnere i Fængslet, og at dette tyder paa Fremgang i sanitær Henseende, saameget mere som der nu indtages flere syge Fanger end tidligere, idet meget faa nu vrages for de Sygdomme, som man tidligere ansaa for en Hindring for Optagelse i Cellefængsel. I Regelen afvises nemlig nu kun de Fanger, som enten har været sindssyge, eller hvis mentale Tilstand har vist abnorme og sygelige Udslag. Lægen udtaler sluttelig, at der har hersket almindelig Tilfredshed med Kosten.

I Akershus Strafanstalt optraadte der i de koldere Vintermaaneder ualmindelig mange katarrhalske Tilfælde (ialt 136 nye Tilfælde, der foranledigede vedkommende Fangers Fritagelse for Arbeide), saaledes at der maatte skaffes forøget Sygeplads.

Sundhedstilstanden i Trondhjems Strafanstalt har ifølge Lægens Beretning været særdeles tilfredsstillende. Ingen af de grovere Arter af epidemiske Sygdomme har fundet Indpas i Strafanstalten, hvilket Lægen antager maa skyldes gode hygieniske Forholde i det hele og streng Kontrol i Henseende til Renlighed, Udluftning af Lokalerne og Varsomhed ligeoverfor Anstaltens Forbindelse med Udenverdenen.

Flere Forbedringer i sanitær Henseende er truffne i Aarets Løb, saaledes en bedre Ventilation af Korridorerne i østre Fløi, samt af Kirken og Latrinerne.

Kost og Beklædning maa efter Lægens Mening ansees tilstrækkelig, ligesom den nye Dagsorden maa antages at være en væsentlig Forbedring, navnlig forsaavidt den bestemmer, at Fangerne skal indtage sin Frokost, før de gaar til Arbeide.

Ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder har ifølge Lægens Udtalelse Sundhedstilstanden i det hele været tilfredsstillende.

Tabel 13 viser følgende Resultater af de i Beretningsaaret udgaaede Fangers Veining:

	Antallet af de i Beretningsaaret udgaaede Fanger.	Antallet af de veiede Fanger.	Vundet i Vægt.		Tabt i Vægt.		Uforandret Vægt.	
			Antal Fanger.	pCt.	Antal Fanger.	pCt.	Antal Fanger.	pCt.
Bodsfængslet	214	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2
Akershus Strafanstalt	92	93 *)	49	52,7	37	39,8	7	7,5
Trondhjems Strafanstalt . . .	84	59	34	57,6	25	42,4	-	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	83	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
Tilsammen	473	448	211	47,1	216	48,2	21	4,7

Det sees, at ogsaa i dette Beretningsaar over Halvparten af de fra Fællesanstalterne udgaaede Fanger har tiltaget i Vægt. For Bodsfængslets vedkommende har Aaret derimod stillet sig slettere end det foregaaende Aar, idet Resultatet af Veiningen viser 94 Fanger med øget eller uforandret Vægt mod 120 med Tab i Vægt. Lægen har anført forskellige Grunde herfor, deriblandt den Omstændighed, at Extraforpleining har været uddelt i mindre Udstrækning end før. At ikke Kosten alene, om hvilken der idethele udtales Tilfredshed, kan være Aarsagen til det indtraadte Vægttab, anser Lægen tilstrækkelig godtgjort derved, at enkelte Fanger med almindelig Fangekost og uden Tilægskost har kunnet vinde betydelig — indtil 10 Kg, — i Vægt.

Følgende Sammenstilling viser underet for samtlige Strafanstalter Resultatet af den i de 3 sidste Aar foretagne Veining af Fanger:

*) Se herom Note *) til Tabel 13.

Samtlige Strafanstalter underet.	Antal ud-gaaede Fanger.	Antal veiede Fanger.	Vundet i Vægt.		Tabt i Vægt.		Uforandret Vægt.	
			Antal Fan-ger.	pCt.	Antal Fan-ger.	pCt.	Antal Fan-ger.	pCt.
1ste Juli 1885—30te Juni 1886	441	389	200	51,4	174	44,7	15	3,9
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	458	450	256	56,9	185	41,1	9	2,0
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	473	448	211	47,1	216	48,2	21	4,7

Sygeligheden hos Strafanstalternes Opsynspersonale i Beretningsaaret sees af følgende Uddrag af Sygelisterne:

	Fra forrige Aar.		Tilkomne i Aarets Løb.		Tilsammen.		Helbredede.		I Berdring.		Uhelbredede.		Døde.		Tilbage-liggende ved Aarets Udgang.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	1	-	43	-	44	-	39	-	3	-	-	-	1	-	1	-
Akershus Strafanstalt . .	3	-	10	-	13	-	10	-	1	-	1	-	-	-	1	-
Trondhjems Strafanstalt	-	-	18	-	18	-	17	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	1	2	5	2	6	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	4	1	73	5	77	6	68	6	4	-	1	-	2	-	2	-

G. Arbeidsvirksomheden.

(Occupation des prisonniers.)

Arbeidsvirksomheden har i Beretningsaaret været drevet paa uforandret Maade.

Følgende Oversigt viser omtrentlig, hvor stor Del af Fangetallet, procentvis beregnet, der: 1) har været beskjæftiget med indtægtsgivende Arbeide, 2) har været anvendt i Anstaltens egen Tjeneste samt 3) har været arbeidsudygtig:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	I Gjennem- snit for samt- lige Straf- anstalter.
	%	%	%	%	%
Beskjæftigede med indtægts- givende Arbeide	81,3	59,5	74,9	68,5	71,1
Do. i Anstaltens egen Tjeneste .	17,6	34,2	21,7	19,0	23,1
Arbeidsudygtige	1,1	6,3	3,4	12,5	5,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det omtrentlige Antal Fanger, der i Beretningsaaret har været beskjæftiget ved hver af de væsentligste Arbeidsgrene, vil sees af følgende Sammenstilling:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen.	
	M.	M.	M.	K.	M.	K.
Snedkerarbeide	31	54	35	1	120	1
Legetøisarbeide, Træskjærer- arbeide etc.	18	13	34	-	65	-
Skomagerarbeide	8	14	4	1	26	1
Skrædderarbeide	5	14	9	-	28	-
Stenhuggerarbeide	-	17	2	-	19	-
Smedearbeide	15	20	4	1	39	1
Spinding, Væving og dermed i Forbindelse staaende Ar- beider	5	-	-	62	5	62
Kurvmager- og Stolmager- arbeide	7	-	2	-	9	-
Malararbeide	6	12	6	-	24	-
Mattebinding og Drevplukking	8	-	12	19	20	19
Dreierarbeide	5	6	8	-	19	-
Bødkerarbeide	1	-	2	-	3	-
Blikkenslagerarbeide	1	7	2	-	10	-
Sadelmagerarbeide	1	6	3	-	10	-
Vask	-	3	3	38	6	38
Søm og Strikking	-	-	-	23	-	23
Klistring af Æsker o. l.	36	-	-	-	36	-
Notbinding	-	-	7	-	7	-

Forholdet mellem virkelige Arbeidsdage og Dage uden Arbeide — det er Helligdage, Sygedage, Dage, hvori Arbeidsfrihed paa Grund af Sygelighed har været tilstaaet, samt Dage i Strafcelle uden Sysselsættelse — har været:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Samlet Antal Fangedage	60 886	73 582	60 732	67 209
Deraf: Dage med Arbeide	50 572	58 662	49 634	51 940	210 808
— uden —	10 314	14 920	11 098	15 269	51 601
Af 100 { Dage med Arbeide	83,06	79,72	81,73	77,28	80,34
Fangedage { — uden —	16,94	20,28	18,27	22,72	19,66

Følgende Opgave viser Værdien underet af de til Salg arbejdede Fabrikata og det for fremmede udførte Arbejde, samt af hvad der er udført for og leveret til Strafanstalternes eget Brug:

	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Til-sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Arbejdet Fabrikata til Salg og udført Arbejde for Fremmede	39 909,29	39 368,79	39 531,96	65 476,28	184 286,32
Til Strafanstalternes eget Brug .	15 232,52	35 630,88 ¹⁾	19 946,78	19 767,80	72 320,98

Til Oplysning om Værdien af Beholdningerne af Fabrikata ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning hid sættes følgende Oversigt:

	Værdien af Beholdningerne af Fabrikata.		Forøgelse eller Formindskelse i Beretningsaaret.
	1ste Juli 1887.	30te Juni 1888.	
	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	14 065,82	15 413,19	+ 1 347,37
Akershus Strafanstalt	29 367,77	32 713,10	+ 3 345,33
Trondhjems Strafanstalt	64 808,02	68 408,66 ²⁾	+ 3 600,64
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	56 861,62	51 932,37	- 4 929,25
Samtlige Strafanstalter underet	165 103,23	168 467,32	+ 3 364,09

Som det sees, er Beholdningerne af Fabrikata ogsaa i dette Beretningsaar steget, dog ikke paa langt nær i den Grad som i forrige Beretningsaar, da Værdiforøgelsen ialt var Kr. 26 462,42. Forskjellen er navnlig stor ved Kvindeanstalten, hvis Beholdninger i forrige Beretningsaar øgedes med en Værdi af Kr. 8 822,78, medens der i nærværende Beretningsaar viser sig ikke ubetydelig Nedgang.

Efter Statsregnskabet meddeles følgende Oversigt over Udbyttet af Arbeidsvirksomheden ved Strafanstalterne:

¹⁾ Heraf er dog et Beløb af Kr. 18 257,00, udgjørende den beregnede Værdi af Fangers Arbejde ved de foretagne Byggearbejder, først kommen til Indtægt i det følgende Aar, men medtages her af Hensyn til de statistiske Beregninger og Sammenstillinger, idet Arbejderne er udførte i Beretningsaaret.

²⁾ Deraf ved Filialen i Bergen Kr. 3 147,03.

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bruttoindtægterne har efter Stats- regnskaberne udgjort	55 141,81	*)74 999,67	59 478,74	85 244,08	274 864,30
Udgifterne til Materialier m. v. har efter samme andraget til .	30 668,11	52 911,34	25 147,73	42 323,89	151 051,07
Den rene Indtægt af Fangernes Arbeide bliver altsaa	24 473,70	22 088,33	34 331,01	42 920,19	123 813,23

Fordeles denne Arbeidsfortjeneste paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, fremkommer følgende Resultat:

	Gjennem- snitlig dagligt Fangebelæg.	Udbytte for hver Fange.	
		aarlig.	daglig.
		Kr.	Kr.
Bodsfængslet	166,36	147,11	0,40
Akershus Strafanstalt	201,04	109,87	0,30
Trondhjems Strafanstalt	165,93	206,90	0,57
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	183,63	233,73	0,64
Samtlige Strafanstalter underet	716,96	172,69	0,47

Fordeles Arbeidsfortjenesten paa de virkelige Arbeidsdage, stiller Forholdet sig saaledes:

	pr. virkelig Arbeidsdag for hver Fange:	I Beretningsaaet 1886—87 var Fortjenesten pr. Fange og Arbeidsdag følgende:
	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	0,48	0,47
Akershus Strafanstalt	0,38	0,45
Trondhjems Strafanstalt	0,69	0,79
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	0,83	0,92
Samtlige Strafanstalter underet	0,59	0,64

Hvad angaar de af Fangerne optjente Arbeidspenge og disses gennemsnitlige Fordeling paa hver Fange, der har været tilstaaet Arbeidspenge, stiller Forholdet for Beretningsaaet sig saaledes:

*) Egentlig kun Kr. 56 742,67; men som i Note 1) Side 74 anført bør yderligere medtages det der nævnte Beløb, Kr. 18,257,00.

	Optjente Arbeidspenge ialt.	Antal Fanger, der har været tilstaaet Arbeidspenge.	Gjennemsnitlig For- tjeneste for hver af disse Fanger.	
			aarlig.	pr. Arbeidsdag.
	Kr.		Kr.	Kr.
Bodsfængslet	2 153,47	318	6,46	0,02
Akershus Strafanstalt	3 330,40	185	18,00	0,06
Trondhjems Strafanstalt	3 378,04	185	18,26	0,06
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	3 194,51	196	16,30	0,05
Tilsammen	12 056,42	884	13,63	0,04

Aaret regnet til 304 Arbeidsdage.

Følgende Opgave viser Antallet af de Fanger, der i Aarets Løb har benyttet sig af den i Reglementet hjemlede Adgang til for optjente Arbeidspenge at understøtte trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre, samt Summen af de i dette Øiemed udbetalte Beløb:

	Antal Fanger.	Hjemsendte Beløb.
		Kr.
Bodsfængslet	6	52 00
Akershus Strafanstalt	30	412.55
Trondhjems Strafanstalt	43	428.58
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	21	150.15
Tilsammen	100	1 043.08

Heller ikke i dette Beretningsaar har Beløbet for optjente Arbeidspenge været posteret paa nogen særskilt Udgiftskonto, men er ført til Udgift paa Kontoen „Indtægter af Arbeidsdriften“. Fra Begyndelsen af indeværende Budgettermin — 1888 til 1889 — er dette Forhold forandret, idet Arbeidspenge nu føres til Udgift paa en særegen Konto vedkommende Arbeidsdriften.

Efter disse almindelige Bemærkninger hidsættes følgende Uddrag af hvad der i de indkomne Beretninger er meddelt om Arbeidsvirksomheden ved de enkelte Strafanstalter:

Bodsfængslet. Angaaende Formindskelsen i Indtægter har Direktøren forklaret, at den har sin naturlige Begrundelse i det mindre Fangebelæg. Som et Tegn paa, at Værksdriften har været udnyttet saa meget som muligt,

anføres, at af Fængslets 38 Høvelbænke har gjennemsnitlig de 33 daglig været i Brug, af de 17 Filebænke 16, og af de 7 Dreierbænke 6. Meget faa af de Fanger, som herigjennem fik haandværksmæssig Sysselsættelse, var ved Indsættelsen haandværkskyndige, hvorfor de først maatte oplæres.

I Slutningen af September blev den Cirkel- og Baandsag, hvortil Stortinget i 1887 havde bevilget Midler, opstillet i et af Kjælderrummene, der blev forsynet med Ventiler for at hindre, at den arbejdende Fanges Sundhed udsattes for Skade. Sagen gjør, efter hvad der forklares, megen Nytte, idet den ikke alene overtager den største Del af Træmaterialernes Opsaging, der før til stor Ulempe for vedkommende Fanger foregik i Cellerne, men ogsaa arbeider i høi Grad økonomisk, idet den tidligere Opsaging paa Cellen ofte var et Sløseri med Materiale. I Beretningsaaret er desuden anskaffet en Lokmaskine og en Cirkelsagstilling med Spindel.

Akershus Strafanstalt. Direktøren udtaler, at Arbeidsvirksomheden synes at være opadgaaende, noget hvortil formentlig den Omstændighed væsentlig vil bidrage, at der til Arbeidsforstandere ansættes yngre, haandværkskyndige Folk i de ældre, ikke haandværksmæssig uddannede Opsynsbetjentes Sted, eftersom disse afgaar. Det er at haabe — anfører Direktøren —, at Virksomheden vil skride jævnt fremad, naar Byggearbejderne, der gennem hele Beretningsaaret har virket forstyrrende ogsaa paa de almindelige Arbeidsforhold og saaledes ogsaa har gjort Udbyttet af Anstaltens Virksomhed ringere end under normale Forholde vilde været Tilfælde, bliver tilendebragt. Der er ogsaa sporet større Flid og Interesse for Arbeidet end før. — Med Justits-Departementets Samtykke er i Aarets Løb 2 Høvlmaskiner og 1 Stemmaskine solgte, hvorved Fangerne er blevne tvungne til selv at udføre det Arbeide, disse Maskiner tidligere besørgede, hvilket efter Direktørens Mening utvivlsomt har virket godt. Sløifningen medførte i den første Tid nogen Uvilje, som dog efterhaanden gav sig.

Arbeidsvirksomheden har i det væsentlige omfattet de samme Brancher som før, idet man dog har søgt at drive Træskjærerarbeidet og Legetøisforfærdigelsen fremad. Medens Strafanstalten i forrige Beretningsaar gjennemsnitlig sysselsatte 4 Fanger med disse Slags Arbeider, er Antallet i nærværende Beretningsaar forøget til 13. Derimod er Klistring af Fyrstikæsker næsten ophørt. En betydelig Del af Fangernes Arbeide er i Beretningsaaret kommen Anstalten selv tilgode, idet Fanger i største Udstrækning er bleven benyttede ved de udførte Byggearbejder, dels som Haandlangere for de frie Murere og Tømmermænd, dels til selvstændig Udførelse af alt Indredningsarbeide under Opsynets Veiledning. Samtlige Strafanstaltens Arbeidsredskaber er vel vedligeholdte og i god Stand.

Trondhjems Strafanstalt. Arbeidsgrenene har været væsentlig de samme som i forrige Beretningsaar, om man end har fundet at maatte lægge mere Vægt paa enkelte Virksomheder og til Gjengjæld indskrænke andre.

Saaledes er Legetøisfabrikationen og det simple Træskjærerarbeide bleven indskrænket af Hensyn til de stigende Beholdninger af oparbeidet og usolgt Fabrikat, medens paa den anden Side finere Træskjæreri og Notbinding har været drevet i noget større Udstrækning end i forrige Aar. Ogsaa ved denne Strafanstalt forklares alle Arbeidsredskaber at være vel vedligeholdte og i god Stand. Af større Arbeidsredskaber er i Aarets Løb anskaffet en Lok- og Klippemaskine for Smedejern.

For saavidt muligt at indskrænke eller fordele paa forskjellige Byer de ofte paaklagede og ganske vist uundgaaelige Ulemper, som den i Strafanstalterne drevne Arbeidsvirksomhed medfører for den private Bedrift, har man tænkt at faa oprettet i enkelte større Byer Filialudsalg for Strafanstaltens Fabrikata.

Til et Forsøg blev der i Beretningsaaaret oprettet et Filialudsalg i Bergen, hvilket traadte i Virksomhed den 10de Oktober 1887. Udsalget overdroges til et Firma, der havde leiet nogle Arbeidslokaler i den tidligere Bergens Strafanstalt samt dennes Udsalgslokale, og som driver en Forretning med Forarbeidelse og Udsalg af Trævarer og simple Møbler.

For Filialudsalget er der af Justits-Departementet under 12te September 1887 approberet en Plan, som er trykt som Bilag 3. Til i Henhold til Planens § 3 at overvære de hvert Kvartal foregaaende Optællinger af Filialudsalgets Beholdninger og attestere disses Rigtighed er af Trondhjems Strafanstalts Direktør antaget Arsenalforvalter O. Grindstad.

Ved Filialudsalget var der fra Begyndelsen af dets Virksomhed og til Beretningsaaarets Udgang en Omsætning af Kr. 4 378.45.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Arbeidsvirksomheden har været drevet paa samme Maade som i det foregaaende Aar og ingen nye Arbeidsgrene er satte i Gang.

Samtlige Arbeidsredskaber og Maskiner er i nogenlunde god Stand. Af nyt er i Beretningsaaaret anskaffet 1 Spolemaskine, 1 Symaskine og 1 Blæsebæl samt endel Skeer og Skytler til Vævstolene.

H. Forpleiningen.

(Nourriture.)

Fangernes Forpleining foregaar fremdeles udelukkende for Strafanstalt-
ternes egen Regning.

Som ovenfor under Litr. A nærmere forklaret blev der i Forbindelse
med de der omhandlede Forandringer i Dagsordenen for Mandfællesanstalterne
under 19de Juni 1888 ogsaa i Spisereglementerne for disse Strafanstalter
gjort nogle Forandringer, hvis Hensigtsmæssighed de anstillede Forsøg havde
vist. Forandringerne bestod i, at Fangerne til Frokost fik Brød og Melk
istedenfor som hidtil Havremelsvelling eller Øllebrød samt at det daglige
Kvantum Brød øgedes, medens Grødportionerne om Aftenen formindskedes.
Ligeledes blev det bestemt, at Fangerne skal spise Frokost før Kl. 7, da
Arbejdet begynder og fortsættes uden Afbrydelse til Kl. 12 Middag.

Følgende Oversigt viser, hvad Fangernes Bispising ved de forskellige
Strafanstalter har andraget til:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
De samlede Udgifter har efter Statsregnskabet andraget til Kr.	15 900,38	21 339,43	17 294,46	15 309,56	69 843,83
Gjennemsnitligt dagligt Fange- belæg	166,36	201,04	165,93	183,63	716,96
Aarlig pr. Fange Kr.	95,58	106,15	104,23	83,37	97,42
Daglig pr. Fange -	0,26	0,29	0,28	0,23	0,27

Ved Affattelsen af denne Oversigt er taget Hensyn til Værdien af Be-
holdningerne ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning, derimod ikke til
Lønninger til Kjøkkenbetjente eller Udgifter til Brændsel og Inventarium, og
heller ikke til de ved Salg af Affald m. v. af Spiseindretningen faldne Ind-
tægter, der i Regnskaberne er opførte under „Forskjellige Indtægter.“

Sammenlignet med de næst foregaaende 10 Aar stiller Udgifterne til
Fangernes Bispising, fordelte paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg,
sig saaledes:

	Bodsfængslet.			Akershus Strafanstalt.			Trondhjems Strafanstalt.			Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.			Alle Strafanstalter underet ¹⁾ .		
	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.
		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
1878	189,20	125,95	0,35	300,40	134,86	0,37	167,50	132,94	0,36	311,34	128,42	0,35	1 153,68	130,08	0,36
1879	185,77	109,08	0,30	280,88	126,09	0,35	219,49	122,14	0,33	283,33	115,18	0,32	1 096,45	116,84	0,32
1ste Halvaar 1880	207,48	²⁾ 104,91	0,29	275,83	²⁾ 125,84	0,34	223,47	²⁾ 128,33	0,35	279,15	²⁾ 112,47	0,31	1 086,51	²⁾ 121,85	0,33
1880—81	200,49	121,34	0,33	290,24	134,60	0,37	227,12	128,79	0,35	259,38	122,76	0,34	1 086,17	129,88	0,36
1881—82	209,29	127,40	0,35	285,01	141,96	0,39	205,05	131,90	0,36	235,87	125,68	0,34	1 045,78	134,55	0,37
1882—83	211,65	122,52	0,34	205,70	139,15	0,38	287,37	124,45	0,34	251,14	113,05	0,31	1 065,39	126,90	0,35
1883—84	186,19	114,33	0,31	196,26	141,06	0,39	267,72	126,62	0,35	227,96	113,43	0,31	973,74	126,40	0,35
1884—85	192,16	108,02	0,30	180,72	132,56	0,36	222,79	126,69	0,35	205,35	115,01	0,31	888,95	123,13	0,34
1885—86	182,84	105,47	0,29	193,57	118,50	0,32	210,27	119,78	0,33	181,43	105,76	0,29	768,11	112,74	0,31
1886—87	197,25	94,91	0,26	211,99	102,35	0,28	183,97	108,47	0,30	183,72	90,24	0,25	776,98	99,05	0,27,14
1887—88	166,36	95,58	0,26	201,04	106,15	0,29	165,93	104,23	0,28	183,63	83,37	0,23	716,96	97,42	0,26,62

¹⁾ For Aarene 1878—1884/85 er medregnet den tidligere Strafanstalt i Trondhjems Fæstning samt Bergens Strafanstalt indtil deres Nedlæggelse, henholdsvis i Aarene 1878 og 1885.

²⁾ Beregnet efter det i Halvaaret virkelig medgaaede Beløb.

Som det sees, har Bespisningsudgifterne pr. Fange i Beretningsaaret i det hele været noget lavere end i det foregaaende Aar.

Antallet af Dage med ordinær Fangekost, med Sygekost samt paa Vand og Brød eller halv Fangekost har i Beretningsaaret været følgende :

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
Samlet Antal Fangedage	60 886	73 582	60 732	67 209	262 409
Deraf: Dage med ordinær Fange- kost	59 796	71 032	59 402	63 232	253 462
— - Sygekost	1 066	2 550	1 218	3 898	8 732
— - Vand og Brød eller halv Fangekost	24	-	112	79	215
Af 100 } Dage med ordinær Fan- Fange- } gekost	98,21	96,53	97,81	94,08	96,59
dage. } — - Sygekost	1,75	3,47	2,01	5,80	3,33
— - Vand og Brød eller halv Fangekost	0,04	-	0,18	0,12	0,08

Fremdeles viser følgende Opgave, hvormange af det samlede Antal Sygekostdage har været Dage med hel Sygekost, med halv Sygekost eller paa Diæt:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
Samlet Antal Dage med Sygekost	1 066	2 550	1 218	3 898	8 732
Deraf: Dage med hel Sygekost	796	1 771	707	683	3 957
— - halv —	-	436	441	1 704	2 581
— paa Diæt	270	343	70	1 511	2 194
Af 100 } Dage med hel Sygekost	1,31	2,41	1,16	1,02	1,51
Fange- } — - halv —	-	0,59	0,73	2,53	0,98
dage. } — paa Diæt	0,44	0,47	0,12	2,25	0,84

I. Bygningerne.

(Les maisons.)

Som i forrige Beretning anført, blev der til en Kirke ved Bods-fængslet af Storthingene i 1886 og 1887 bevilget i det hele Kr. 47 600.00. Arbeidet paabegyndtes i forrige Beretningsaar, og den 23de September 1887 blev den færdige Kirkebygning indviet (jfr. ovenfor under Afsnit Lit. E.)

Allerede fra første Stund havde det været følt som en Mangel ved Bods-fængslet, at det ikke havde noget eget Kirkelokale, saaat man var nødsaget til at afholde Gudstjenesterne i Fængslets Centralhal og Korridorer. Herom er udførlige Oplysninger meddelte i det som Bilag til Strafanstalt-Budgettet for 1884—1885 trykte Foredrag af Justits-Departementet angaaende Bevilgning til ved Bods-fængslet at opføre en fjerde Fløibygning, der bl. a. skulde indeholde Kirke. Den da foreslaaede Bevilgning blev af budgetmæssige Hensyn ikke given.

For Storthinget i 1886 fremsattes paanyt kongelig Proposition om Bevilgning til Opførelse af en Kirke ved Bods-fængslet, — denne Gang efter en ny og billigere Plan.

Paa en Reise til Antwerpen i 1885 var nemlig Bods-fængslets Direktør bleven opmærksom paa den enkle og, som det forekom ham, for Bods-fængslets Forholde hensigtsmæssige Maade, hvorpaa den derværende Fængselskirke var opført efter en, som det erfarede, for Kirkebygninger ved Cellefængsler i Belgien fastslaaet Norm. I Overensstemmelse dermed blev der af Arkitekt Nordan udarbejdet en Plan, der af Justits-Departementet fandtes heldig og derfor lagdes til Grund for den af Storthinget i 1886 bifaldte kgl. Proposition.

Ifølge denne Plan var Kirkebygningens Kostende anslaaet til ialt Kr. 43 000,00, hvoraf Halvparten eller Kr. 21 500,00 opførtes som extraordinær Bevilgning paa Statsbudgettet for 1886—87. Det viste sig imidlertid, da Bygningsarbeidet paabegyndtes, at Grunden var saa uheldig, at der udkrævedes meget større Fundamenteringsarbejder end oprindelig forudsat, og at Bygningen af den Grund vilde blive noget kostbarere end paaregnet, ligesom man under Arbeidets Gang fandt at burde gjøre enkelte Forandringer ved Planen. De forøgede Udgifter beløb sig til Kr. 4 600,00, hvorfor der af Storthinget i 1887 overensstemmende med Regjeringens Forslag extraordinært bevilgedes i det heromhandlede Øiemed Kr. 26 100,00, for hvilket Beløb Arbeidet fuldførtes, saaledes at Kirkebygningens samlede Kostende har været Kr. 47 600,00.

Kirkebygningen er opført mellem Fængslets nordre og østre Fløje — i samme Høide som disse — umiddelbart op til Centralhallen, hvorved man har opnaaet kun at behøve 1 ny Ydermur, idet man forøvrigt har bibeholdt de to Fløihalses og Centralhallens Ydermure. Den nyopførte Ydermur danner en Bue med 16 store Vinduer, der tilligemed 3 store Vinduer i Taget skaffer Lys til det i Høide med Fængselsfløiens 2den og 3die Etage opførte Kirkerum.

Kirken er ved „spanske Vægge“ delt i 3 Dele, en for hver Fængselsfløis Fanger. Stoleraderne ligger amfiteatralsk, to og to op til hinanden, saaledes at Indgangen til den ene er forfra, til den anden bagfra; dog er den nederste Stolerad enkelt. Der er herved paa den 297 m² store Gulvflade for Tiden indrettet Plads for 237 Fanger, hvis Pladse indbyrdes er adskilte ved Vægge og Tag efter det saakaldte Stall-System, hvorved Fangerne hindres fra at se hinanden, medens de alle kan se — og sees af — Præsten, baade naar denne staar for Alteret og naar han er paa Prædikestolen.

Paa begge Sider af denne er der Gallerier, af hvilke det ene, der er bestemt for Funktionærernes Damer eller andre Fremmede, i Mandshøide er blændet med mat Glas, medens det andet afgiver Plads — foruden for Orglet — for Fængslets Funktionærer.

Fangerne føres ind i Kirken gennem to særskilte Indgange, en fra nordre og en fra østre Fløis øverste Galleri; forøvrigt er der Opgange til Kirken og dens Gallerier fra Korridoren i Kirkebygningens 1ste Etage, der staar i umiddelbar Forbindelse med Centralhallen.

Midt paa Væggen mod Centralhallen er Alteret anbragt, og over dette Prædikestolen. Op til Alteret fører en Trappe med 7 Trin, forsynet med et Gelænder af bronceret Jern. Alterbordet, der er betrukket med mørkerødt Fløiel med Guldfryndser, er udstyret med en af Funktionærernes Damer fileret fin Alterdug, hvorhos de gamle Alterstager er bleven forsølvede. Det hele krones med en Altertavle, malet af Maleren Brun og skjænket Kirken af dens Bygmester, Johnsen. Den er en Kopi af Tidemands himmelfarne Frelser, malet paa Guldgrund; over den er efter Fængselspræstens Ønske anbragt Ordene: „Kommer hid til mig alle“.

Paa hvert af Gallerierne er anbragt 2 Vagtpladse, hvorfra Betjentene over Galleriets Brystværn kan føre Tilsyn med hver sin Afdeling Fanger, som sidder i ikke lang Afstand fra dem. Den midtre Afdeling iagttages af 2 Betjente, 1 paa hver Side af Prædikestolen. Her er imidlertid Afstanden fra Fangerne temmelig betydelig, saa Observationen ikke falder ganske let. De øvrige Betjente (der anvendes idethele 11 til Bevogtning under Gudstjenesten) tager Plads nede i Kirken, hvor de vistnok savner Overblik, men ved af og til at bevæge sig mellem Stoleraderne kan se, om alt er i Orden.

Direktøren udtaler om Kirken, at den har vist sig hensigtsmæssig, er lys, let at opvarme og let at tale og synge i.

I Kirkebygningens 1ste Etage og Kjælderetagen strækker en 5 m. bred Korridor sig gennem hele Bygningen og danner Forbindelsen med de tilsvarende Etager i det ældre Fængsel. Paa Siderne af denne Korridor findes i 1ste Etage: Sakristi for Præsten og et til dette svarende for Tiden ubenyttet Rum, Skolelokale, et stort Verksted for Maskinmesteren samt to Receptionsceller for nyindkomne Fanger. I Kjælderetagen er der et stort Vedskur, et Rum for den efter Bevilgning af Stortinget i 1887 anskaffede Dampmotor med dertil hørende Baand- og Cirkelsag, samt Baderum saavel for nyindkomne Fanger som for Fængslets Betjente. —

I Beretningsaaret er 20 Celler hvidtede samt 8 Celler cementerede og oliemalede, saaledes at der nu haves ialt 107 cementerede og oliemalede Celler. 6 Cellevinduer blev indrettede til at lukkes helt op, ligesom 8 aabne Vinduer af gammel Konstruktion blev omdannede til nye. Man har nu ialt 62 Celler med aabne Vinduer (9 af gammel og 53 af ny Konstruktion).

Bagtrappen i Forvaltningsfløien, der paa Grund af Fløiens Synkning havde givet sig, blev med en Bekostning af Kr. 263,30 delvis ommuret.

Ved Fjernelsen af det gamle Træskur, der havde hindret Fanger i nordre og østre Fangegaard fra at se hverandre, blev det nødvendigt at bygge en Mur i Flugt med østre Fangegaards Endestraale, 3,65 m. høi og med en 2 m. høi Pillar. Senere blev en lignende Mur opført ved nordre Fangegaards Endestraale for saavidt muligt at forebygge, at Fanger, der arbejder paa den store aabne Plads mellem Fløierne, kan sees af de luftende Fanger.

Forøvrigt blev der kun foretaget de fornødne Vedligeholdelses- og Forbedringsarbejder ved Fængslets Bygninger.

Akershus Strafanstalt. Af Direktørens Beretning hid sættes følgende:

„Beretningsaaret har medført forholdsvis store Byggearbejder. Saaledes er nordre Strafanstaltbygningens Loftetage indredet med Boxer til Sovelokaler og Bygningen selv forlænget, østre Bygning paaført en hel 3die Etage istedet for den tidligere Loftetage, hvorhos der i nordre Bygning er anbragt 3 ildfaste Trappegange med Jerntrapper og ildfaste paa Jernbjælker murede Hvælv. Søndre Bygningens 1ste Etage er i hele den nordlige Ende indredet med 12 nye Celler, i dens 2den Etage er indrettet 6 med Boxer forsynede Sovelokaler, et Skoleværelse og et Bibliotheksværelse, og Bygningen er ligesom nordre Bygning forsynet med ildfast Trappegang. Ved disse Forandringer har Anstalten i det hele faaet 30 Sovelokaler af forskjellig Størrelse, med tilsammen 240 Boxer, idet hvert Lokale afgiver Plads for et Antal af fra 5 til 12 Fanger. Hvert Lokale er udstyret med Privet samt Vaskeindretning med Vandledning og Afløb for skiddent Vand. Opvarmningen sker overalt med Damp fra den ældre Rørledning, der for Øiemedet er udvidet. Derhos haves i det hele 23 Celler. Foruden over disse Lokaler kan endvidere til Soverum disponeres

over søndre Bygnings Loftetage, hvis 4 Lokaler henstaar uforandrede. Til disse Arbeiders Udførelse bevilgedes af Stortinget i 1887 Kr. 46 000,00, hvoraf Halvparten eller Kr. 23 000,00 opførtes paa Budgetterminen 1887—88. Man saa imidlertid, da Arbeidet i 1887 var skredet et Stykke frem, at man i Budgetaaret 1887—88 kunde række meget længere, end de bevilgede Kr. 23 000,00 tillod, og da det paa Grund af den store Uro og Forstyrrelse, som et saadant større Byggearbejde foraarsagede, ansaaes for det heldigste uden Armbrydelse at kunne fortsætte, gav Justits-Departementet sit Samtykke hertil. Ved Beretningsaarets Udgang var man ogsaa paa det nærmeste færdig med det hele Arbejde. Regnskabsmæssig Afslutning vil imidlertid først kunne finde Sted i næste Budgetaar (1888—89).

Strafanstaltens Hovedindgang — et gammelt forfaldent Jerngitter — er ombyttet med et høit Plankegjærde og forsynet med tidsmæssig Hovedport. Indenfor dette Gjærde og i en Afstand af 7.20 Meter er endnu et med Port forsynet Plankegjærde opført, hvorved Anstalten har faaet en Forgaard, hvor private Folk kunne indlades uden at se eller sees af Fanger. De ud til denne Forgaard vendende 2 gamle og til Fangebrug meget ubekvent beliggende Celler er afgivne til Kontorer for Underinspektøren og Værkmesteren. Ved denne Forføining er blandt andre ogsaa opnaaet den Fordel, at Præsten, der tidligere maatte dele Kontor med Underinspektøren, nu har faaet sit Kontor ganske til egen Disposition.

De af Regnskabsføreren tidligere benyttede 2 Lagerrum i den nuværende Kontorbygning 2den Etage er afgivne til Vagtstuer for Natvagten og Lageret flyttet hen i det store Materialhus i Baggaarden.

Den tidligere i samme Bygnings 1ste Etage beliggende Vagtstue er med Tillæggelse af en til samme stødende Del af det militære Brødbageri, som af Militæretaten velvillig blev overladt, indredet til 2de Kontorer for Regnskabsføreren. Ved Regnskabsføreren Overflyttelse til disse blev de af ham tidligere benyttede Kontorer samt de Værkmesteren til Kontor overladte Rum i den tidligere Kontorbygning indredede til Familiebolig for Underinspektøren og af denne strax tagne i Brug. Efterat dernæst Værkmesteren var skaffet ny Familiebolig i den militære Vagtbygning øvrevolds i nogle dersteds beliggende Rum, der for nogen Tid siden af Strafanstalten var overdragne Militæretaten, men som nu blev tilbageleverede, blev strax den af Underinspektøren og Værkmesteren tidligere beboede ligemod Fæstningsporten beliggende Bygning indredet til Bolig for Direktøren, hvortil de fornødne Midler, Kr. 4 000,00, blev bevilgede af Stortinget i 1888. Da det var af paatrængende Nødvendighed, at Direktøren snarest muligt kunde tilflytte Strafanstalten, blev med Justits-Departementets Tilladelse Bygningens Istandsættelse paabegyndt og fuldendt allerede før det nye Budgetaars Indtrædelse. — Det i Baggaarden beliggende Stensliberi er flyttet ind i østre Bygnings 1ste Etage. Den hele Baggaard fra det militære Pontonbus til Magasinbygningen er afdelt ved et 5

Meter høit Plankegjærde, hvorved er opnaaet, at de Fængselsbygningerne nærmest liggende Tomter er ryddiggjorte, og alt Stenhuggerarbeide med tilhørende Materiale henflyttet udenfor Gjærdet til en rummelig Tomt, der nu begrænses paa den udvendige Side (mod Nord eller mod Opsynsbetjentboligen) af den gamle Fæstningsmur, mod Øst af Magasinbygningen, mod Vest af en Del af den gamle Fæstningsmur og Pontonhuset samt mod Syd af det nyopførte Plankegjærde, der er forsynet med 2 Kjøreporte. Endvidere er et nyt 5 Meter høit Plankegjærde til Baggaardens Afrænsning opført fra Kornmagasinets nordre Hjørne til Pontonhuset. De i Fangegaardens øvre og nedre Ende anbragte Jerngittere er flyttede og Pladsen mellem dem ved Træstakitter afdelet til 4 Luftgaarde for Fangerne.

Dørene til Fangelokalerne er overalt forsynede med nye, dirkefri Laase, da de ældre var meget gamle og forslidte. — De til Udbedring af Stensliberiet bevilgede Kr. 355,00 er med Justits-Departementets Samtykke benyttede til en Ombygning af Stenhuggerskuret, der i sin gamle Skikkelse var meget uhensigtsmæssigt og dertil forfaldent. Ved nordre Strafanstaltbygning er anbragt en ny Brandkum. 2de Celler er indredede til Sikkerhedsceller for farligere Forbrydere. Anstaltens Bygninger er samtlige oppudsede og maa alle betegnes som værende i forholdsvis god Stand.“

Trondhjems Strafanstalt. Af Stortinget i 1887 blev til Indredning af 100 Boxer i Afdeling A. bevilget Kr. 4 000,00. Af disse 100 blev i Beretningsaaret de 98 indredede med en en Bekostning af Kr. 3 175,75. Der haves saaledes nu i nævnte Afdeling ialt 126 Boxer. Ved et særegent Stængselsapparat — der ogsaa haves ved Akershus Strafanstalt — aabnes og lukkes samtlige de i hvert Sovelokale anbragte Boxer paa en Gang ude fra Korridoren, uden at vedkommende Betjent behøver at gaa ind i Lokalet.

Ventilationen af Strafanstaltens Priveter er bleven forbedret.

I vestre Gaard er bleven anbragt et Skur for Stenhuggere.

Med Justits-Departementets Tilladelse er der bleven anbragt elektrisk Ledning fra Strafanstalten til et af Militærkvartererne for i fornødent Fald hurtig at kunne erholde militær Assistance.

Direktøren har i Beretningsaaret udfærdiget Brandanordninger for Strafanstalten. Der er ogsaa truffet forskjellige Foranstaltninger, sigtende til at forebygge Ulykker ved Ildsvaade; bl. a. er der anbragt Redningstiger i Kirken, ved hvilke Fangerne i paakommende Tilfælde fra Sovelokalerne kan føres ned i Kirken og derfra ud.

I Beretningsaaret er derhos foruden forskjellige Vedligeholdelsesarbejder foretaget delvis Omlægning af Brolægningen i flere af Strafanstaltens Gaardspladse og Passager.

Ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder er samtlige Arbeidsrum i Fabrikbygningen bleven reparerede og oppudsede. I Bygningens

1ste Etage er indrettet et Baderum til Brug for indkommende og udgaaende Fanger, medens Skolelokalet er flyttet fra nævnte Bygning 4de Etage til Hovedbygningens 2den Etage.

Der er desuden i Beretningsaaret foretaget flere andre betydelige Forbedringer og Reparationsarbejder ved Anstalten, hvis Bygninger efter Direktørens Udtalelse — særlig hvad Fabrikbygningen angaar — maa siges at være i god Stand.

K. Indtægter og Udgifter.

(Recettes et frais.)

I 1887—88 har Indtægterne og Udgifterne efter Statsregnskabet udgjort :

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Samlet Udgift	1)197 633,59	197 584,09	145 268,50	159 923,71	700 409,89
I Statsbudgettet for 1887—88 anslaaet til	185 200,00	198 400,00	165 200,00	170 600,00	719 400,00
Indtægter af Arbejdsdriften	55 141,81	56 742,67	59 478,74	85 244,08	256 607,30
I Statsbudgettet for 1887—88 anslaaet til	66 000,00	85 000,00	84 000,00	104 000,00	339 000,00
Forskjellige Indtægter	4 336,23	7 331,53	1 504,18	2 138,70	15 310,64
I Statsbudgettet for 1887—88 anslaaet til	6 300,00	7 800,00	2 200,00	3 300,00	19 600,00
Tilskud af Statskassen	138 155,55	133 509,89	84 285,58	72 540,93	428 491,95
I Statsbudgettet for 1887—88 anslaaet til	113 900,00	105 600,00	79 000,00	63 300,00	361 800,00

De samlede Udgifter fordeler sig saaledes paa de enkelte Konti :

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	57 345,88	63 041,75	67 815,97	57 410,80	245 614,40
Fangernes Bospising	15 900,38	21 339,43	17 294,46	15 309,56	69 843,83
Fangernes Beklædning	5 136,41	6 279,23	4 496,88	4 696,89	20 609,41
Belysning	5 182,80	5 090,45	4 670,69	5 325,66	20 269,60
Brændsel	6 059,39	5 357,47	4 749,60	12 000,62	28 167,08
Renholdelse	3 039,60	2 851,10	4 301,65	3 405,56	13 597,91
Sygeudgifter	1 307,07	2 948,24	1 629,86	1 512,28	7 397,45
Understøttelse til udgaaende Fanger	8 248,51	3 851,37	3 827,91	3 314,82	19 242 61
Inventarium	2 098,07	2 151,59	2 490,54	2 840,87	9 581,07
Bygningernes Vedligeholdelse	5 546,05	5 767,22	3 496,74	7 749,09	22 559,10
Vandafgift m. v.	395,10	505,18	467,19	1 951,54	3 319,01
Skrivematerialier og Protokoller	499,96	606,71	656,38	699,96	2 463,01
Forskjellige Udgifter	2)28 286,89	1 883,01	1 047,15	1 382,17	32 599,22
Materialier til Arbejdsdriften	3)30 668,11	3)52 911,34	25 147,73	3)42 323,89	151 051,07
Extraordinære Udgifter	27 919,37	23 000,00	3 175,75	-	54 095,12
Tilsammen	197 633,59	197 584,09	145 268,50	159 923,71	700 409,89

1) Heri er dog medregnet et Beløb af Kr. 24 759,55, udgjørende et en tidligere Regnskabsfører ved Fængslet i 1867 idømt Ansvar, der i Beretningsaaret er ført til endelig Udgift som uerholdeligt.

2) Herunder indbefattet Udgifter ved Driften af Aakebergløkken, Kr. 2 214,39, samt den i Note 1) nævnte Udgiftspost, Kr. 24 759,55, hvilket sidste Beløb imidlertid ikke medtages under nogen af de senere Beregninger.

3) Herunder indbefattet Udgifterne ved Fællesudsalget for Strafanstalterne i Kristiania for 1887—88, Kr. 2 819,69. (For Akershus Strafanstalt Kr. 2 819,70.)

Ved Beregningen af de ovenfor opførte Beløb er taget Hensyn til Værdien af Beholdninger af de forskellige Slags ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning.

Fordeles de nævnte Udgifter paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, vil det sees, at den virkelige Udgift pr. Fange paa nedenstaaende Konti i Beretningsaaret har udgjort:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	344,71	313,58	408,70	312,65	342,58
Fangernes Bispisning	95,59	106,15	104,23	83,37	97,42
Fangernes Beklædning	30,87	31,28	27,10	25,58	28,74
Belysning	31,15	25,32	28,15	29,01	28,27
Brændsel	36,42	26,65	28,62	*) 65,36	39,29
Renholdelse	18,27	14,13	25,93	18,55	18,97
Sygeudgifter	7,86	14,67	9,82	8,24	10,32
Understøttelse til udgaaende Fanger	49,58	19,15	23,07	18,01	26,84
Inventarium	12,61	10,70	15,01	15,47	13,36
Bygningernes Vedligeholdelse . .	33,34	23,69	21,07	42,20	31,46
Vandafgift m. v.	2,38	2,51	2,82	10,63	4,63
Skrivematerialier og Protokoller .	3,00	3,01	3,96	3,81	3,44
Forskjellige Udgifter	21,20	9,37	6,31	7,54	10,93
Tilsammen	686,98	605,21	704,79	640,42	656,25

Den samlede virkelige Udgift pr. Fange har saaledes, naar bortsees fra Materialier m. v. til Arbeidsdriften samt fra ekstraordinære Udgifter, som det paa Grund af deres Tilfældighed ikke ansees hensigtsmæssigt at medtage i Beregningen, været:

	1887—88		I 1886—87 var Udgiften pr. Fange	
	aa­rlig.	daglig.	aa­rlig.	daglig.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Ved Bods­fængslet	686,98	1,88	601,91	1,65
- Akershus Strafanstalt	605,21	1,65	569,10	1,56
- Trondhjems Strafanstalt	704,79	1,93	649,17	1,78
- Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	640,42	1,75	616,51	1,69
- samtlige Strafanstalter underet . . .	656,25	1,79	607,60	1,66

*) Om den forholdsvis store Udgift til Brændsel ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder se Note *) i Beretningen for 1886—87 Side 76.

Hvor stor Del af den nævnte samlede Udgift er dækket ved Udbytte af Arbejdsdriften og ved andre Indtægter samt ved Tilskud af Statskassen fremgaar af følgende Opgave:

	Aarlig pr. Fange.			Daglig pr. Fange.		
	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Ved Bodsfængslet . . .	147,11	26,06	513,81	0,40	0,07	1,41
- Akershus Strafanstalt	109,87*)	36,47	458,87	0,30*)	0,10	1,25
- Trondhjems Strafanstalt	206,90	9,07	488,82	0,57	0,02	1,34
- Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	233,73	11,65	395,04	0,64	0,03	1,08
- samtlige Strafanstalter underet . .	172,69	21,35	462,21	0,47	0,06	1,26

I 1886--87 var dette Forhold følgende:

	Aarlig pr. Fange.			Daglig pr. Fange.		
	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Ved Bodsfængslet . . .	141,82	23,19	436,90	0,39	0,06	1,20
- Akershus Strafanstalt	132,47	38,31	398,32	0,36	0,11	1,09
- Trondhjems Strafanstalt	233,98	7,80	407,39	0,64	0,02	1,12
- Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	267,16	14,94	334,41	0,73	0,04	0,92
- samtlige Strafanstalter underet . .	190,73	21,72	395,15	0,52	0,06	1,08

*) Se om Beregningsmaaden for Udbyttet af Arbejdsdriften ved Akershus Strafanstalt det i Note 1) Side 74 anførte.

L. Fængselsselskaber.

(Sociétés de patronage pour les libérés.)

Som i tidligere Beretninger oplyst, haves tre Selskaber, der yder Understøttelse til de fra Rigets Strafarbeidsanstalter løsladte. Af disse Selskaber tager det ene, „Foreningen til Forsorg og Beskyttelse af de fra Kristiania Strafarbeidsanstalter løsladte Forbrydere“, sig kun af Strafarbeidsfanger, medens saavel „Bergens Fængselsselskab“, der fornemmelig har til Formaal at hjælpe de i Bergens Stift hjemmehørende løsladte Strafanstalt-Fanger, som „Trondhjems Fængselsselskab“, hvis væsentligste Virksomhed gjælder Fanger, der løslades fra Trondhjems Strafanstalt, tillige yder Understøttelse til Fanger, der udgaar fra de i disse Byer beliggende Distriktsfængsler.

Ligesom de to foregaaende Aar bevilgede Stortinget i 1887 som Bidrag til Foreninger for Understøttelse af løsladte Straffanger Kr. 3 600,00, hvilket Beløb Justits-Departementet fordelte mellem de forskjellige Selskaber paa samme Maade som i forrige Beretning anført.

Med Hensyn til den af de enkelte Selskaber øvede Virksomhed bemærkes, at denne i Almindelighed bestaar i at yde de løsladte Hjælp til Hjemreise, til Klæder, Værktøi, Kost og Logis en Tid efter Løsladelsen, eller i at skaffe dem Arbeide. Delvis er der ogsaa givet Understøttelse med Penge, i ikke faa Tilfælde som Hjælp til at udvandre eller at komme tilsøs.

Det i Kristiania virkende Selskab har lige fra 1883 brugt at skaffe løsladte Strafarbeidsfanger Vedskjæring for Dagløn, saalænge indtil de kan skaffe sig et stadigere og mere lønnende Arbeide. I Aaret 1887 har paa denne Maade 33 af de fra Bødsfængslet og Akershus Strafanstalt løsladte været sysselsatte i tilsammen 446 Dage. Herved har man samtidig opnaaet at faa paa det rene, om den løsladte vil arbeide.

Til nærmere Oplysning om Selskabernes Virksomhed og dennes Omfang hidsættes følgende Uddrag af de i de trykte Beretninger om Foreningernes Virksomhed indtagne Regnskabsextrakter — for Kristiania- og Bergens-Selskabernes vedkommende for Aaret 1887, for Trondhjems Fængselsselskabs vedkommende for Regnskabsaaret 1887—88:

**Foreningen til Forsorg og Beskyttelse af de fra Kristiania
Strafarbejdsanstalter løsladte Forbrydere.**

Indtægt.	Kr.	Udgift.	Kr.
1. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1886 . .	2 099,02	1. Understøttelser	4 843,68
2. Bidrag:		2. Lønninger og andre Udgifter	902,54
a. af Statskassen Kr. 1 600,00		3. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1887 . .	1 906,86
b. fra Strafanstalterne (8 Kr. for hver løsladt Fange; jfr. Høieste Resol. af 24de Juli 1858) „ 3 176,00	4 776,00		
3. Private Bidrag	630,40		
4. Refusioner og Renter	147,66		
	7 653,08		7 653,08

Bergens Fængselselskab.

Indtægt.	Kr.	Udgift.	Kr.
1. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1886 . .	35,15	1. Understøttelser	899,26
2. Statsbidrag	200,00	2. Løn og andre Udgifter . .	404,90
3. Private Bidrag:		3. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1887 . .	718,95
a. fra Bergens Samlag for Brændevinshandel . . . Kr. 1 000,00			
b. fra andre . . „ 652,00	1 652,00		
4. Refusioner og Renter	135,96		
	2 023,11		2 023,11

Trondhjems Fængselselskab.

Indtægt.	Kr.	Udgift.	Kr.
1. Beholdning pr. $\frac{30}{6}$ 1887 . .	1 864,12	1. Understøttelser	1 424,24
2. Bidrag:		2. Lønninger og andre Udgifter	322,53
a. af Statskassen . Kr. 900,00		3. Uerholdelige og eftergivne Restancer	55,00
b. fra Strafanstalten i Trondhjem (8 Kr. for hver løsladt Fange) . „ 616,00	1 516,00	4. Beholdning pr. $\frac{30}{6}$ 1888 . .	2 301,03
3. Private Bidrag	594,00		
4. Refusioner, Renter og andre Indtægter	128,68		
	4 102,80		4 102,80

T a b e l l e r.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 1. Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne.

Strafanstalterne
1887—1888.

Nombre des prisonniers le 1 Juillet 1887 et le 30 Juin 1888 et des entrés et des sortis pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888.

	Fange- antal 1ste Juli 1887. 1)		Tilgang 2).								Afgang 7).										Fange- antal 30te Juni 1888 15).					
			Indsatte efter Dom 3).		Fra andre Straf- anstalter 4).		Fra Distrikts- fængsler 5).		I alt 6).		Efter endt Straffetid 8).		Benaadede 9).		Til andre Straf- anstalter 10).		Til Distrikts- fængsler 11).		Til Sygehus 12).				Døde 13).		I alt 14).	
			M. hom- mes.	K. fem- mes.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.			M. h.	K. f.	M. h.	K. f.
Bodsfængslet a)	195	-	177	-	9	-	-	-	186	-	192	-	11	-	8	-	-	-	1	-	2	-	214	-	167	-
Akershus Strafanstalt b)	210	-	76	-	8	-	-	-	84	-	67	-	15	-	4	-	-	-	-	-	6	-	92	-	202	-
Trondhjems Strafanstalt c)	185	-	55	-	-	-	-	-	55	-	51	-	26	-	5	-	-	-	-	-	2	-	84	-	156	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder d)	-	184	-	80	-	-	-	-	-	80	-	62	-	20	-	-	-	-	-	-	-	1	-	83	-	181
Tilsammen 16)	590	184	308	80	17	-	-	-	325	80	310	62	52	20	17	-	-	-	1	-	10	1	390	83	525	181
	774		388					405		372		72										473		706		

a) Le pénitencier d'Aakeberg. b) Maison centrale d'Akershus. c) Maison centrale de Trondhjem. d) Maison centrale à Christiania pour femmes.
 1) Nombre des prisonniers le 1 Juillet 1887. 2) Entrés pendant l'année. 3) Condamnés. 4) Transférés d'un autre établissement pénitentiaire pour les condamnés aux travaux forcés. 5) Transférés d'une prison départementale. 6) Total. 7) Sortis. 8) Après l'expiration de la peine. 9) Graciés.
 10) Transférés dans une autre établissement pénitentiaire pour les condamnés aux travaux forcés. 11) Transférés dans une prison départementale. 12) Envoyés dans un hôpital. 13) Décédés. 14) Total. 15) Nombre des prisonniers le 30 Juin 1888. 16) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.Tabel 2. Arten af de
Nature de

Forbrydelse 1)	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).						
	Bodsfængslet	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).		
	M. hombres.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed a) . . .	-	2	-	-	2	-	2
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. v. b) . . .	2	-	2	-	4	-	4
Mened c)	-	-	-	1	-	1	1
Mord d)	1	2	15	10	18	10	28
Drab e)	3	8	7	-	18	-	18
Fosterfordrivelse, Barnefødsel i Dølgemaal, Foster- fordrivelse samt Delagtighed deri f)	1	-	-	107	1	107	108
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred g)	4	1	4	-	9	-	9
Trudsel (Krml. Kap. 16 § 11) h)	1	-	1	-	2	-	2
Ærekrænkelse i)	1	-	-	-	1	-	1
Voldtægt k)	2	6	6	-	14	-	14
Blodskam l)	7	5	17	6	29	6	35
Omgjængelse mod Naturen m)	2	-	-	-	2	-	2
Bigami n)	-	-	-	-	-	-	-
Hor o)	-	-	-	-	-	-	-
Leiermaalsforseelse p)	-	-	-	4	-	4	4
Ulovligt Samlevnet q)	1	1	1	-	3	-	3
Forførelse og Rufferi r)	-	-	-	3	-	3	3
Andre Løvsagtighedsforseelser s)	-	1	-	1	1	1	2
Tyvsforbrydelse t)	123	159	105	39	387	39	426
Ulovlig Bemægtigelse af Gjenstande, hvis Værdi ikke overstiger 5 Kroner. Krlls. 22—14 (cfr. Lov ⁶ / ₁₆ 1884) u)	4	5	5	-	14	-	14
Røveri v)	2	1	5	1	8	1	9
Ulovlig Omgang med Hittegods x)	-	-	-	-	-	-	-
Bedrageri og anden Svig y)	5	3	-	1	8	1	9
Falsk z)	33	7	-	1	40	1	41
Mordbrand aa)	-	3	14	8	17	8	25
Anden Ildspaaasættelse bb)	2	5	3	1	10	1	11
Beskadigelse af Eiendom eller Gods cc)	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling dd)	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse mod Søfartsloven ee)	-	-	-	-	-	-	-
Andre Forbrydelser ff)	1	1	-	1	2	1	3
Tilsammen gg)	195	210	185	184	590	184	774

1) Crime. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au
a) Crimes ou délits contre l'autorité publique. b) Contrefaçon ou falsification de titres publiques,
suivis de mort sans intention de la donner. f) Infanticide, accouchement clandestin ayant causé la mort
h) Menaces. i) Injures. k) Viol. l) Inceste. m) Crime de bestialité. n) Bigamie. o) Adultère. p) Procreation
q) Concubinage. r) Maquerillage. s) Autres infractions aux lois sur les moeurs. t) Vol. u) Soustraction
y) Escroquerie et autres espèces de fraude. z) Faux en écritures et usage d'écritures falsifiées. aa) Incendie
mes ou délits des fonctionnaires publics dans l'exercice de leurs fonctions. ee) Infractions aux lois mari-

Vegaaede Forbrydelser.

Strafanstalterne

crimes et délits commis.

1887—1888.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).							I alt 6).		
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 5).					
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tills. total.	M. h.	K. f.	tills. total.
-	2	-	-	2	-	2	4	-	4
1	-	-	-	1	-	1	5	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	1	-	1	1	18	11	29
1	-	-	-	1	-	1	19	-	19
-	-	1	24	1	24	25	2	131	133
8	1	3	-	12	-	12	21	-	21
1	-	-	-	1	-	1	3	-	3
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2	-	1	-	3	-	3	17	-	17
1	1	1	1	3	1	4	32	7	39
4	-	1	-	5	-	5	7	-	7
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	2	7	4	7	11	7	7	14
1	-	-	-	1	-	1	1	3	4
-	-	1	3	1	3	4	2	4	6
134	61	37	26	232	26	258	619	65	684
2	5	-	2	7	2	9	21	2	23
-	1	1	-	2	-	2	10	1	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	2	2	1	10	1	11	18	2	20
13	2	2	2	17	2	19	57	3	60
-	-	1	-	1	-	1	18	8	26
1	-	2	1	3	1	4	13	2	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	1	-	1	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
177	76	55	80	308	80	388	898	264	1 162

30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général.

de monnaie, de billets de banque etc. c) Faux témoignage. d) Assassinat. e) Meurtre, blessures et coups du nouveau né, avortement et complicité de ces crimes. g) Blessures et coups n'ayant pas causé la mort. h) Enfants naturels avec plus de deux personnes, sans que le coupable se soit marié avec une de celles-ci. i) Illégitime d'objets dont la valeur n'excède pas 5 couronnes. v) Rapine. x) Recèlement de choses trouvées. y) Fédifice habité. bb) Autre incendie volontaire. cc) Dommages causés sur la propriété d'autrui. dd) Crimes. ff) Autres crimes ou délits. gg) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 3. Fangernes Straffetid.
Durée des peines prononcées par les tribunaux.

Strafanstalterne
1887—1888.

Straffetid 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).						B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).						I alt 6).				
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	Tilsammen 3).			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 5).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Strafarbejde paa Livstid a)	-	4	13	5	17	5	22	-	-	-	1	-	1	1	17	6	23
— over 15 Aar b)	-	-	5	-	5	-	5	-	1	-	-	1	-	1	6	-	6
— — 12 til og med 15 Aar c)	-	-	17	2	25	2	27	-	1	-	-	1	-	1	26	2	28
— — 9 — — — 12 — d)	1	5	26	16	32	16	48	-	2	2	2	4	2	6	36	18	54
— — 6 — — — 9 — e)	9	27	16	68	52	68	120	1	4	1	15	6	15	21	58	83	141
— — 5 — — — 6 — f)	4	21	11	5	36	5	41	-	1	1	2	2	2	4	38	7	45
— — 4 — — — 5 — g)	3	20	9	9	32	9	41	1	5	3	-	9	-	9	41	9	50
— — 3 — — — 4 — h)	9	52	39	30	100	30	130	2	9	10	5	21	5	26	121	35	156
— — 2 — — — 3 — i)	25	24	16	4	65	4	69	7	12	2	2	21	2	23	86	6	92
— — 1 — — — 2 — k)	40	22	17	15	79	15	94	33	17	14	10	64	10	74	143	25	168
— fra 6 Maaneder til 1 Aar l)	104	27	16	29	147	29	176	133	24	22	43	179	43	222	326	72	398
— under 6 Maaneder m)	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Tilsammen n)	195	210	185	184	590	184	774	177	76	55	80	308	80	388	898	264	1162

1) Durée des peines. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général.
a) travaux forcés à perpétuité. b—k) travaux forcés au-dessus de 15 ans, au-dessus de 12 à 15 ans etc. l) travaux forcés de 6 mois à 1 an. m) travaux forcés au-dessous de 6 mois. n) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 4. Fangernes Alder.
Age des prisonniers.

Strafanstalterne
1887—1888.

Alder 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).						B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).						I alt 6).				
	Fodsængalet.				Tilsammen 3).		Fodsængalet.				Tilsammen 5).						
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.			M. h.	M. h.	M. h.	K. f.			M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.
Over 10 til 15 Aar a)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— 15 — 18 — b)	-	-	4	-	4	-	4	-	3	1	-	4	-	4	8	-	8
— 18 — 20 — c)	17	6	2	-	25	-	25	33	-	-	2	33	2	35	58	2	60
— 20 — 25 — d)	86	4	5	31	95	31	126	53	6	4	19	63	19	82	158	50	208
— 25 — 30 — e)	23	34	15	55	72	55	127	29	15	8	14	52	14	66	124	69	193
— 30 — 40 — f)	39	60	46	59	145	59	204	33	10	8	29	51	29	80	196	88	284
— 40 — 50 — g)	24	40	41	25	105	25	130	27	12	14	10	53	10	63	158	35	193
— 50 — 60 — h)	6	47	32	10	85	10	95	2	15	16	6	33	6	39	118	16	134
— 60 — 70 — i)	-	13	38	3	51	3	54	-	13	3	-	16	-	16	67	3	70
— 70 Aar k)	-	6	2	1	8	1	9	-	2	1	-	3	-	3	11	1	12
Tilsammen l)	195	210	185	184	590	184	774	177	76	55	80	308	80	388	898	264	1 162

1) Age. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général.
a—i) au-dessus de 10 jusqu'à 15 ans etc. k) au-dessus de 70 ans. l) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 5. Fangernes Nationalitet.
Nationalité des prisonniers.

Strafanstalterne
1887—1888.

Nationalitet 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).							I alt 6).		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 5).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Norske a)	167	192	162	172	521	172	693	153	72	46	77	271	77	348	792	249	1 041
Finner b)	1	-	4	1	5	1	6	1	-	1	-	2	-	2	7	1	8
Lapper c)	6	-	5	2	11	2	13	5	-	6	-	11	-	11	22	2	24
Svenske d)	14	17	13	9	44	9	53	12	3	1	3	16	3	19	60	12	72
Andre Nationaliteter e)	7	1	1	-	9	-	9	6	1	1	-	8	-	8	17	-	17
Tilsammen g)	195	210	185	184	590	184	774	177	76	55	80	308	80	388	898	264	1 162

1) Nationalité. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général.
a) Norvégiens. b) Finnois. c) Lapons. d) Suédois. e) Autres nationalités. f) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 6. Fangernes ægteskabelige Stilling.

Strafanstalterne
1887—1888.

État conjugal des prisonniers.

Den ægteskabelige Stilling 1)	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).						B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).						I alt 6).				
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 5)					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ugifte a)	146	143	108	147	397	147	544	131	46	25	59	202	59	261	599	206	805
Giftede som har Børn b)	41	44	48	16	133	16	149	35	16	26	13	77	13	90	210	29	239
Giftede uden Børn c)	6	8	9	7	23	7	30	8	4	2	3	14	3	17	37	10	47
Enkemænd og Enker som har Børn d)	2	11	20	12	33	12	45	2	9	2	5	13	5	18	46	17	63
Enkemænd og Enker uden Børn e)	-	4	-	2	4	2	6	1	1	-	-	2	-	2	6	2	8
Tilsammen f)	195	210	185	184	590	184	774	177	76	55	80	308	80	388	898	264	1162

1) État conjugal. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général.
a) Non mariés. b) Mariés avec enfants. c) Mariés sans enfants. d) Veufs et veuves ayant des enfants. e) Veufs et veuves sans enfants. f) Total.

Strafanstalterne
 1887—1888.

 Tabel 7. Fangerner
 Profession antérieure

Den tidligere Livsstilling 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).		
	M. hombres.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Embedsmænd a)	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingmænd b)	1	1	-	-	2	-	2
Handelsmænd og Fabrikanter c)	12	1	-	-	13	-	13
Haandværkere d)	8	-	2	1	10	1	11
Gaardbrugere og Føderaadfolk e)	12	4	9	8	25	8	33
Handelsbetjente og Kontorister f)	7	-	1	-	8	-	8
Haandværksarbejdere og Læredrenge g)	35	96	48	17	179	17	196
Tjenestetyende h)	4	5	4	88	13	88	101
Fabrik- og Værksarbejdere i)	8	4	5	1	17	1	18
Husmænd og Inderster k)	3	3	10	1	16	1	17
Fiskere l)	12	1	11	1	24	1	25
Søfarende m)	15	9	17	2	41	2	43
Dagarbejdere n)	57	74	64	47	195	47	242
Løsgjængere og Omstreifere o)	10	8	6	9	24	9	33
Betlere og Fattiglemmer p)	-	1	-	1	1	1	2
Personer i andre Stillinger q)	11	3	8	8	22	8	30
Tilsammen r)	195	210	185	184	590	184	774

1) Profession antérieure. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du
 a) Fonctionnaires publics nommés par le roi. b) Autres fonctionnaires publics. c) Commerçants et
 cédée à leurs héritiers. f) Employés de commerce et commis aux écritures. g) Ouvriers et apprentis de la
 l) Pêcheurs. m) Marins. n) Journaliers. o) Vagabonds et gens sans aveu. p) Mendians, pauvres jouis-

tidligere Livsstilling.
des prisonniers.

Strafanstalterne
1887—1888.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).							I alt 6).		
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 5).					
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	2	-	2	4	-	4
6	1	1	1	8	1	9	21	1	22
2	1	1	-	4	-	4	14	1	15
8	1	6	4	15	4	19	40	12	52
3	2	-	-	5	-	5	13	-	13
31	34	10	5	75	5	80	254	22	276
8	-	-	30	8	30	38	21	118	139
7	4	1	-	12	-	12	29	1	30
5	1	-	5	6	5	11	22	6	28
19	-	3	-	22	-	22	46	1	47
18	2	3	-	23	-	23	64	2	66
51	21	20	22	92	22	114	287	69	356
6	9	3	12	18	12	30	42	21	63
-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
11	-	7	1	18	1	19	40	9	49
177	76	55	80	308	80	388	898	264	1 162

1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général.
 manufacturiers. d) Artisans. e) Fermiers, et paysans vivant en pensionnaires sur la terre après l'avoir
 classe des artisans. h) Domestiques. i) Ouvriers de fabrique. k) Tenanciers et locataires dans une ferme.
 sant d'assistance publique. q) Autres personnes. r) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 8. Fangernes

Domicile des

Overøvrighedsdistrikter 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 2).						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).		
					M. hombres.	K. femmes.	tils. total.
Smaalenene { Kjøbstad eller Ladested 7) = B.	6	17	1	6	24	6	30
	Landdistrikt 8) = L.	6	13	5	5	24	5
Akershus { B.		-	-	-	1	-	1
	L.	5	11	3	13	19	13
Christiania { B.	58	92	15	39	165	39	204
	L.	-	-	-	1	1	1
Hedemarken { B.	-	-	-	-	-	-	-
	L.	6	3	11	8	20	8
Kristians { B.	1	-	-	-	1	-	1
	L.	5	7	2	7	14	7
Buskerud { B.	2	9	1	3	12	3	15
	L.	4	6	3	5	13	5
Jarlsberg og Laurvik { B.	5	4	2	5	11	5	16
	L.	4	2	2	4	8	4
Bratsberg { B.	-	2	1	4	3	4	7
	L.	1	9	-	1	10	1
Nedenæs { B.	1	-	-	-	1	-	1
	L.	4	5	4	1	13	1
Lister og Mandal { B.	2	5	10	1	17	1	18
	L.	4	1	10	1	15	1
Stavanger { B.	3	1	13	7	17	7	24
	L.	5	1	5	2	11	2
Søndre Bergenhus { B.	-	-	-	-	-	-	-
	L.	9	2	11	7	22	7
Bergen { B.	11	2	16	5	29	5	34
	L.	-	-	-	-	-	-
Nordre Bergenhus { B.	-	-	-	-	-	-	-
	L.	1	-	5	1	6	1
Romsdal { B.	1	-	1	3	2	3	5
	L.	5	-	3	6	8	6
Søndre Trondhjem { B.	5	4	8	5	17	5	22
	L.	2	-	6	5	8	5
Nordre Trondhjem { B.	1	-	2	2	3	2	5
	L.	1	1	9	6	11	6
Nordland { B.	3	-	1	-	4	-	4
	L.	7	-	8	13	15	13
Tromsø { B.	5	-	4	4	9	4	13
	L.	5	-	7	6	12	6
Finmarken { B.	2	-	1	-	3	-	3
	L.	9	1	5	4	15	4
Tilsammen { B.	106	136	76	86	318	86	404
	L.	83	62	99	95	244	95
<i>Hele Riget</i> 9)	189	198	175	181	562	181	743
Sverige 10)	4	11	7	3	22	3	25
Andre Lande 11)	2	1	2	-	5	-	5
Ikke oplyst 12)	-	-	1	-	1	-	1
Ialt 13)	195	210	185	184	590	184	774

1) Départements. 2) Restants au 1er Juillet 1887. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 le royaume. 10) Suède. 11) Autres pays. 12) Domicile inconnu. 13) Total.

Hjemsted.
prisonniers.Strafanstalterne
1887—1888.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 4).							I alt 6).			
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 5).						
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.	
1	2	-	4	3	4	7	27	10	37	B. } Smaalene.
3	2	-	3	5	3	8	29	8	37	L. } Smaalene.
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	B. } Akershus.
5	5	1	7	11	7	18	30	20	50	L. } Akershus.
52	39	1	13	92	13	105	257	52	309	B. } Kristiania.
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	B. } Hedemarken.
6	-	-	4	6	4	10	26	12	38	L. } Hedemarken.
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	B. } Kristians.
5	1	-	7	6	7	13	20	14	34	L. } Kristians.
1	1	-	2	2	2	4	14	5	19	B. } Buskerud.
6	2	-	1	8	1	9	21	6	27	L. } Buskerud.
3	1	-	1	4	1	5	15	6	21	B. } Jarlsberg og Laurvik.
6	-	-	2	6	2	8	14	6	20	L. } Jarlsberg og Laurvik.
-	-	-	-	-	-	-	3	4	7	B. } Bratsberg.
2	2	-	-	4	-	4	14	1	15	L. } Bratsberg.
1	2	-	1	3	1	4	4	1	5	B. } Nedenæs.
1	3	1	2	5	2	7	18	3	21	L. } Nedenæs.
3	1	1	2	5	2	7	22	3	25	B. } Lister og Mandal.
1	2	1	-	4	-	4	19	1	20	L. } Lister og Mandal.
2	-	2	-	4	-	4	21	7	28	B. } Stavanger.
-	-	3	2	3	2	5	14	4	18	L. } Stavanger.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B. } Søndre Bergenhus.
6	-	4	2	10	2	12	32	9	41	L. } Søndre Bergenhus.
12	3	8	3	23	3	26	52	8	60	B. } Bergen.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B. } Nordre Bergenhus.
2	-	1	-	3	-	3	9	1	10	L. } Nordre Bergenhus.
4	-	1	2	5	2	7	7	5	12	B. } Romsdal.
4	-	1	2	5	2	7	13	8	21	L. } Romsdal.
2	1	6	5	9	5	14	26	10	36	B. } Søndre Trondhjem.
6	-	6	4	12	4	16	20	9	29	L. } Søndre Trondhjem.
1	-	-	-	1	-	1	4	2	6	B. } Nordre Trondhjem.
2	-	3	4	5	4	9	16	10	26	L. } Nordre Trondhjem.
-	-	-	1	-	1	1	4	1	5	B. } Nordland.
12	-	1	3	13	3	16	28	16	44	L. } Nordland.
1	-	2	-	3	-	3	12	4	16	B. } Tromsø.
2	-	2	3	4	3	7	16	9	25	L. } Tromsø.
5	-	-	-	5	-	5	8	-	8	B. } Finmarken.
5	1	6	-	12	-	12	27	4	31	L. } Finmarken.
88	50	21	34	159	34	193	477	120	597	B. } Tils.
74	18	30	46	122	46	168	366	141	507	L. } Tils.
162	68	51	80	281	80	361	843	261	1104	<i>Hele Riget.</i>
12	4	1	-	17	-	17	39	3	42	Sverige.
3	1	3	-	7	-	7	12	-	12	Andre Lande.
-	3	-	-	3	-	3	4	-	4	Ikke oplyst.
177	76	55	80	308	80	388	898	264	1162	I alt.

Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 5) Total. 6) Total général. 7) Les villes. 8) Les districts ruraux. 9) Tout

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 9. Fangernes ægte eller uægte Fødsel.
Naissance des prisonniers (nombre des légitimes et des naturels.)

Strafanstalterne
1887—1888.

	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 1).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 3).							I alt 5).		
	Bodsfangalet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 2).			Bodsfangalet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 4).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ægte fødte 6)	175	190	166	148	531	148	679	156	70	49	63	275	63	338	806	211	1 017
Uægte fødte 7)	20	20	19	36	59	36	95	21	6	6	17	33	17	50	92	53	145
Tilsammen 8)	195	210	185	184	590	184	774	177	76	55	80	308	80	388	898	264	1 162

1) Restants au 1er Juillet 1887. 2) Total. 3) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 4) Total. 5) Total général. 6) Légitimes. 7) Naturels. 8) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 10. Fangernes tidligere Straffældelse.

Strafanstalterne
1887—1888.

État des prisonniers classés d'après la nature des condamnations antérieures.

	A. Hensiddende 1ste Juli 1887 1).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 3).							I alt 5)		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 2).			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 4).					
	M. hom- mes.	M. h.	M. h.	K. fem- mes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ikke tidligere straffet 6)	83	21	41	127	145	127	272	64	6	12	33	82	33	115	227	160	387
Straffet med Fængsel eller anden Straf end Strafarbejde 7)	58	11	25	23	94	23	117	75	5	8	21	88	21	109	182	44	226
Straffet med Strafarbejde 8)	54	178	119	34	351	34	385	38	65	35	26	138	26	164	489	60	549
Tilsammen 9)	195	210	185	184	590	184	774	177	76	55	80	308	80	388	898	264	1162

1) Restants au 1er Juillet 1887. 2) Total. 3) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1887 au 30 Juin 1888. 4) Total. 5) Total général. 6) Non punis. 7) Punis d'emprisonnement ou d'autre peine que celle de travaux forcés. 8) Punis de travaux forcés. 9) Total.

Strafanstalterne
1887—1888.

**Tabel II. Oplysning om de i Aaret 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885
løsladte Fangers Tilbagefald.**

Strafanstalterne
1887—1888.

Nombre des prisonniers mis en liberté pendant l'année du 1 Juillet 1884 au 30 Juin 1885 et condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1888, nombre des dits prisonniers, qui ont été condamnés pour vol ou pour d'autres crimes.

	Løsladte i Aaret 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885 1).									Tilbagefaldne inden 1ste Juli 1888 5).																	
	Domfældte for Tyveri 2).			Domfældte for anden Forbrydelse 3).			Samlet Antal løsladte 4).			Domfældte for Tyveri 6).			Domfældte for anden Forbrydelse 7).			Samlet Antal tilbagefaldne 8).			Procentantal af de for Tyveri domfældte 9).			Procentantal af de for anden Forbrydelse domfældte 10).			Samlet Procentantal tilbagefaldne 11).		
	M. hom- mes.	K. fem- mes.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.
Bodsfængslet*) . . .	148	-	148	61	-	61	209	-	209	49	-	49	3	-	3	52	-	52	33,11	-	33,11	4,92	-	4,92	24,88	-	24,88
Akershus Strafanstalt .	75	-	75	23	-	23	98	-	98	24	-	24	2	-	2	26	-	26	32,00	-	32,00	8,70	-	8,70	26,53	-	26,53
Trondhjems Strafanstalt	89	-	89	26	-	26	115	-	115	30	-	30	-	-	-	30	-	30	33,71	-	33,71	-	-	-	26,09	-	26,09
Strafanstalten i Christiania for Kvinder . . .	-	43	43	-	66	66	-	109	109	-	13	13	-	2	2	-	15	15	-	30,23	30,23	-	3,03	3,03	-	13,76	13,76
Tilsammen 12)	312	43	355	110	66	176	422	109	531	103	13	116	5	2	7	108	15	123	31,01	30,23	32,68	4,55	3,03	3,98	25,59	13,76	23,16

1) Libérés pendant l'année du 1 Juillet 1884 au 30 Juin 1885. 2) Condamnés pour vol. 3) Condamnés pour d'autres crimes. 4) Nombre total des libérés. 5) Condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1888. 6) Condamnés pour vol. 7) Condamnés pour d'autres crimes. 8) Nombre total des condamnés en récidive. 9) Le pourcent des condamnés pour vol. 10) Le pourcent des condamnés pour d'autres crimes. 11) Le pourcent total des condamnés en récidive. 12) Total.
*) Ved Udarbejdelsen af denne Tabel er som „tilbagefaldne“ kun regnet de til Strafarbejde dømte. Medens man for de øvrige Strafanstalters vedkommende heller ikke har nogen Oplysning om andre, har Bodsfængslets Direktør ogsaa givet Oplysning om de tilbagefaldne, der er straffede med Fængsel. Disser Antal var af de i 1884—85 løsladte 13. Regnes disse med ved Procentberegningen, bliver det samlede Antal af tilbagefaldne 31,10 %.

	Tilbageiggende fra forrige Aar 1).		Tilkomne i Aarets Løb 2).	Til sammen behandlede 3).			Udgaaede 4).			Døde 8).	Tilbageiggende ved Slutningen af Aaret 9).		Tilkomne med Syg- dommen op- staaet 10).		Behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling 13).	Sygdomstilfælde, der antages at være forarsagede af Fængselslivet eller Opholdet i Fængslet 14).	Sygedage i Sygecelle eller paa Syge- afdelingen 15).		Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdelingen 18).			Døde 22).	
	Helbredede 5).	I Bedring 6).		Uhelbredede 7).	Indkomsten før 11).	Indkomsten 12).	Det hele Antal 16).	I Gjennemnit paa hver syg 17).	Procent af det samlede Fangeantal 19).		Det daglige Gjennemsnits- antal 20).	Af 100 Fanger syg daglig 21).	Procent af de Syge i Sygecelle eller paa Syge- afdelingen 23).	Procent af det samlede Fangeantal 24).									
Bodsfængslet M. 381*) h.	4	51	55	42	7	2	2	2	13	42	10	10	507	50,7	2,63	1,39	0,84	20,00	0,52				
Akershus Strafanstalt . M. 294*) h.	12	317	329	288	9	-	6	16	25	304	50	10	2 550	51,0	17,01	6,97	3,47	12,00	2,04				
Trondhjems Strafanstalt M. 240*) h.	6	73	79	69	2	5	2	1	7	72	37	-	1 155	30,4	15,42	3,07	1,85	5,40	0,83				
Strafanstalten i Kristi- ania for Kvinder . . . K. 264*) f.	29	190	219	175	24	1	1	18	22	197	52	20	3 898	75,0	19,70	16,50	8,98	1,92	0,38				

A n m. Se om denne Tabels Affattelse det i Textafsnittet F. Side 60 anførte.

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hensiddende og i Aarets Løb efter Dom indsatte eller fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

- 1) Restants au 1 Juillet 1887. 2) Tombés malades pendant l'année. 3) Total. 4) Sortis. 5) Guéris. 6) Allant mieux. 7) Non guéris. 8) Décédés.
9) Restants à la fin de l'année. 10) Nombre des entrants, la maladie ayant commencé. 11) Avant l'entrée. 12) Après l'entrée. 13) Traités en cellule de
malade ou dans l'infirmerie de l'établissement. 14) Cas de maladies supposés d'être occasionnés par la vie ou le séjour en prison. 15) Nombre des jours passés
en cellule de malade ou dans l'infirmerie. 16) Nombre total. 17) La moyenne pour chaque malade. 18) Nombre des malades en cellule ou dans l'infirmerie.
19) Le pourcent du nombre total des prisonniers. 20) Nombre moyen par jour. 21) De 100 prisonniers: malades par jour. 22) Décédés. 23) Le pourcent des
malades en cellule ou dans l'infirmerie. 24) Le pourcent du nombre total des prisonniers.

Strafanstalterne
1887—1888.

Tabel 13. Vægttabe
Le poids

	Bodsfængslet. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 214.						Akershus Strafanstalt. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 92.									
	Antal veiede Fanger 1)		Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)		Antal veiede Fanger. 1)		Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandre Vægt. 4)	
	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.
Alder. 5)																
fra 18 til 25 Aar 6)	108	41	38,0	63	58,3	4	3,7	10	7	70,0	2	20,0	1	10,		
- 25 — 35 — 7)	48	20	41,7	26	54,2	2	4,1	27	10	37,0	16	59,3	1	3,		
over 35 Aar 8)	58	24	41,4	31	53,4	3	5,2	56	32	57,2	19	33,9	5	8,		
Tilsammen 9)	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2	*)93	49	52,7	37	39,8	7	7,		
Helbredstilstand. 10)																
med god Helbred 11)	127	49	38,6	74	58,3	4	3,1	65	43	66,2	19	29,2	3	4,		
med svag Helbred 12)	87	36	41,4	46	52,9	5	5,7	28	6	21,4	18	64,3	4	14,		
Tilsammen	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2	*)93	49	52,7	37	39,8	7	7,		
Straffetid. 13)																
fra 6 Maaneder til 1 Aar 14)	165	70	42,4	88	53,3	7	4,3	37	26	70,3	8	21,6	3	8,		
- 1 til 2 Aar 15)	43	13	30,2	29	67,5	1	2,3	15	7	46,7	7	46,7	1	6,		
- 2 — 3 — 16)	5	2	40,0	2	40,0	1	20,0	7	2	28,6	3	42,8	2	28,		
over 3 Aar 17)	1	-	-	1	100,0	-	-	34	14	41,2	19	55,9	1	2,		
Tilsammen	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2	*)93	49	52,7	37	39,8	7	7,		
Levevei og Beskæf- tigelse. 18)																
af Arbeids- og Bondeklassen 19)	174	69	39,7	98	56,3	7	4,0	70	37	52,8	27	38,6	6	8,		
- Haandværksklassen 20)	32	12	37,5	19	59,4	1	3,1	21	11	52,4	9	42,8	1	4,		
- den konditionerede Klasse 21)	8	4	50,0	3	37,5	1	12,5	2	1	50,0	1	50,0	-	-		
Tilsammen	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2	*)93	49	52,7	37	39,8	7	7,		
Beskjæftigelse i Fængslet. 22)																
med stillesiddende Arbejde 23)	132	59	44,7	66	50,0	7	5,3	23	12	52,2	8	34,8	3	13,		
Arbejde med mere Bevægelse 24)	82	26	31,7	54	65,9	2	2,4	70	37	52,9	29	41,4	4	5,		
Tilsammen	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2	*)93	49	52,7	37	39,8	7	7,		
Ny indkomne 25)	182	72	39,6	102	56,0	8	4,4	14	7	50,0	5	35,7	2	14,5		
Tilbagefaldne 26)	32	13	40,6	18	56,3	1	3,1	79	42	53,2	32	40,5	5	6,3		
Tilsammen	214	85	39,7	120	56,1	9	4,2	*)93	49	52,7	37	39,8	7	7,		

1) Nombre des désés. 2) Poids augmenté. 3) Poids diminué. 4) Sans changement. 5) Age.
12) Santé faible. 13) Durée de la peine. 14) 6 mois à 1 an. 15) 1 à 2 ans. 16) 2 à 3 ans. 17) Au-dessus
22) Occupation dans la prison. 23) Travail plus sédentaire. 24) Travail exigeant plus de mouvement.

*) I Aarets Løb udgik af Strafanstalten kun 92 Fanger. Blandt de som veiede opførte 93 er formentlig ikke er regnet blandt udgaaede Fanger i Tabel 1.

ver udgaaede Fanger.

Strafanstalterne

es sortis.

1887—1888.

Trondhjems Strafanstalt. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 84.						Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 83.							
Antal veiede Fanger. 1)	Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)		Antal veiede Fanger. 1)	Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)	
	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.		Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.
6	2	33,3	4	66,7	-	-	20	10	50,0	8	40,0	2	10,0
14	7	50,0	7	50,0	-	-	30	16	53,4	13	43,3	1	3,3
39	25	64,1	14	35,9	-	-	32	17	53,1	13	40,6	2	6,3
59	34	57,6	25	42,4	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
51	31	60,8	20	39,2	-	-	50	32	64,0	13	26,0	5	10,0
8	3	37,5	5	62,5	-	-	32	11	34,4	21	65,6	-	-
59	34	57,6	25	42,4	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
19	12	63,2	7	36,8	-	-	45	31	68,9	12	26,7	2	4,4
12	6	50,0	6	50,0	-	-	15	6	40,0	8	53,3	1	6,7
3	1	33,3	2	66,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	15	60,0	10	40,0	-	-	22	6	27,3	14	63,6	2	9,1
59	34	57,6	25	42,4	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
56	34	60,7	22	39,3	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
1	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
59	34	57,6	25	42,4	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
29	19	65,5	10	34,5	-	-	50	25	50,0	21	42,0	4	8,0
30	15	50,0	15	50,0	-	-	32	18	56,3	13	40,6	1	3,1
59	34	57,6	25	42,4	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1
25	16	64,0	9	36,0	-	-	52	30	57,7	20	38,5	2	3,8
34	18	52,9	16	47,1	-	-	30	13	43,3	14	46,7	3	10,0
59	34	57,6	25	42,4	-	-	82	43	52,4	34	41,5	5	6,1

5) 18 à 25 ans. 7) 25 à 35 ans. 8) Au-dessus de 35 ans. 9) Total. 10) Santé. 11) Santé bonne.
12) 3 ans. 13) Professions et occupations. 14) Ouvriers et paysans. 15) Artisans. 16) Professions libérales etc.
17) Entrés pour la première fois. 18) Prisonniers en récidive.

19) medtaget 1 Fange, der i Beretningsaaret blev indlagt paa Sygehus, men som senere kom tilbage, hvorfor han

(Bilag 1.)

Fra Bodsfængslets Inspektion.

Ved hoslagt at oversende de for Budgetaaret fra 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 afgivne Beretninger om Bodsfængslet fra dets Direktør, Præst, 1ste Lærer og Læge skal Inspektionen, under Henvisning til den med Skrivelse af 1ste Oktober sidstleden til det kongelige Departement oversendte Extrakt af Fængslets Kasseregnskab for nævnte Budgetaar, støttet til de i disse Dokumenter indeholdte Opgaver meddele følgende Oplysninger om Fængslets Virksomhed og Tilstand i det forløbne Aar:

1. Med Hensyn til **Funktionærerne** har Inspektionen intet at føie til, hvad Direktøren har oplyst.

2. Fangebelægget og Fangedagene.

Fangeantal 1ste Juli 1887.	Tilgang.			Afgang.						Fangeantal 30 Juni 1888.
	Indsatte efter Dom.	Fra andre Strafan- stalter.	Til- sam- men.	Efter endt Straffe- tid.	Be- naa- dede.	Til andre Strafan- stalter.	Til Gautstad Sindsy- geasyl.	Døde.	Til sam- men.	
195	177	9	186	192	11	8	1	2	214	167

Det samlede Antal Fangedage udgjorde	60 886
Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg	166,36
Det høieste Fangebelæg	196
Det laveste Fangebelæg	149

Til Sammenligning med det nærmest foregaaende Tidsrum hidsættes Forholdet i det foregaaende Budgetaar:

Det samlede Antal Fangedage	71 995
Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg	197,25
Det høieste Fangebelæg	215
Det laveste Fangebelæg	178

Det daglige Middelbelæg:

for Decenniet fra 1852 til 1861	228,4
„ Do. „ 1862 — 1871	210,6
„ Do. „ 1872 — 1881	192,84

Det samlede Antal Fanger, der siden Fængslet toges i Brug i 1851 og indtil 30te Juni 1888 er indkommet direkte fra Jurisdiktionerne, udgjør 5 531,

medens til samme Tid fra andre Strafanstalter overførtes til Bods- fængslet	1 848
Det samlede Antal Fanger, der indtil 30te Juni 1888 er indkom- met i Bods-fængslet, bliver altsaa	7 379.
Af de i Budgetaaret indkomne Fanger indbragtes uden forhen at være dømte direkte fra Jurisdiktionerne 65, ved Overflytning fra andre Strafanstalter 3, tilsammen	68,
forhen straffede kun med Fængsel eller Ris	76,
forhen straffet i Sverige men ikke her i Riget	1,
forhen straffede med Strafarbeide	41.

De forhen med Strafarbeide straffede udgjorde altsaa 22 pCt. af de indkomne.

Af de sidstnævnte 41 var:

straffede kun i Bods-fængslet	19,
straffede kun i Fællesanstalt	20,
straffede baade i Bods-fængslet og i Fællesanstalt	2.

Af de tidligere med Strafarbeide kun i Bods-fængslet straffede

Fanger er 13 indkomne for	2den Gang,
5 indkomne for	3die Gang,
1 indkommen for	5te Gang.

Af de 22, som før havde været straffede i Fællesanstalt, havde 15 været underkastede denne Straf en Gang, 4 to Gange og 3 tre Gange.

Tilbagefaldsprocenten for Tidsrummet fra 1ste Juli 1884 til 30 Juni 1885, hvortil Opgaverne er samlede ved Udgangen af Juni Md d. A., altsaa 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse, udgjør 24,88.

3. Orden og Disciplin.

Korrektionsstraf har været anvendt 38 Gange paa 32 Fanger; 1 Fange er straffet tre Gange, 4 Fanger to Gange og 27 Fanger en Gang. Den hyppigste Forseelse var som sædvanlig Meddelelse til Medfange. Forøvrigt henvises til Direktørens Beretning.

4. Sjælepleien og Undervisningen.

3 Fanger blev konfirmerede i Aarets Løb. Kommunion er afholdt 9 Gange og desuden Sygekommunion 2 Gange. Kommunikanternes Antal var ialt 64.

5. **Sundhedstilstanden** i Fængslet har været god. Der indtraf 1 Tilfælde af sygelig Forstemning og to Tilfælde af fuldt udviklet Sindssygd. 2 Fanger døde i Aaret. Forøvrigt henvises til Direktørens og Lægens Beretninger, idet Inspektionen skal bemærke, at den har henstillet til Direktøren at lade de af Lægen nævnte 2 bortørste Celler i 1ste Etage i østre Fløi indtil videre være ubenyttede.

Angaaende 6. **Arbeidsvirksomheden**, 7. **Forpleiningen** og 8. **Bygningerne** har Inspektionen intet at føie til det i Direktørens Beretning anførte.

9. Indtægter og Udgifter.

I Budgetaaret er der arbeidet Fabrikater til Salg for	Kr.	41 920,14
- Do. - - — Do. - Fængslet for	„	14 765,88
- Do. - - — Do. - Lagerkonto -	„	3 063,29
- Do. - - — Do. - Kirkebygningen for	„	144,56
		<hr/>
Bruttoindtægten af Fangernes Arbeide har saaledes udgjort	Kr.	59 893,87
		<hr/>
Arbeidsfortjenesten er i Budgetaaret	Kr.	55 141,81,
hvorefter Fængslets Indtægt pr. Fangedag bliver	„	0,905
Den samlede Udgift for hver Fangedag har udgjort	„	2,380
hvoraf Udgift til Bepisningen	„	0,261.
Bringes Overskuddet af Arbeidsvirksomheden i Afdrag, bliver den rene Udgift pr. Fangedag	„	1,475
Af Balancen af Hovedbogen hidsættes med Hensyn til Fængslets Regnskabsvæsen i det hele følgende Oversigt:		
a. Fængslets i Regnskabet førte Beholdninger udgjorde den 1ste Juli 1887	Kr.	68 394,18
b. Ved Fangernes Arbeide er opført indvundet	„	55 141,81
c. Indtægt af Aakebergeløkken	„	1 949,93
d. Forskjellige Indtægter	„	551,30
e. Godtgjørelse for underordnede Funktionærer tilstaaet Bolig m. m. og Kost	„	1 835,00
f. Statskassens Tilskud (til ordinære Udgifter)	„	85 050,00
g. Fangernes optjente men ikke udbetalte Arbeidspenge er i Budgetaaret øget med	„	181,91
		<hr/>
	Kr.	213 104,13.

Ved at fradrage denne Sum de ved Budgetaarets Udgang i Behold værende Kontanter, Fabrikater og udestaaende Fordringer til Beløb

	„	42 926,67
--	---	-----------

findes Fængslets Udgifter at have beløbet sig til Kr. 170 177,46, hvoraf de ordinære Udgifter andrage til Kr. 144 954,67, L. Munthes Ansvar er afskrevet med Kr. 24 759,55 og afbetalt Gjæld udgjør Kr. 463,24.

I Inspektionens Sammensætning er foregaaet den Forandring, at Proprietær Wetlesen er udtraadt af og Proprietær Young indtraadt i samme.

Kristiania den 13de December 1888.

L. Dahl.	A. Petersen.	P. Beichmann.	B. Garben.
Nordan.	N. Chr. Michelsen.		I. Sørbye.

L. H. Prytz.

(Bilag 2.)

Bestemmelser for Undervisningen i Fællesstrafanstalterne for Mænd.

(Jfr. Fangebehandlings-Reglementets § 10, og Reglementet for Klasseinddelingen.)

§ 1.

Fanger, der i Henhold til Fangebehandlings-Reglementets § 5 hensidder i Celle, bør, forsaavidt Omstændighederne tillader det og det iøvrigt findes hensigtsmæssigt, meddeles Undervisning i Kristendomskundskab. Undervisningen meddeles hver enkelt Fange i hans Celle.

Ligeledes kan Fanger, der hensidder i Strafcelle i Henhold til Refselses-Reglementets § 1, litr. c „med Sysselsættelse,“ efter Bestyrerens Bestemmelse meddeles Undervisning i Cellen i Kristendomskundskab.

§ 2.

Fanger, der hensidder paa Fælleslokale eller i Celle efter eget Ønske og særlig Tilladelse, undervises i det almindelige Skolelokale.

§ 3.

For hvert Undervisningsfag (Jfr. Klasseinddelings-Reglementet og nedenstaaende § 7) fastsættes af Præsten med Approbation af Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet et bestemt Kursus, der udviser, hvad Undervisningen i hver Klasse bør omfatte. Ved Fastsættelsen af dette Kursus iagttages, at Undervisningen i hvert Fag bliver fremadskridende, saaledes at den skolepligtige Fange ved at gjenemgaa samtlige Klasser kan have deltaget i et fuldstændigt ordnet Skolekursus. Den skolepligtige Fange kan af Bestyreren, naar det af Skolens Vedkommende findes ønskeligt, paalægges at gjenemgaa de for den Klasse, hvori han hensidder, bestemte Pensa to eller flere Gange.

Recidivister, som tidligere har gjenemgaaet Strafanstaltsskole, kan saavel som andre Fanger, for hvem Undervisningen paa Grund af deres foregaaende Uddannelse findes overflødig, eller som af særlige Grunde findes uskikkede for Fælles-Undervisning, efter Bestyrerens Bestemmelse helt eller delvis udelukkes fra eller fritages for Skoleundervisningen.

§ 4.

Fanger, der efter eget Ønske og efter Bestyrerens Bestemmelse (Fangebehandlings-Reglementets § 10, 2det Passus i. f.) gives Adgang til Skolen,

er pligtige til fuldstændig at gjenneegaa det paabegyndte Kursus, saafremt de ikke af Bestyreren helt eller delvis fritages derfor. De er indtil Kursusets Slutning, eller til de udelukkes eller fritages for Undervisning, undergivne samme Skoletvang som de skolepligtige Fanger.

§ 5.

Fangerne undervises i særskilte Partier, oprettede i Overensstemmelse med Klasseinddelingen. Dog kan Fanger, hørende til 4de og 5te Klasser, undervises sammen paa Parti. Hvert Parti bør i Regelen ikke udgjøre mere end 20 Fanger. I fornødent Fald oprettes Paralelklasser.

§ 6.

Undervisningen bliver i Regelen at meddele 1 Time ugentlig i hvert Fag, undtagen i Historie og Geografi, hvori kun gives 1 Time tilsammen. Undervisningen i de enkelte Fag — dog med Undtagelse af Religion — bør helst gives halvtimesvis, saa at der i hvert Fag undervises i 2 halve Timer ugentlig.

Hvis fornøden Oprettelse af Paralelklasser eller andre Omstændigheder gjør det umuligt i den fastsatte Skoletid at give 1 Time ugentlig Undervisning i hvert Fag, bliver Undervisningen i Skrivning og Regning i 1ste og 2den Klasse at indskrænke til $\frac{1}{2}$ Time ugentlig.

§ 7.

Undervisningen bør omfatte:

I Religion: Børnelærdommen, den bibelske Historie, lidt Kirkehistorie samt Gjennemgaaelse af et af det nye Testaments Evangelier eller Breve. Undervisning foregaar væsentlig ved Foredrag og Samtaler i katheketisk Form.

I Læsning: Øvelse i Indenadlæsning, Gjengivelse af det læste samt for mere udviklede Fanger tillige Meddelelse af de vigtigste Regler af Modersmaalets Grammatik.

I Skrivning: Skrivning efter Opskrift af Læreren, efter Forskrifter eller efter Bog. For viderekomne Fanger tillige Diktat. hvorunder Haandskriften paasees, samt Gjennemgaaelse af de vigtigste Regler for Retskrivning.

I Regning: De 4 Regningsarter samt Gjennemgaaelsen af vort Mynt-, Maal- og Vægt-System. Fangerne øves i Hovedregning.

I Historie og Geografi sker Undervisningen ved Foredrag, hvorved der meddeles de væsentligste Hovedtræk og derhos fortælles hvad der kan antages at være af størst Interesse og Nytte for Fangerne at kjende.

§ 8.

Fanger, der under Undervisningen er uopmærksomme eller uvillige, kan af Læreren gives Lexer til Læsning i Hviletiderne. Ellers skal der kun under særegne Omstændigheder, f. Ex. hvor en Fange har Vanskeligheder ved at følge med i Undervisningen, kunne paalægges Fangerne Lexelæsning eller andet Skolearbejde udenfor Skoletiden; i saadanne Tilfælde tillades Lexelæsning o. desl. udført i en af Bestyreren fastsat Del af den almindelige Arbejdstid.

§ 9.

Finske og lappiske Fanger, der ikke forstaar Norsk, meddeles Undervisning paa deres eget Sprog i Kristendomskundskab og om muligt i Læsning mindst 1 Time ugentlig.

Fanger, hvis Aandsevner eller foregaaende Oplærelse findes at være usædvanlig ringe, kan paalægges at nyde særlig Undervisning i Religion og Læsning.

§ 10.

Forsaavidt ganske særegne Grunde taler derfor, kan Undervisning udenfor Skolen tilstedes en Fange i et eller flere Fag, naar dette kan ske uden Indskrænkning af den regelmæssige Skoleundervisning.

§ 11.

Undervisning i Sang kan meddeles Fanger, der har Sangstemme og Gehør, 1 Time ugentlig.

§ 12.

Paa Søn- og Helligdages Eftermiddag kan der, forsaavidt dertil haves Anledning, meddeles Undervisning i Skrivning, Regning og Tegning eller i Historie og Geografi og Naturfag — alt overensstemmende med Klasseinddelings-Reglementet — efter Omstændighederne enten paa Sovelokalet eller for Partier indtil 20 Fanger paa Skolelokalet. Deltagelsen heri er frivillig.

§ 13.

I Regelen afholdes en Gang ugentlig en Andagt (Bibellæsning, Katheksation) — jfr. Instruxer for Strafanstaltens Præster § 4, c og Lærere § 3, a — hvori alle Fanger har at deltage. I særegne Tilfælde kan Bestyreren efter Samraad med Præsten tilstaa en Fange Fritagelse herfor i kortere eller længere Tid.

(Bilag 3)

Plan for det i Bergen oprettede Filialudsalg af Trondhjems Strafanstalts Fabrikata.

(Approberet af Justits-Departementet 12te September 1887.)

§ 1.

Trondhjems Strafanstalt forsyner Filialudsalget med Fabrikata i den Udstrækning Omstændighederne tillader og da især med saadanne Gjenstande, der viser sig mest salgbare.

§ 2.

I saa Henseende bør Filialafdelingens Udsælger i betimelig Tid rekvirere det fornødne, saa at han, saavidt mulig, kan have Udsalget forsynet med de mest efterspurgte Gjenstande; dog er det en Selvfølge, at Trondhjems Strafanstalt maa have fri Raadighed til at sende Filialen ogsaa andre Gjenstande end de rekvirerede; men Sager, om hvilke Udsælgeren bestemt formener, at de ikke bør sendes, vil dog ikke blive sendte. Fragtudgifterne bæres af Trondhjems Strafanstalt.

§ 3.

Skulde nogen af de til Filialudsalget fremsendte, men ikke rekvirerede, Varer af en eller anden Aarsag ikke kunne sælges, kan disse returneres og i saa Fald bæres Returfragten af Trondhjems Strafanstalt, der ogsaa godtgjør Udsælgeren for havte Udgifter med Hensyn til saadanne Varers Afhentning fra og Henbringelse til Kai eller Brygge.

§ 4.

Ved Afsendelse af Varer fra Trondhjems Strafanstalt bør især malede Sager i Regelen være forsvarlig emballerede, og for Emballagen debiteres Filialen; dog staar det til Filialudsælgerens Forgodtbefindende, hvorvidt han vil beholde Emballagen til fremtidig Brug eller lade den returnere; i sidste Tilfælde godskrives Filialen for det beregnede Beløb, ligesom ogsaa Emballagens Returfragt bæres af Trondhjems Strafanstalt.

§ 5.

Filialafdelingens Udsælger er fuldt ansvarlig for de til Udsalget sendte Varer, efterat disse er ankomne til Stedet enten med Damp- eller Seilskib og af samme afleverede, ligesom han ogsaa har at meddele Trondhjems Strafanstalt Kvittering for, at Varerne er modtagne.

XXVIII

§ 6.

Skulde Priserne paa de til Filialudsalget sendte Fabrikata være lavere end de paa Stedet for lignende Gjenstande gjældende, har Udsælgeren strax at foretage en forholdsmæssig Forhøielse i Priserne og uden Ophold at underrette Trondhjems Strafanstalt derom. Er derimod Priserne høiere end de paa Stedet gjældende, har han at forelægge Trondhjems Strafanstalts Vedkommende Forslag til Prisnedsættelse. For den foretagne Prisforandring bliver Filialens Konto at belaste eller godskrive, alt eftersom Prisen er bleven forhøiet eller nedsat.

§ 7.

Salg maa i Regelen kun ske mod kontant Betaling. Det tilstaaes imidlertid Udsælgeren paa eget An- og Tilsvær at give vederhæftige Kjøbere indtil 2 Maaneders Kredit, dog maa den givne Kredit i det hele ikke til nogen Tid overstige et Beløb af 1 000 Kroner. Er en krediteret Kjøbesum ikke indkommen inden 1 Maaned fra dens Forfaldsdag, har han strax af egne Midler at indbetale det tilsvarende Beløb. Af hans Bøger skal til enhver Tid kunne sees, til hvem og hvormeget der er solgt paa Kredit.

§ 8.

Filialens Udsælger oppebærer i Godtgjørelse for Salget 15 % — femten Procent — af det solgtes Værdi, mod, at han selv besørger Varerne afhentede fra Skib og henbragte paa Udsalget samt med Forpligtelse til at oppudse og udbedre mindre Beskadigelser, Varerne muligens kunne have erholdt under Transporten.

§ 9.

De ved Salg indkomne Beløb bliver 1 Gang hver 14de Dag at tilstille Trondhjems Strafanstalt, som godskriver Filialen for Beløbet samt meddeler Kvittering for samme.

§ 10.

Udsælgeren fører følgende Bøger, der autoriseres af Trondhjems Strafanstalt, nemlig: 1 Kassebog, 1 Journal og 1 Fordringsbog, i hvilken Kjøbere, der gives Kredit, faar Konto. I Kassebogen indføres som Indtægt de daglige Salgsbeløb og til Udgift de Beløb, der tilstilles Trondhjems Strafanstalt; i Journalen indføres som Tilgang, hvad der ifølge Factura er modtaget af Varer samt Prisforhøielse og som Afgang de ifølge Kassebogens Udvisende til Trondhjems Strafanstalt sendte Beløb, returnerede Varer og Prisnedsættelser m. V. Journalens Udvisende vil altsaa komme til at blive overensstemmende med Filialafdelingens Konto i Trondhjems Strafanstalts Bøger.

§ 11.

En Gang maanedlig tilbageholder Filialudsalgeren hvad han ifølge § 8 maatte tilkomme af Salgsbeløbet for Maaneden og meddeler Kvittering for Beløbet. Saadan Kvittering træder da istedetfor Remisse og indføres saavel i Filialens som Trondhjems Strafanstalts Bøger som saadan.

§ 12.

Ved hvert Kvartals Slutning har Filialens Udsælger at optælle Beholdningerne i Overvær af en dertil af Trondhjems Strafanstalt antagen og lønnet Mand, der attesterer de forefundne Beholdningers Rigtighed. Fortegnelsen over Beholdninger bliver tilligemed Extrakt af Udsælgerens Regnskab for det forløbne Kvartal samt en Opgave over de udestaaende Fordringer at oversende til Trondhjems Strafanstalt. Forøvrigt er Udsælgeren forpligtet til at optælle Beholdningerne saa ofte det af Udsalgets Overordnede maatte forlanges.

§ 13.

Ved hvert Aars 30te Juni har Udsælgeren at afslutte og underskrive de i § 10 nævnte Bøger og indsende disse med Bilage til Trondhjems Strafanstalt for at vedlægges dettes Regnskab ved Indsendelse til Revisions-Departementet.

§ 14.

Filialafdelingens Udsælger har at stille betryggende Selvskyldnerkaution for et Beløb af 1 500 Kroner.

Den gjensidige Opsigelsesfrist er 3 -- tre — Maaneder. I Tilfælde af, at nogensomhelst Mislighed begaaes fra Udsælgerens Side, skal dog Trondhjems Strafanstalt være berettiget til strax at ophæve Forholdet og tage sine Fabrikater tilbage.

§ 15.

Forandringer i nærværende Plan foretages af Justits-Departementet.

Anm. Al Forsendelse af Fabrikata vil kun ske med saadanne Skibe, der i Bergen losses og lader ved Kai eller Brygge.

Fortsættelse. (Suite.)

- No. 54. Jordbrug og Fædrift 1876—1885. (Agriculture et élève du bétail.)
 — 55. De offentlige Jernbaner 1886/87. (Rapport sur les chemins de fer publics.)
 — 56. Distriktsfængsler 1885 og 1886. (Prisons départementales.)
 — 57. Skiftevesenet 1885. (Tableaux des successions et faillites.)
 — 58. Skolestatistik 1883. (Statistique de l'instruction publique.)
 — 59. Norges Skibsfart 1886. (Tableaux de la navigation.)
 — 60. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1887. (Rapports consulaires.)
 — 61. Arbejdslønninger 1875, 1880 og 1885. (Gages des domestiques et salaires des ouvriers.)
 — 62. Rekruteringsstatistik 1887. (Statistique du recrutement.)
 — 63. Norges Handel 1887. (Tableaux du commerce.)
 — 64. Fattigstatistik 1884 og 1885. (Statistique de l'assistance publique.)
 — 65. Norges Sparebanker 1887. (Statistique des caisses d'épargne.)
 — 66. Norges Postvæsen 1887. (Statistique postale.)
 — 67. Den norske Statstelegraf 1887. (Statistique des télégraphes de l'État.)
 — 68. Livs- og Dødstabeller 1871/72—1880/81. (Tables de mortalité et de survie.)
 — 69. Kriminalstatistiske Tabeller 1885. (Statistique de la justice criminelle.)
 — 70. Kriminalstatistik, Oversigt 1846—1885. (Statistique de la justice criminelle. Introduction et tableaux rétrospectifs.)
 — 71. De Spedalske i Norge 1881—1885. (Les lépreux en Norvège.)
 — 72. Strafarbejdsanstalter 1886/87. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)
 — 73. De faste Eiendomme 1876—1885. (Propriétés foncières.)
 — 74. Skolestatistik 1884. (Statistique de l'instruction publique.)
 — 75. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1886. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
 — 76. Distriktsfængsler 1887. (Prisons départementales.)
 — 77. Sindssygeasylnernes Virksomhed 1887. (Statistique des hospices d'aliénés.)
 — 78. Civil Retsspleie 1886. (Statistique de la justice civile.)
 — 79. Kriminalstatistiske Tabeller 1886. (Statistique de la justice criminelle.)
 — 80. Norges Skibsfart 1887. (Tableaux de la navigation.)
 — 81. Norges Fiskerier 1887. (Grandes pêches maritimes.)
 — 82. De offentlige Jernbaner 1887/88. (Rapport sur les chemins de fer publics.)
 — 83. Skolestatistik 1885. (Statistique de l'instruction publique.)
 — 84. Folkemængdens Bevægelse 1881—1885. II. (Mouvement de la population.)
 — 85. Rekruteringsstatistik 1888. (Statistique du recrutement.)
 — 86. Strafarbejdsanstalter 1887/88. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)

Hos H. Aschehoug & Co. erholdes ligeledes tilkjøbs følgende af det statistiske Centralbureau udgivne Værker:

- Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires. Christiania 1876. II. Les marines marchandes. Christiania 1881. III. A. Jaugeage des navires. (Renseignements complémentaires.) B. Les marines marchandes 1880—1886. Christiania 1887.
 International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
 Annuaire statistique de la Norvège. Première—Cinquième Année (1879—1884). Kristiania 1879—1884.
 Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Første—Femte Aargang (1880—1884). Kristiania 1881—1884.
 Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886), Syvende Aargang (1887), Ottende Aargang (1888). — Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886), Septième Année (1887), Huitième Année (1888). Kristiania 1886—1888.
 Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første—Sjette Bind (1882—1888). Kristiania 1883—1889. (Journal du Bureau central de Statistique.)
 Oversigt over Kongeriget Norges geistlige, civile og judicielle Inddeling med Angivelse af Folkemængden efter Folketellingen 31te December 1875. Kristiania 1888. Med Tillæg udgivet 31te Marts 1885.

10 Juli 1889.